

P.Z. br. 42

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/24-01/53

URBROJ: 65-24-2

Zagreb, 12. srpnja 2024.

Hs**NP*022-02/24-01/53*65-24-2**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 11. srpnja 2024. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Marka Primorca i državne tajnike Stipu Župana, dr. sc. Terezu Rogić Lugarić i dr. sc. Davora Zoričića te ravnatelja Porezne uprave Božidara Kutlešu.

PREDSJEDNIK

Gordana Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/24-01/21
URBROJ: 50301-05/27-24-6

Zagreb, 11. srpnja 2024.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Marka Primorca i državne tajnike Stipu Župana, dr. sc. Terezu Rogić Lugarić i dr. sc. Davora Zoričića te ravnatelja Porezne uprave Božidara Kutlešu.

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU

Zagreb, srpanj 2024.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja

Priređivanje igara na sreću u Republici Hrvatskoj regulirano je Zakonom o igrama na sreću („Narodne novine“, br. 87/09., 35/13., 158/13., 41/14., 143/14. i 114/22., u daljnjem tekstu: Zakon) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2010. i kojim je uređen sustav igara na sreću temeljen na nacionalnim licenciranim priređivačima koji uz Hrvatsku Lutriju d.o.o. posluju unutar zakonom i podzakonskim propisima reguliranih normi.

Igre na sreću kao oblik zabave po definiciji predstavljaju vrstu igara čiji je ishod neizvjestan jer ovisi o slučaju i sreći. Nemogućnost predviđanja konačnog rezultata kao osobito obilježje igara na sreću predstavlja rizik kojem se svjesno i dobrovoljno izlažu igrači, ali koji u slučaju prekomjernog igranja može uzrokovati egzistencijalnu ugrozu i izazvati negativne socijalne i psihološke posljedice.

Sukladno navedenom, odredbama Zakona regulatorni okvir igara na sreću uređen je na način koji onemogućuje manipulacije neizvjesnim događajima, štiti igrače od financijske štete, osigurava zaštitu maloljetnika od igara na sreću i sprječava razvoj ovisnosti kod ranjivih skupina, a time i nastanak teško nadoknadive štete za društvenu zajednicu.

Zakonom je regulirano pravo i uvjeti priređivanja igara na sreću, uređen je status Hrvatske Lutrije d.o.o., raspodjela prihoda od igara na sreću, uvjeti za dodjelu prava na priređivanje igara na sreću, tehnički i ostali uvjeti za priređivanje igara na sreću u casinima, automat klubovima i kladionicama, način plaćanja i visina naknade za priređivanje igara na sreću, obveza izvješćivanja, sustav i uvjeti priređivanja nagradnih igara te nadzor nad priređivanjem igara na sreću.

Odredbama Zakona igre na sreću razvrstane su u četiri skupine: lutrijske igre, igre u casinima, igre klađenja i igre na sreću na automatima.

Pravo priređivanja igara na sreću pravo je Republike Hrvatske. Isključivo pravo priređivanja lutrijskih igara i neograničeno pravo priređivanja svih ostalih igara na sreću (igre na sreću u casinima, igre klađenja i igre na sreću na automatima) Republika Hrvatska prenosi na Hrvatsku Lutriju d.o.o., čiji je osnivač.

Pravo priređivanja igara u casinima, igara klađenja i igara na automatima temeljem odluke Vlade Republike Hrvatske mogu steći i trgovačka društva registrirana na području Republike Hrvatske.

Zakonom o dopuni Zakona o igrama na sreću („Narodne novine“, broj 35/13. - na snazi od 26. ožujka 2013.) produljeno je pravo priređivanja igara na sreću priređivačima igara na sreću na automatima na rok do jedne godine od dana isteka trajanja koncesije.

Zakonom o izmjenama Zakona o igrama na sreću („Narodne novine“, broj 41/14.) koji je stupio na snagu 1. travnja 2014. propisuje se novi način i stope oporezivanja dobitaka od lutrijskih igara i igara klađenja, na način da se porez na dobitke plaća po stopi od 10% na dobitke iznad 750,00 kuna do 10.000,00 kuna, po stopi od 15% na dobitke iznad 10.000,00 kuna do 30.000,00 kuna, po stopi od 20% na dobitke iznad 30.000,00 kuna do 500.000,00 kuna, a po stopi od 30% na dobitke iznad 500.000,00 kuna.

Zakonom o izmjeni Zakona o igrama na sreću („Narodne novine“, broj 143/14.) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2015. propisano je oporezivanje svih dobitaka od igara klađenja u iznosu do 10.000,00 po stopi od 10%.

Nadalje, radi provedbe Nacionalnog plana zamjene hrvatske kune eurom („Narodne novine“, broj 146/20.) Zakonom o izmjenama Zakona o igrama na sreću („Narodne novine“, broj 114/22.) koji je stupio na snagu s 1. siječnja 2023. izmijenjene su odredbe povezane s propisanim novčanim iznosima u kunama radi uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

b) Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Sukladno prethodno iznesenom, materijalne odredbe Zakona od dana njegovog stupanja na snagu 2010. godine, mijenjale su se samo u dijelu načina oporezivanja igara na sreću. Kontinuirani razvoj tehnoloških inovacija na tržištu igara na sreću, ekspanzija priređivanja igara na sreću putem interneta i znatno veća dostupnost igara na sreću, ukazali su na nužnost adekvatnog usklađenja normativne regulacije igara na sreću s promjenama na tržištu igara na sreću i posljedicama razvoja igara na sreću na društvo u cjelini.

Nadalje, recentni rezultati istraživanja stručnjaka za prevenciju ovisnosti o igrama na sreću relativiziraju koristi od djelatnosti priređivanja igara na sreću na prihode državnog proračuna. Naime, ovisno o primijenjenoj metodologiji rezultati navedenih istraživanja ukazuju da društveno ekonomski troškovi ovisnosti o igrama na sreću čine između 34% i 77% ukupnih godišnjih prihoda od igara na sreću te upućuju na potrebu implementacije širih politika i obveza odgovornog priređivanja igara na sreću s ciljem smanjivanja negativnih posljedica razvoja incidencije ovisnosti o igrama na sreću u društvu.

Detektirana problematika u području priređivanja igara na sreću ukazala je na potrebu evaluacije cjelokupnog zakonodavnog okvira igara na sreću. Prilikom analize zakonodavnog okvira bili su uzeti u obzir ciljevi i mjere utvrđene Nacionalnom strategijom djelovanja na području ovisnosti za razdoblje do 2030. godine („Narodne novine“, broj 18/23.) koje se odnose na područje promocije i osiguranja društveno odgovornog priređivanja i igranja igara na sreću, s konačnim ciljem uspostave kompromisnog odnosa između interesa države, priređivača igara na sreću i zaštite javnozdravstvenih interesa i potreba građana.

Na temelju rezultata analize ovim Zakonom predlažu se izmjene slijedećih područja regulative igara na sreću:

1. Regulacija novih mjera društveno odgovornog priređivanja igara na sreću

a) Obvezna identifikacija svih igrača u zemaljskim poslovnicama

Sadašnji sustav priređivanja igara na sreću usmjeren je društveno odgovornom priređivanju igara na sreću i sadrži najznačajnije preporuke Europske komisije za zaštitu igrača i sprječavanje sudjelovanja maloljetnika u igrama na sreću koje se primjenjuju na zemaljske poslovnice igara na sreću i igre na sreću koje se priređuju putem interneta.

Analiza implementiranih mjera društveno odgovornog priređivanja igara na sreću, ukazala je na potrebu reguliranja strožih uvjeta ulaska u prostore u kojima se priređuje igre na sreću, na način da se svi igrači moraju identificirati, dok se prema važećim odredbama samo u slučaju sumnje na zahtjev priređivača provjeravala punoljetnost igrača, pokazivanjem identifikacijske isprave. Od obveze identifikacije izuzete su lutrijske igre, s obzirom na činjenicu da je riječ o igrama na sreću nižeg rizika. Navedeni način reguliranja identifikacije igrača smanjit će svaku mogućnost sudjelovanja u igrama na sreću maloljetnih osoba i omogućiti učinkovitiju provedbu postupka isključenja igrača.

b) Ujednačavanje postupka isključenja igrača i uspostava Registra isključenih igrača

Igrač koji sudjeluje u igrama na sreću može podnijeti zahtjev priređivaču za samoisključenje/isključenje iz igre te zatražiti opoziv podnesenog zahtjeva. Prema važećoj regulaciji način i uvjete samoisključenja svaki priređivač određuje unutarnjim aktom što ima za posljedicu propisivanje neujednačenih procedura i opcija samoisključenja te načina opoziva. Također zahtjev koji je igrač podnio kod jednog priređivača igara na sreću ne provodi se kod svih priređivača, pa igrač može nesmetano nastaviti sudjelovati u igrama na sreću kod bilo kojeg drugog priređivača. Takav način regulacije postupka isključenja onemogućava njegovo učinkovito ispunjenje te se ovim Prijedlogom zakona predlaže propisati obvezu provedbe zahtjeva za isključenje kod svih priređivača igara na sreću. Također se omogućuje isključenje igrača uz njegovu suglasnost ako to zatraži Hrvatski zavod za socijalni rad, ustanove za zaštitu obitelji i zdravstvene ustanove za zaštitu mentalnog zdravlja i liječenja ovisnosti, u slučajevima kada igrač zbog prekomjernog igranja nanosi štetu sebi ili obitelji koju uzdržava. U lutrijskim igrama moguće je isključenje iz lutrijskih igara koje se priređuju putem interneta, zbog opcije igranja brzih igara koje su većeg adiktivnog potencijala od lutrijskih igara koje se priređuju u zemaljskim poslovnicama.

Ovim Prijedlogom zakona regulira se uspostava Registra isključenih igrača pri Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo (HZJZ), u koji će se unositi podaci o podnesenim zahtjevima za isključenje i omogućuje se provedba isključenja igrača kod svih priređivača. Rok za uspostavu Registra je 30. lipanj 2026., a do tada će se kao prijelazno rješenje u HZJZ uspostaviti kontaktna točka za razmjenu podataka o isključenim igračima.

c) Oduzimanje prava priređivanja igara na sreću zbog neprovođenja mjera društveno odgovornog priređivanja

Kako bi se osigurala što učinkovitija provedba mjera društveno odgovornog priređivanja ovim Prijedlogom zakona predlaže se propisati mogućnost oduzimanja prava priređivanja priređivaču koji ne provodi propisane mjere.

2. Regulacija oglašavanja igara na sreću u medijima i na javno vidljivim površinama

a) Ograničavanje oglašavanja u medijima

Ubrzani razvoj djelatnosti igara na sreću, konkurentna borba priređivača i njihova nastojanja da atraktivnim ponudama potaknu što veći broj građana na sudjelovanje u igrama na sreću, znatno je povećala udio oglašavanja igara na sreću u medijima. Evaluacija postojećeg zakonodavnog okvira kojim je zabranjeno oglašavanje u radijskim i televizijskim emisijama te tiskanim materijalima za djecu, ukazala je na nedovoljno kvalitetno reguliranje oglašavanja igara na sreću kojim se najviše stimulira sudjelovanje igrača u igri i posljedično povećava incidenciju ovisnosti o igrama na sreću. Prijedlogom zakona postojeća zabrana proširuje se zabranom oglašavanja igara na sreću u svim tiskanim medijima, dok se oglašavanje putem interneta te u audiovizualnim i radijskim programima zabranjuje u vremenu od 6:00 do 23:00 sata. Lutrijske igre niskog rizika bile bi izuzete od ograničenog oglašavanja u medijima. Također, kako bi se smanjilo poticanje igrača na sudjelovanje u igrama na sreću zabranjuje se oglašavanje bonusa, osim na internet stranicama priređivača igara na sreću koji imaju stečeno pravo priređivanja igara na sreću u Republici Hrvatskoj.

b) Ograničavanje oglašavanja na javno vidljivim površinama i smanjenje vanjske vidljivosti prostora za igre na sreću

Ovim Prijedlogom zakona zabranilo bi se oglašavanje igara na sreću na svim javno vidljivim površinama osim na vanjskim dijelovima prostora u kojima se priređuju igre na sreću. Regulira se onemogućavanje uvida u unutrašnjost objekta uz izuzetak za prostore casina u ugostiteljskim objektima skupine „hoteli“ kategorije četiri ili više zvjezdica. Naime, zbog uske povezanosti s turističkom ponudom, unutarnji dijelovi casina smješteni u ugostiteljskim objektima skupine „hoteli“ kategorije četiri ili više zvjezdica izuzimaju se od obveze onemogućavanja uvida u unutrašnjost prostora za igre na sreću. Provedbenim propisima propisat će se smanjenje vanjske vidljivosti prostora za igre na sreću.

Analiza regulative obuhvatila je i područje propisanih prostornih i tehničkih uvjeta za priređivanje igara na sreću te će se provedbenim propisima regulirati restriktivniji uvjeti za izdavanje prethodnog mišljenja za prostore u kojima se namjerava priređivati igre na sreću. Također, u cilju administrativnog rasterećenja pojednostavit će se postupak potvrđivanja certifikata automata, stolova, sustava i internet igara, dostavom elektroničkim putem i objavom na internet stranicama Porezne uprave.

Ministarstvo financija izvršilo je analizu učinkovitosti postojeće mjere sprječavanja sudjelovanja građana u igrama nelicenciranih priređivača na sreću putem interneta, koja se provodi blokadom pristupa sadržaju internet stranica, temeljem odredbi članka 44. Općeg poreznog zakona o sprječavanju nedozvoljenog obavljanja gospodarske djelatnosti. Navedena mjera uvedena je s ciljem sprječavanja sudjelovanja građana u igrama na sreću nelicenciranih

priređivača koje se putem interneta priređuju bez poštivanja pozitivnih propisa Republike Hrvatske, a radi sprječavanja sudjelovanja maloljetnika u igrama na sreću.

S obzirom na postojanje niza alternativnih informatičkih rješenja, a kako bi se povećala učinkovitost bit će potrebno dodatno proširiti mjere sprječavanja izmjenom Općeg poreznog zakona gdje bi se propisala mjera blokade uplata u igre koje internetom priređuju nelicencirani priređivači. Mjeru bi provodili pružatelji platnih usluga (banke i kartične kuće). Izmjene Općeg poreznog zakona sukladno Planu zakonodavnih aktivnosti za 2024. godinu, planirane su u III. kvartalu 2024. godine te bi se navedena mjera počela primjenjivati od 1. siječnja 2025.

c) Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Implementacijom novih mjera društveno odgovornog priređivanja uvode se dodatni mehanizmi sprječavanja razvoja ovisnosti o igrama na sreću koji će zajedno s uvođenjem nove mjere blokade uplate u igre nelicenciranih priređivača doprinijeti uspostavi kompromisnog odnosa između interesa države, priređivača igara na sreću i zaštite javnozdravstvenih interesa i potreba građana.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona procijenjeni financijski učinak uspostave Registra isključenih igrača za Hrvatski zavod za javno zdravstvo bi po godini iznosio 40.000,00 eura. Predmetna sredstva osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2024. godinu i projekcijama za 2025. i 2026. godinu („Narodne novine“, broj 149/23.).

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU**

Članak 1.

U Zakonu o igrama na sreću („Narodne novine“, br. 87/09., 35/13., 158/13., 41/14., 143/14. i 114/22., u daljnjem tekstu Zakon) u članku 13. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Sudjelovanje u lutrijskoj igri dopušteno je samo punoljetnim osobama, koje sukladno ovome Zakonu i pravilima pojedine igre ispunjavaju uvjete za sudjelovanje u pojedinoj igri (kolu ili seriji).“.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) U slučaju sumnje u ispunjenje uvjeta punoljetnosti, sudionik u lutrijskoj igri dužan je dokazati punoljetnost identifikacijskom ispravom.“.

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.“.

Članak 2.

U članku 32. stavku 1. točki 15. iza riječi: „priređivanja“ briše se točka i dodaje se točka 16. koja glasi:

„16. da krši odredbe ovoga Zakona koje se odnose na provođenja mjera društveno odgovornog priređivanja igara na sreću.“.

Članak 3.

Naslov iznad članka 49. mijenja se i glasi:

„Identifikacija svih igrača i zabrana sudjelovanja maloljetnika u igri klađenja“.

Članak 49. mijenja se i glasi:

„(1) Sudjelovanje u igrama klađenja dopušteno je samo osobama koje su se identificirale.

(2) Zabranjuje se posjet i sudjelovanje u igrama klađenja osobama mlađim od 18 godina.

(3) Odgovornost za provođenje zabrana iz stavaka 1. i 2. ovoga članka snosi priređivač.

(4) Ministar financija propisat će pravilnikom postupak i način identifikacije osoba iz stavka 1. ovoga članka.“.

Članak 4.

Članak 60. mijenja se i glasi:

„(1) Posjet i sudjelovanje u igri na automatima dopušten je samo osobama koje su se identificirale.

(2) Zabranjuje se posjet i sudjelovanje u igri na automatima osobama mlađim od 18 godina.

(3) Odgovornost za provođenje zabrana iz ovoga članka snosi priređivač.“.

Članak 5.

Naslov iznad članka 67. mijenja se i glasi:

„Društveno odgovorno priređivanje igara na sreću“.

Članak 67. mijenja se i glasi:

„Igre na sreću moraju se priređivati na društveno odgovoran način pri čemu se posebno mora voditi računa o zaštiti maloljetnika, prevenciji ovisnosti o igrama na sreću te zaštiti tajnosti osobnih podataka sudionika u igrama na sreću.“.

Članak 6.

Iza članka 67. dodaju se naslovi iznad članaka i članci 67.a do 67.d koji glase:

„Zabrana oglašavanja u medijima, sadržajima i događanjima za djecu i mladež

Članak 67.a

(1) Zabranjeno je oglašavanje igara na sreću u svim medijima, sadržajima i na događanjima namijenjenim za djecu i mladež.

(2) Zabrana iz stavka 1. ovoga članka odnosi se na priređivače igara na sreću, pružatelje medijskih usluga, izdavače i organizatore događanja.

Oglašavanje u medijima

Članak 67.b

(1) Zabranjeno je oglašavanje igara na sreću putem interneta, u svim audiovizualnim i radijskim programima u vremenu od 6:00 do 23:00 sata.

(2) Zabranjeno je oglašavanje igara na sreću u tiskanim medijima.

(3) Zabrana iz stavaka 1. i 2. ovoga članka odnosi se na priređivače igara na sreću, pružatelje medijskih usluga, pružatelje usluga oglašavanja i izdavače.

(4) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, dozvoljeno je oglašavanje lutrijskih igara niskog rizika kod kojih igrač saznaje ishod igre do najviše tri puta tjedno te instant i ekspres lutrijskih igara koje koriste papirnate srećke.

(5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka dozvoljeno je oglašavanje na internet stranicama priređivača igara na sreću iz članka 3. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona.

(6) Zabranjuje se oglašavanje koje poziva osobe na igranje igara na sreću ponudom bonusa, besplatnih vrtnji i sličnih pogodnosti izuzev na internet stranicama priređivača igara na sreću iz članka 3. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona.

(7) Oglašavanje igara na sreću mora sadržavati sljedeće poruke upozorenja:

- a) upozorenje da igre na sreću mogu uzrokovati ovisnost
- b) upozorenje o zabrani sudjelovanja maloljetnika u igrama na sreću.

Oglašavanje na javno vidljivim površinama

Članak 67.c

(1) Zabranjuje se oglašavanje igara na sreću na svim javno vidljivim površinama.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka dozvoljeno je oglašavanje na vanjskim dijelovima prostora za igre na sreću koje ne poziva osobe na igranje igara na sreću.

(3) Vanjski izgled prostora za igre na sreću mora biti takav da onemogućuje uvid u unutrašnjost prostora.

(4) Odredba stavka 3. ovoga članka ne primjenjuju se na vanjski izgled prostora casina u unutarnjem dijelu ugostiteljskih objekata skupine „hoteli“ kategorije četiri ili više zvjezdica.

(5) Ministar financija propisat će pravilnikom način oglašavanja na vanjskim dijelovima prostora za igre na sreću i vanjsko uređenje prostora za igre na sreću.

Postupak isključenja igrača i registar isključenih igrača

Članak 67.d

(1) Igrač koji sudjeluje u igri na sreću iz članka 5. stavka 1. točaka 2., 3. i 4. ovoga Zakona i lutrijskim igrama na daljinu može zatražiti isključenje iz igre podnošenjem zahtjeva putem obrasca za isključenje priređivaču pisanim ili elektroničkim putem kao i elektroničkim putem neposredno u registar isključenih igrača.

(2) Zahtjev putem obrasca za isključenjem iz igre, uz suglasnost igrača iz stavka 1. ovoga članka, priređivaču ili neposredno u registar može podnijeti i ovlašteni djelatnik Hrvatskog zavoda za socijalni rad, ustanove za zaštitu obitelji te zdravstvene ustanove koje se bave zaštitom mentalnog zdravlja i liječenjem ovisnosti.

(3) Priređivač je dužan osigurati da igrač iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne sudjeluje u igrama na sreću.

(4) Hrvatski zavod za javno zdravstvo uspostavlja i vodi registar isključenih igrača koji sadrži podatke o isključenim igračima.

(5) Priređivač je dužan elektroničkim putem podatke o isključenim igračima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka dostaviti u registar isključenih igrača i osigurati da osoba upisana u registar isključenih igrača ne sudjeluje u igrama na sreću.

(6) Ovlašteni djelatnik ustanove iz stavka 2. ovoga članka i priređivač iz stavka 5. ovog članka dužan je dostaviti podatke o isključenim igračima u registar neposredno po zaprimanju suglasnosti igrača odnosno zahtjeva za isključenje, a najkasnije u roku od 24 sata od zaprimanja.

(7) Ministar financija propisat će u pravilnicima sadržaj obrasca za isključenje te način isključenja igrača.

(8) Ministar zdravstva uz prethodnu suglasnost ministra financija propisat će pravilnikom sadržaj i način vođenja registra isključenih igrača te podatke koje registar mora sadržavati.“.

Članak 7.

Naslov iznad članka 72. mijenja se i glasi:

„Prekršajne odredbe“.

U članku 72. stavku 1. točka 27. mijenja se i glasi:

„27. ako dopusti sudjelovanje u lutrijskoj igri osobi koja nije punoljetna (članak 13. stavak 1.)“.

Iza točke 27. dodaju se nove točke 28. i 29. te točke 30. do 38. koje glase:

„28. ako dopusti sudjelovanje u igrama klađenja osobi koja se nije identificirala ili ako dopusti posjet i sudjelovanje u igrama klađenja osobi mlađoj od 18 godina (članak 49. stavci 1. i 2.)

29. ako dopusti posjet i sudjelovanje u igrama na automatima osobi koja se nije identificirala i osobi mlađoj od 18 godina (članak 60. stavci 1. i 2.)

30. ako u medijima, sadržajima i na događanjima, namijenjenim za djecu i mladež oglasi igre na sreću (članak 67.a stavak 1.)

31. ako putem interneta, u audiovizualnim i radijskim programima u nedozvoljenom vremenu oglasi igru na sreću (članak 67.b stavak 1.)

32. ako u tiskanim medijima oglasi igru na sreću (članak 67.b stavak 2.)

33. ako oglasi igru na sreću ponudom bonusa, besplatnih vrtnji i sličnih pogodnosti protivno odredbi ovog Zakona (članak 67.b stavak 6.)

34. ako oglasi igre na sreću bez propisanih poruka upozorenja (članak 67.b stavak 7.)

35. ako oglasi igru na sreću na javno vidljivoj površini (članak 67.c stavak 1.)

36. ako vanjski izgled prostora za igre na sreću nije uređen na propisan način (članak 67.c stavak 3.)

37. ako ne isključi iz igre igrača po podnesenom zahtjevu za isključenje (članak 67.d stavak 3. i 6.)

38. ako ne dostavi podatke o isključenim igračima u registar isključenih igrača i ne isključi iz igre igrača upisanog u registar isključenih igrača (članak 67. d stavak 5.)“.

Dosadašnje točke 28. i 29. postaju 39. i 40.“.

Članak 8.

U članku 73. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. i glasi:

„(3) Novčanom kaznom od 3980,00 do 6630,00 eura kaznit će se fizička osoba koja oglasi igru na sreću putem interneta, u audiovizualnim i radijskim programima, u tiskanim medijima ili na javno vidljivim površinama (članak 67.b stavci 1. i 2. i članak 67.c stavak 1.).“.

Dosadašnji stavci 3., 4., i 5. postaju stavci 4., 5. i 6.“.

Članak 9.

U članku 76. stavku 1. broj: „28.“ zamjenjuje se brojem: „39.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 10.

(1) Hrvatski zavod za javno zdravstvo dužan je uspostaviti Registar isključenih igrača iz članka 67.d koji je dodan člankom 6. ovoga Zakona do 30. lipnja 2026.

(2) Hrvatski zavod za javno zdravstvo dužan je do uspostave Registra isključenih igrača formirati kontaktnu točku za razmjenu podataka o isključenim igračima u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Priređivači igara na sreću dužni su uskladiti svoje poslovanje s odredbama članka 67.b stavcima 1., 2., 6. i 7. koji su dodani člankom 6. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Priređivači igara na sreću koji priređuju igre klađenja na samoposlužnim terminalima dužni su uskladiti svoje poslovanje s odredbama članka 49. stavka 1. koji je izmijenjen člankom 3. ovoga Zakona, do 1. siječnja 2026.

(5) Priređivači igara na sreću dužni su uskladiti svoje poslovanje s odredbama članka 67.c stavcima 1., 2. i 3. koji je dodan člankom 6. ovoga Zakona, do 1. siječnja 2026.

(6) Priređivači igara na sreću dužni su razmjenjivati podatke o isključenim igračima od dana uspostave kontaktne točke iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 11.

(1) Ministar financija uskladit će provedbene propise Zakona o igrama na sreću („Narodne novine“, br. 87/09., 35/13., 158/13., 41/14., 143/14. i 114/22.) u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona:

a) Pravilnik o prostornim i tehničkim uvjetima za priređivanje igara na sreću u casinima, na automatima i uplatnim mjestima kladionica („Narodne novine“, br. 38/10., 130/10., 69/11., 15/12., 151/14. i 36/20.)

- b) Pravilnik o priređivanju igara klađenja na daljinu („Narodne novine“, br. 8/10., 63/10. i 22/15.)
- c) Pravilnik o priređivanju igara na sreću u casinima putem interaktivnih prodajnih kanala on-line igranja („Narodne novine“, broj 78/10.)
- d) Pravilnik o priređivanju lutrijskih igara („Narodne novine“, br. 78/10., 69/11., 22/15., 45/16. i 101/18.).

(2) Ministar zdravstva uz suglasnost ministra financija donijet će pravilnik iz članka 67.d stavka 8. koji je dodan člankom 6. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 12.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

U svrhu provođenja mjera društveno odgovornog priređivanja ovom odredbom propisuje se da u lutrijskim igrama mogu sudjelovati samo punoljetne osobe te se obvezuje igrače da u slučaju sumnje dokažu punoljetnost identifikacijskom ispravom.

Uz članak 2.

Predlaže se oduzimanje prava priređivanja igara na sreću priređivačima koji krše propisane mjere društveno odgovornog priređivanja kako bi istaknuli osobit značaj provedbe propisanih mjera čije neprovođenje može imati negativne učinke na društvo.

Uz članak 3.

U svrhu provođenja mjera društveno odgovornog priređivanja ovom odredbom dopušta se sudjelovanje u igrama klađenja samo igračima koji su se identificirali te se propisuje zabrana posjeta i sudjelovanje u igrama klađenja osobama mlađim od 18 godina.

Uz članak 4.

U svrhu provođenja mjera društveno odgovornog priređivanja ovom odredbom obvezuju se priređivači igara na sreću na automatima na obveznu identifikaciju svih igrača pri ulasku u prostor u kojem se priređuju igre na sreću na automatima te se propisuje zabrana posjeta i sudjelovanje u igri na automatima osobama mlađim od 18 godina.

Uz članak 5.

U svrhu unapređenja sustava odgovornog priređivanja igara na sreću propisuje se obveza da priređivači igara na sreću moraju priređivati igre na sreću na društveno odgovoran način, pri čemu se mora voditi računa o zaštiti maloljetnika, prevenciji ovisnosti o igrama na sreću, te zaštiti tajnosti podataka sudionika u igrama na sreću. Cilj predlagatelja je zakonskom regulativom osigurati provođenje društveno odgovornog priređivanja igara na sreću priređivača igara na sreću kao bi se smanjio rizik prekomjernog ili kompulzivnog igranja. Obzirom da ovisnost o igrama na sreću uzrokuje zdravstvene i društvene probleme koji utječu ne samo na ovisnika već i njegovu okolinu dio odgovornosti u smislu prevencije ovisnosti dužni su preuzeti i priređivači igara na sreću. Svrha priređivanja igara na sreću ne smije biti samo ekonomski interes, profit već i nastojanje da se igre na sreću priređuju odgovorno prema društvu u cijelosti. Cilj odredbe koja regulira društveno odgovorno priređivanje je propisati jasan postupak i pravila koja su priređivači dužni provoditi kako bi se osigurali uvjeti za društveno odgovorno priređivanje, otklonili ili bar umanjili rizici moguće štetne posljedice priređivanja igara na sreću na društvo.

Uz članak 6.

Ovim odredbama, u svrhu zaštite maloljetnika, proširuje se zabrana oglašavanja igara na sreću u svim medijima, sadržajima i događajima namijenjenim za djecu i mladež.

Zbog pojavnosti agresivnog oglašavanja igara na sreću u svim medijima koji mogu uzrokovati zdravstvenu i društvenu štetu predlaže se vremensko ograničenje oglašavanja igara na sreću putem interneta, u elektroničkim medijima kao i zabrana oglašavanja u tiskanim medijima i na javno vidljivim površinama te se uređuje vanjska vidljivost prostora u kojima se priređuju igre na sreću. Zbog uske povezanosti s turističkom ponudom, unutarnji dijelovi casina smješteni u ugostiteljskim objektima skupine „hoteli“ kategorije četiri ili više zvjezdica izuzimaju se od obveze onemogućavanja uvida u unutrašnjost prostora za igre na sreću. Nadalje, propisuje se zabrana oglašavanja koje poziva osobe na igranje igara na sreću ponudom bonusa, besplatnih vrtnji i sl.

Odredbama navedenog članka predlaže se uspostava Registra isključenih igrača kako bi se ujednačio postupak isključenja te se regulira obveza provedbe zahtjeva za isključenje igrača kod svih priređivača, a ne samo kod priređivača kod kojeg je igrač podnio zahtjev, kao što je to sada. Naime, postupak isključenja ne može biti prisilan već dobrovoljan stoga je u mnogim zemljama Europe propisana mogućnost dobrovoljnog isključenja čija je svrha da se igrač, kada primijeti pojavu prekomjernog igranja, isključi iz igre na određeni vremenski period (tzv. „cool off period“) kako bi se smanjila opasnost od razvoja ovisnosti ili kako bi potražio stručnu pomoć.

Također, omogućuje se isključenje igrača, uz njegovu suglasnost, ako to zatraže ustanove koje se bave zaštitom obitelji, zdravstvene ustanove koje se bave zaštitom mentalnog zdravlja i liječenjem ovisnosti te Hrvatski zavod za socijalni rad.

Uz članak 7.

Odredbama ovog članka regulirane se prekršajne odredbe za pravne osobe koje krše propisana ograničenja i zabrane iz područja društveno odgovornog priređivanja.

Uz članak 8.

Ovim člankom propisuje se proširenje prekršajnih odredbi za fizičke osobe koje krše odredbe o oglašavanju igara na sreću putem interneta, u audiovizualnim i radijskim programima, u tiskanim medijima ili na javno vidljivim površinama.

Uz članak 9.

Nomotehnički se usklađuju prekršajne odredbe propisane člankom 76. Zakona s izmijenjenim odredbama ostalih članaka koji reguliraju prekršaje.

Uz članak 10.

Ovim člankom propisuje se da će Hrvatski zavod za javno zdravstvo do 30. lipnja 2026. uspostaviti Registar isključenih igrača. Navedeno tijelo biti će obavezno u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, uspostaviti kontaktnu točku za razmjenu podataka o isključenim igračima, kao prijelazno rješenje do uspostave Registra.

Priređivači igara na sreću dužni su uskladiti svoje poslovanje s odredbama s odredbama članka 67.b stavcima 1., 2., 6. i 7. koji su dodani člankom 6. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. S odredbama članka 49. stavka 1. koji je izmijenjen člankom 3. ovoga Zakona priređivači igara klađenja na samoposlužnim terminalima dužni su se uskladiti do 1. siječnja 2026. S odredbama članka 67.c stavcima 1., 2. i 3., koji je dodan člankom 6. ovoga Zakona, priređivači igara na sreću dužni su se uskladiti do 1. siječnja 2026.

Uz članak 11.

Ovim člankom ministar financija uskladit će provedbene propise Zakona o igrama na sreću („Narodne novine“, br. 87/09., 35/13., 158/13., 41/14., 143/14. i 114/22.) s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana njegova stupanja na snagu, i to:

Pravilnik o prostornim i tehničkim uvjetima za priređivanje igara na sreću u casinima, na automatima i uplatnim mjestima kladionica („Narodne novine“, br. 38/10., 130/10., 69/11., 15/12., 151/14. i 36/20.), Pravilnik o priređivanju igara klađenja na daljinu („Narodne novine“, br. 8/10., 63/10. i 22/15.), Pravilnik o priređivanju igara na sreću u casinima putem interaktivnih prodajnih kanala on-line igranja („Narodne novine“, broj 78/10.), Pravilnik o priređivanju lutrijskih igara („Narodne novine“, br. 78/10., 69/11., 22/15., 45/16. i 101/18.).

Ministar zdravstva, uz suglasnost ministra financija donijeti će pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra isključenih igrača u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 12.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu Zakona.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 13.

(1) Sudionik u lutrijskoj igri jest fizička osoba koja je navršila 18 godina i koja sukladno ovome Zakonu i pravilima pojedine igre ispunjava uvjete za sudjelovanje u pojedinoj igri (kolu ili seriji).

(2) Sudionikom u lutrijskim igrama u kojima se sudjelovanje u igri dokazuje posjedovanjem (elektroničke) potvrde o uplati smatra se imatelj takve potvrde ako su podaci na potvrdi o uplati istovjetni onima snimljenima kod priređivača na neizbrisivi medij za pohranu podataka. Sudionik u klasičnim brojčanim i brzim lutrijama jest imatelj neosporne srećke (njevina elektronskog zapisa) izdane od priređivača.

(3) Dobitnik u lutrijskoj igri na sreću isključivo je donositelj dobitne potvrde. U lutrijskim igrama putem on-line igranja dobitnik je igrač čiji se identifikacijski broj nalazi na dobitnoj elektroničkoj potvrdi o uplati.

Članak 32.

(1) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva financija, može donijeti odluku da se trgovačkom društvu oduzme pravo priređivanja igara na sreću ako se utvrdi:

1. da je pravo stečeno na temelju neistinitih podataka,
2. da priređivač krši odredbe ugovora,
3. da priređivač u propisanim rokovima ne podmiruje svoje obveze utvrđene ovim Zakonom ili ugovorom,
4. da priređivač lažno prikazuje ostvareni promet,
5. da priređivač nije počeo raditi u roku utvrđenom kao početak poslovanja,
6. da je priređivač započeo s radom prije dobivanja odobrenja Ministarstva financija za početak rada,
7. da priređivač više ne ispunjava propisane tehničke uvjete,
8. da priređivač ne posjeduje garanciju banke u propisanom iznosu,
9. da priređivač krši pravila igara na sreću,
10. da priređivač ne dopušta ili na drugi način onemogućuje provedbu nadzora propisanog ovim Zakonom,
11. da priređivač posuđuje novac igračima,
12. da je priređivač prekinuo priređivanje igara na sreću bez odobrenja Ministarstva financija,
13. da je priređivač promijenio vlasničku strukturu društva bez odobrenja Ministarstva financija,
14. da priređivač ne postupa sukladno propisima o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma,
15. da su nastupile okolnosti zbog kojih priređivač ne bi ni stekao pravo priređivanja.

(2) Donošenjem odluke iz stavka 1. ovoga članka, ugovor o pravu priređivanja smatra se raskinutim. Sva prava stečena odlukom o stjecanju prava priređivanja prestaju važiti donošenjem odluke Vlade Republike Hrvatske o njezinu oduzimanju.

(3) U slučaju oduzimanja prava priređivanja igara na sreću iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona, Ministarstvo financija ima pravo na naknadu štete koju mu je prouzročio priređivač, a sukladno obvezama iz članka 34. ovoga Zakona.

Zabrana sudjelovanja maloljetnika u igri

Članak 49.

(1) Zabranjuje se primanje uplata za klađenje od osoba mlađih od 18 godina.

(2) U slučaju sumnje u ispunjenje uvjeta iz stavka 1. ovoga članka, igrač je dužan priređivaču pružiti dokaze o svojoj punoljetnosti.

Zabrana sudjelovanja maloljetnika u igri

Članak 60.

Posjet i sudjelovanje u igri na automatima dopušten je samo punoljetnim osobama koje su tu činjenicu, na zahtjev priređivača, dužne dokazati identifikacijskom ispravom.

Zabrana oglašavanja igara na sreću u tiskanim i elektroničkim medijima za mlade

Članak 67.

(1) Oglasi i reklame vezani uz igre na sreću ne smiju se objavljivati u radijskim i televizijskim emisijama za djecu i mladež, niti u tiskanom materijalu namijenjenom djeci i mladeži.

(2) Zabrana iz stavka 1. ovoga članka odnosi se i na pružatelja usluga i izdavača.

KAZNENE ODREDBE

Članak 72.

(1) Novčanom kaznom od 6.630,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako priredi igre na sreću iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona a nema odluku Vlade Republike Hrvatske o pravu priređivanja ili odobrenje (članak 3.),

2. ako priredi igre odnosno djelatnost kod kojih sudionici uplaćuju novčane iznose sudionicima koji su se prije ili poslije njih uključili u igru – lanci sreće (članak 6.),

3. ako priredi lutrijsku igru na sreću, na što na temelju ovoga Zakona nema pravo (članak 9. stavak 2.),

4. ako priredi lutrijsku igru na sreću protivno odredbama ovoga Zakona (članak 10., 11., 12., 14., 15. i 19.),

5. ako ne utvrdi jednogodišnje i trogodišnje planove poslovanja i ne dostavi ih na prethodno mišljenje odnosno suglasnost (članak 9. i 34.),

6. ako ne utvrdi fond dobitaka prema pravilima igara i sukladno ovom Zakonu (članak 16.),
7. ako mjesečnu naknadu za priređivanje lutrijskih igara netočno obračuna, ne uplati i dokaz o uplati ne dostavi u propisanim rokovima (članak 17.),
8. ako pri isplati dobitaka ne obračuna i ne uplati porez na dobitke (članak 18.),
9. ako prigodnu jednokratnu lutrijsku igru na sreću priredi bez posebnog odobrenja mjerodavnog tijela (članak 20. stavak 2.),
10. ako prigodne jednokratne igre na sreću priredi protivno odredbama ovoga Zakona (članak 20., 21. i 22.),
11. ako proda društvo ili promijeni vlasničku strukturu bez odobrenja mjerodavnog tijela (članak 28. stavak 2. i 3.),
12. ako u propisanom roku ne plati godišnju naknadu (članak 31., članak 38. stavak 1. i 2., članak 51. stavak 1. i 2. te članak 58. stavak 1.),
13. ako priredi igre na sreću u casinu a nema odluku Vlade Republike Hrvatske i odobrenje za priređivanje igara na sreću u casinu te nije sklopila ugovor o pravu priređivanja (članak 29. i 35.),
14. ako igre na sreću u casinima putem interaktivnih prodajnih kanala on-line igranja priredi bez odobrenja, sklopljenog ugovora i odobrenja mjerodavnog tijela (članak 29. i 35.),
15. ako priredi igru na sreću u casinu protivno ovom Zakonu, ugovoru i odobrenju mjerodavnog tijela (članak 30., 36., 37., 40., 41., 42., 44., 45., 62., 63. i 64.),
16. ako mjesečnu naknadu za priređivanje igara na sreću u casinima netočno obračuna, ne uplati i dokaz o uplati ne dostavi u propisnim rokovima i na propisanim obrascima (članak 38. u svezi s člankom 39. stavkom 1. i 2.),
17. ako postupi protivno odredbi o utvrđivanju i provjeri identiteta posjetitelja, te ako nastavi priređivati igre u casinu a ne ispunjava neki od propisanih uvjeta (članka 43.),
18. ako priredi igre klađenja a nema odluku Vlade Republike Hrvatske, odobrenje za priređivanje i nije sklopila ugovor o pravu priređivanja (članak 29. i 46.),
19. ako priredi igre klađenja protivno odredbama ovoga Zakona, ugovora o pravu priređivanja i odobrenja Ministarstva financija (članak 30., 46., 47., 48., 49., 50., 53., 54. i 55.),
20. ako mjesečnu naknadu za priređivanje igre klađenja netočno obračuna, ne uplati i dokaz o uplati ne dostavi u propisanim rokovima i na propisanim obrascima (članak 51. u svezi s člankom 55. stavkom 2.),
21. ako pri isplati dobitaka ne obračuna i ne uplati porez na dobitke (članak 52.),
22. ako priredi igre na automatima a nema odluku Vlade Republike Hrvatske, odobrenje ili nije sklopila ugovor o pravu priređivanja (članak 29. i 56.),

23. ako priredi igre na sreću na automatima protivno odredbama ovoga Zakona, ugovoru o pravu priređivanja i odobrenju Ministarstva financija (članak 30., 56., 57., 59., 60., 61., 62., 63. i 64.),

24. ako mjesečnu naknadu za priređivanje igara na sreću na automatima netočno obračuna, ne uplati i ne dostavi u propisanim rokovima i na propisanim obrascima (članak 58. i 61.),

25. ako pravna osoba ovlaštena za obavljanje tehničkog pregleda postupi protivno odredbama ovoga Zakona (članak 63. i 64.),

26. ako postupi protivno odredbama ovoga Zakona koje se odnose na tajnost podataka o igračima i njihovim dobitcima (članak 66.),

27. ako u tiskanim i elektroničkim medijima za mlade oglašava i reklamira igre na sreću (članak 67.),

28. ako postupaju protivno zabrani u svezi s inozemnim igrama na sreću (članak 68.),

29. ako ovlaštenim djelatnicima prilikom obavljanja nadzora ne omogući pregled poslovne dokumentacije, poslovnih prostorija, pomagala i naprava, ili ako onemogući svakodnevni nadzor cjelokupnoga materijalno – financijskog poslovanja, te nadzor provedbe odredbi koje se odnose na sprečavanje pranja novca i financiranje terorizma (članak 70.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 660,00 do 6.630,00 eura.

Članak 73.

(1) Novčanom kaznom od 3980,00 do 13.270,00 eura kaznit će se fizička osoba ako priredi igru na sreću iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom od 3980,00 do 13.270,00 eura kaznit će se i vlasnik odnosno najmoprimac prostora u kojem se igre iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona priređuju protivno odredbama Zakona.

(3) Novčanom kaznom od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se fizička osoba ako postupaju protivno zabrani u svezi s inozemnim igrama na sreću (članak 68.).

(4) Ako u obavljanju nadzora ovlašteni službenici utvrde da fizička osoba priređuje igre na sreću, neodgodivo će izdati rješenje o privremenom oduzimanju predmeta na kojem se priređuje igra na sreću.

(5) Uz novčanu kaznu iz stavka 1. i 2. ovoga članka izriče se i zaštitna mjera trajnog oduzimanja predmeta na kojem se priređuje igra na sreću, a sav će se prihod ostvaren prekršajem oduzeti.

Članak 76.

(1) Za prekršaj iz članka 72. stavka 1. točke 1., 2., 3., 4., 9., 10., 13., 14., 15., 18., 19., 22., 23. i 28. ovoga Zakona, uz novčanu kaznu, oduzet će se imovinska korist ostvarena prekršajem i izreći zaštitna mjera oduzimanja predmeta.

(2) Za prekršaj iz članka 72. stavka 1. točke 4., 12., 15., 16., 19., 20., 23. i 24. ovoga Zakona učinjen u povratu drugi put može se uz novčanu kaznu izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od tri mjeseca do šest mjeseci.

- PRILOZI**
- **Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**
 - **Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa**

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo financija
Svrha dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću
Datum dokumenta	11. lipanj 2024.
Verzija dokumenta	v.1
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo financija
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt	-
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Savjetovanje o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću provodilo se putem središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanje s javnošću https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=26774 Savjetovanje se provodilo u razdoblju od 14. ožujka 2024. godine do 12. travnja 2024. godine.

<p>Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?</p>	<p>Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet (ERF) Hrvatska udruga priređivača igara na sreću (HUPIS) Hrvatska Lutrija d.o.o. (HL) Pravobranitelj za djecu RH Udruga PRAGMA za zaštitu djecu i mladih Udruga mjeritelja televizijske gledanosti Hrvatska udruga digitalnih izdavača RTL Hrvatska d.o.o. Nova TV d.d. 24sata d.o.o. Večernji list d.o.o. Fizičke osobe - građani (8) Neven Ricijaš (sveučilišni prof. ERHF – Odsjek za poremećaje u ponašanju) Davor Bodor (psihijatar-Dnevna bolnica za ovisnost o kocki)</p>
<p>ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI</p> <p>Primjedbe koje su prihvaćene</p> <p>Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje</p>	<p>Analiza dostavljenih primjedbi i prijedloga nalazi se u privitku ovog obrasca.</p>
<p>Troškovi provedenog savjetovanja</p>	<p>Provedba javnog savjetovanja nije iziskivala dodatne financijske troškove.</p>

Izvešće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću

Redni broj	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
1	<p>DRAŽEN JABLAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU Predlažemo izmjenu načina plaćanja godišnje naknade za priređivanja igara na sreću, tako da je istu moguće plaćati polugodišnje. Na taj bi se način izbjegla paradoksalna situacija u kojoj priređivači igara na sreću, koji protekom sredine godine ili krajem godine imaju otvoriti objekte, čekaju početak nove kalendarske godine kako bi izbjegli neekonomično plaćanje godišnje naknade u punom iznosu. Na taj bi se način motiviralo priređivače na ranije otvaranje objekta i plaćanje dijela(1/2) godišnje naknade, a u državni bi se proračun kanaliziralo više sredstava kroz poreze, prireze i druge naknade. Čl.38. Za priređivanje igara na sreću u casinima plaća se godišnja naknada, sukladno članku 31. ovoga Zakona, u iznosu od 66.361,40 eura za svaki casino. Za svako otvaranje casina tijekom godine plaća se godišnja naknada u punom iznosu ako se casino otvara prije 1.lipnja tekuće godine, a u polovini iznosa nakon 1.lipnja tekuće godine. Prijedlog: Predlaže se definirati plaćanje naknade u polovini godišnjeg iznosa ako se casino otvara nakon 1.lipnja tekuće godine. Čl.58. Za priređivanje igara na sreću na automatima plaća se godišnja naknada sukladno članku 31. ovoga Zakona u iznosu od 1327,23 eura po automatu. Ako priređivač u automat klubu priređuje igru na sreću na elektronskom rouletu do šest igračih mjesta, plaća i godišnju naknadu u iznosu od 5308,91 eura, a iznad šest igračih mjesta 6636,14 eura. Prilikom stavljanja u uporabu novih automata tijekom godine plaća se godišnja naknada po automatu u punom iznosu, ako se automat stavlja u uporabu prije 1.lipnja tekuće godine, a u polovini iznosa nakon 1.lipnja tekuće godine Prijedlog: Predlaže se definirati plaćanje naknade u polovini godišnjeg iznosa ako se automat stavlja u uporabu nakon 1.lipnja tekuće godine.</p>	<p>Nije prihvaćen Osnovna intencija izmjena i dopuna ovog Zakona je reguliranje mjera društveno odgovornog priređivanja. Navedeni prijedlog sadržajno se ne odnosi na materiju koja je obuhvaćena predmetnim izmjenama i dopunama.</p>

<p>2 Hrvatska udruga priređivača igara na sreću PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU Predložemo izmjenu načina plaćanja godišnje naknade za priređivanja igara na sreću, tako da je istu moguće plaćati polugodišnje. Na taj bi se način izbjegla paradoksalna situacija u kojoj priređivači igara na sreću, koji protekom sredine godine ili krajem godine imaju otvoreni objekte, čekaju početak nove kalendarske godine kako bi izbjegli neekonomično plaćanje godišnje naknade u punom iznosu. Na taj bi se način motiviralo priređivače na ranije otvaranje objekta i plaćanje dijela(1/2) godišnje naknade, a u državni bi se proračun kanaliziralo više sredstava kroz poreze, prireze i druge naknade. Čl.38. Za priređivanje igara na sreću u casinima plaća se godišnja naknada, sukladno članku 31. ovoga Zakona, u iznosu od 66.361,40 eura za svaki casino. Za svako otvaranje casina tijekom godine plaća se godišnja naknada u punom iznosu ako se casino otvara prije 1.lipnja tekuće godine, a u polovini iznosa nakon 1.lipnja tekuće godine. Prijedlog: Predlaže se definirati plaćanje naknade u polovini godišnjeg iznosa ako se casino otvara nakon 1.lipnja tekuće godine. Čl.51. Za priređivanje igara na sreću klađenja putem uplatnih mjesta i samoposlužnih terminala plaća se godišnja naknada, sukladno članku 31. ovoga Zakona, u iznosu od 132.722,81 eura. Prijedlog: Predlaže se definirati plaćanje naknade u polovini godišnjeg iznosa ako se uplatna mjesta i samoposlužni terminali otvaraju nakon 1.lipnja tekuće godine. Čl.58. Za priređivanje igara na sreću na automatima plaća se godišnja naknada sukladno članku 31. ovoga Zakona u iznosu od 1327,23 eura po automatu. Ako priređivač u automat klubu priređuje igru na sreću na elektronskom roulettu do šest igračih mjesta, plaća i godišnju naknadu u iznosu od 5308,91 eura, a iznad šest igračih mjesta 6636,14 eura. Prilikom stavljanja u uporabu novih automata tijekom godine plaća se godišnja naknada po automatu u punom iznosu, ako se automat stavlja u uporabu prije 1.lipnja tekuće godine, a u polovini iznosa nakon 1.lipnja tekuće godine. Prijedlog: Predlaže se definirati plaćanje naknade u polovini godišnjeg iznosa ako se automat stavlja u uporabu nakon 1.lipnja tekuće godine.</p>	<p>Nije prihvaćen Osnovna intencija izmjena i dopuna ovog Zakona je reguliranje mjera društveno odgovornog priređivanja. Navedeni prijedlog sadržajno se ne odnosi na materiju koja je obuhvaćena predmetnim izmjenama i dopunama.</p>
---	--

3 **Hrvatska udruga priređivača igara na sreću**
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU
Hrvatska udruga priređivača igara na sreću pozdravlja donošenje izmjena i dopuna Zakona o igrama na sreću, poglavito u smjeru zaštite opće populacije, napose maloljetnika, ranjivih skupina i problematičnih igrača. Ipak, držimo da je neekonomično i nesvršishodno donositi stroža pravila u odnosu na domaće, legalne, priređivače, prije no što je pravodobno, pravilno i adekvatno adresiran problem ilegalnih (inozemnih) priređivača i promotora. Tako slijedom – predložene mjere samoisključenja (isključenja), identifikacije, zabrane oglašavanja i oduzimanja prava priređivanja, djeluju samo i isključivo prema već legalnim priređivačima igara na sreću, koji su za to platili nemale naknade, dok ilegalni priređivači i promotori kontinuirano i gotovo nesmetano djeluju na hrvatskom tržištu. Istovremeno dakle, ne plaćaju nikakve naknade propisane zakonima, ne poštuju stroga pravila vezana uz igru maloljetnika, promociju i oglašavanje, društveno odgovorno priređivanje, ne poštuju pravila vezano uz GDPR i AML i sl. Uz to, od njih korist nema niti državni proračun i brojni korisnici prihoda od igara na sreću, koji se redovno svake godine povećava za nemale iznose. Ističemo jasnu potrebu za prvotnim adresiranjem ilegalnih priređivača kroz:

1. blokiranje ilegalnih web stranica priređivača i promotora usmjerenih na hrvatsko tržište
2. blokiranje isplata prema ilegalnim priređivačima i promotorima
3. blokiranje bilo kakve promidžbe ilegalnih priređivača i promotora

Podsjećamo, procjena EGBA-e je da je u Republici Hrvatskoj gotovo 38% tržišta „sivo tržište“ odnosno ono koje sačinjavaju ilegalni priređivači igara na sreću. Pravilnim adresiranjem ilegalnih priređivača igara na sreću, koji ne mare za predložene zakonske izmjene i dopune jer ih jednostavno ne poštuju ni u najmanjoj mjeri, otvara se mogućnost za istovremeni priljev više sredstava u državni proračun, odnosno korisnicima od prihoda od igara na sreću te zaista pravilna i primjerena zaštita opće populacije, napose maloljetnika, ranjivih skupina i problematičnih igrača. Također, predlažemo kao svrsishodnije, logičnije i ekonomičnije neke od predloženih, a značajnih, izmjena i dopuna definirati kroz za to namijenjene postojeće zakonske i podzakonske propise, a ne kroz Zakon o igrama na sreću.

Nije prihvaćen

Vezano uz problematiku ilegalnog priređivanja igara na sreću napominjemo da je mjera blokade pristupa internet stranicama nelicenciranih priređivača implementirana izmjenama Općeg poreznog zakona 2019. godine, kada je regulirano sprječavanje obavljanja nedozvoljene gospodarske djelatnosti putem interneta. Kako bi se povećala učinkovitost navedene mjere sprječavanja sudjelovanja građana u igrama nelicenciranih priređivača igara na sreću putem interneta, razmotrit će se dodatno proširenje mjera sprječavanja uvođenjem blokade uplata u nedozvoljene igre na sreću. Mjeru bi provodili pružatelji platnih usluga (banke i kartične kuće). Blokiranje promidžbe ilegalnih priređivača kao mjera rijetko se primjenjuje u zemljama članicama EU zbog vrlo niske učinkovitosti. Sprječavanje i sankcioniranje promidžbe nelicenciranih priređivača igara na sreću provodi MFIN temeljem odredbi članka 68. Zakona o igrama na sreću i Agencija za elektroničke medije temeljem odredbi Zakona o elektroničkim medijima i Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima, podnošenjem optužnih prijedloga sukladno zakonom propisanim prekršajnim odredbama odnosno izricanjem upozorenja, obvezujućih naloga i opomena.

<p>4 Hrvatska Lutrija d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU Predlaže se omogućiti otvaranje automat klubova na putničkim brodovima koji plove u međunarodnoj plovidbi pod zastavom Republike Hrvatske te ujednačavanje sa odredbom kojom se propisuje mogućnost otvaranja casina na putničkim brodovima. Imajući u vidu da bi se navedena djelatnost vjerojatno odvijala tijekom turističke sezone predlaže se definirati obvezu plaćanja polovine iznosa godišnje naknade ako se djelatnost tijekom kalendarske godine odvija najdulje 6 mjeseci. Slijedom navedenog predlaže se uvrstiti odredbe kako slijedi: Prijedlog izmjene st.2 i dodavanja novog st.3. čl.41.: (2) Iznimno, djelatnost iz članka 35. stavka 1. ovoga Zakona može se priređivati u prostorima koji nisu zasebna građevinska cjelina, ako se priređuje u hotelsko-ugostiteljskim objektima kategorije pet ili više zvjezdica, te na putničkim brodovima koji plove u međunarodnoj plovidbi pod zastavom Republike Hrvatske. Prostor u kojem se otvara casino mora ispunjavati uvjete u pogledu uređenja, opreme i prostora te druge uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona. (3) U slučaju obavljanja djelatnosti iz članka 35. stavka 1. ovoga Zakona na putničkim brodovima kako je definirano prethodnim stavkom ovoga zakona, godišnja naknada plaća se u polovini iznosa utvrđenog sukladno čl.38. ovoga zakona, ako se djelatnost tijekom kalendarske godine ne odvija dulje od 6 mjeseci. Članak 59. Predlaže se dodavanje novog stavka 3. članka 59. kojim bi se omogućilo priređivanje igara na sreću u AK na brodovima u međunarodnoj plovidbi pod zastavom Republike Hrvatske kao i dodavanje stavka 4. koji bi definirano plaćanje polovine iznosa godišnje naknade u slučaju da se djelatnost obavlja najdulje 6 mjeseci tijekom kalendarske godine: Prijedlog st.3. i 4. čl.59.: (3) Iznimno, djelatnost iz čl.56. ovoga zakona može se priređivati na putničkim brodovima koji plove u međunarodnoj plovidbi pod zastavom Republike Hrvatske. (4) U slučaju iz prethodnog stavka godišnja naknada plaća se u polovini iznosa utvrđenog sukladno čl.58. ovoga zakona ako se djelatnost tijekom kalendarske godine ne odvija dulje od 6 mjeseci.</p>	<p>Nije prihvaćen Osnovna intencija izmjena i dopuna ovog Zakona je reguliranje mjera društveno odgovornog priređivanja. Navedeni prijedlog sadržajno se ne odnosi na materiju koja je obuhvaćena predmetnim izmjenama i dopunama.</p>
---	--

<p>5 Mičo Ljubenko PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU Niti ovaj zakon, niti Pravilnik o priređivanju nagradnih igara ne reguliraju radno vrijeme za kasino i igre na sreću na automatima koji su regulirani člankom 5. ovog Zakona. Smatram da je to propust u zakonu, tj. da nije cilj zakonodavca da radno vrijeme uopće ne bude regulirano ili da radno vrijeme može biti od 0 do 24 sata. Obzirom da se ovdje radi o dvije djelatnosti koje se smatraju reguliranim djelatnostima, u svakom slučaju propis (ovaj zakon) treba regulirati i u koje radno vrijeme su dopuštene te djelatnosti. Smatram da ne postoji nikakvo opravdanje da se ove dvije vrste igara na sreću dopuste korisnicima (građanima) od 0 do 24 sata. Ovdje je riječ o tzv. igrama na sreću, konkretno kasino i automat klubovi i ne postoji nikakvo razumno opravdanje da se građanima omogućiti odlazak u npr. kasino od 8 do 16 sati. Takav propust u regulaciji uzrokuje medicinske, pravne i obiteljske probleme za ljude koji steknu ovisnost o kockanju. Jasno je da npr. zabrana rada casina od 8 do 16 sati neće sama po sebi spriječiti ovisnost o kockanju, ali je s druge strane jednako tako jasno da dopuštenje kockanja u tom dijelu dana sigurno povećava rizik od pojave ovisnosti o kockanju. Ako je ovaj zaključak nejasan tada treba zatražiti mišljenje Ministarstva zdravstva o utjecaju radnog vremena kockarnica na rizike stjecanja ovisnosti o kockanju kod građana. Smatram da treba regulirati radno vrijeme kockarnica i automat klubova na način da njima nije dopušten rad minimalno od 8 do 16 sati kada je najčešće radno vrijeme za radne ljude. U suprotnom, smatram da ovim zakonom namjernim propustom ove regulacije svjesno želimo što više građana učiniti ovisnim o kocki zbog dva cilja. Prvi je povećanje prihoda državnog proračuna po osnovi npr. PDV, a drugi je povećanje prihoda samih kockarnica. Niti jedan od ta dva cilja ne opravdava da se građanima uzrokuje veća ovisnost o kockanju. Prema podacima Porezne uprave u 2022. godini su priređivači igara na sreću platili PDV u iznosu od gotovo 1,4 milijarde eura. Ako bi ograničili radno vrijeme (neovisno o prijedlogu ograničenja reklamiranja niže u vezi čl. 67.b.) sigurno bi se smanjio prihod PDV, ali i broj ovisnika o kocki. Ako je cilj zakonodavca povećanje prihoda PDV pa makar i po cijenu većeg broja ovisnika o kocki, tada je jasno radi čega zakonodavac ne želi regulirati radno vrijeme za kockarnice.</p>	<p>Nije prihvaćen Propisima koji uređuju priređivanje igara na sreću radno vrijeme automat kluba, casina te uplatnog mjesta kladionice određuje priređivač svojom poslovnom odlukom, o kojoj je obavezan izvijestiti Ministarstvo financija. Zakonodavac nije vremenski ograničio pružanje usluge igara na sreću s obzirom da je sustav igara na sreću reguliran na način koji osigurava priređivanje igara na sreću na društveno odgovoran način, koji igračima omogućuje sudjelovanje u igri u sigurnom okruženju, štiti od prekomjernog i kompulzivnog igranja te izazivanja financijske i društvene štete. Očekuje se da će implementacija novih mjera društveno odgovornog priređivanja igra na sreću koje se predlažu ovim izmjenama i dopunama dodatno prevenirati incidenciju ovisnosti o igrama na sreću i smanjiti dostupnost igara na sreću. Evaluacija navedenih ograničenja ukazat će na potrebu reguliranja dodatnih mjera društveno odgovornog priređivanja .</p>
<p>6 Dora Prusac PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU Ključno je osigurati da izmjene budu uravnotežene i da prate najbolju regulaciju igara na sreću kako bi se osigurao integritet tržišta i zaštita igrača.</p>	<p>Primljeno na znanje Primljeno na znanje.</p>

7	<p>Leo Kocijan PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU Uvođenje obveznog edukacijskog programa o financijskoj pismenosti u školama koji bi se fokusirao na svijest o rizicima i posljedicama kockanja. Osim toga, država bi mogla usmjeriti dio prihoda od poreza na igre na sreću u programe prevencije ovisnosti i liječenje, kako bi se osigurala podrška za osobe koje se bore s problemom kockanja. Ovakav pristup bi istovremeno obrazovao mlade i pružio podršku onima koji već pate od ovisnosti.</p>	<p>Primljeno na znanje Primljeno na znanje.</p>
---	--	--

8 **Pravobranitelj za djecu RH
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU,
II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA
SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE
POSljedICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA
PROISTEĆI**

Sukladno ovlasti iz članka 10. Zakona o pravobranitelju za djecu („Narodne novine“ br. 73/17), dostavljamo naše mišljenje na prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću. Ured pravobranitelja za djecu godinama naglašava kako djeca u Republici Hrvatskoj postojećim propisima nisu dovoljno zaštićena od potencijalno negativnog utjecaja oglašavanja, posebno zbog ugroženosti njihovog mentalnog zdravlja, lošeg utjecaja na zdrave životne navike, problem pretilosti i ovisnosti. Posebno ukazujemo na potrebu ulaganja dodatnih napora kako bi se djecu na svim mjestima zaštitilo od izloženosti oglašavanju i dostupnosti igara na sreću, alkohola, energetskih pića, duhanskih i srodnih proizvoda i hrane i pića čija se pretjerana uporaba ne preporučuje. U obraćanjima Uredu pravobranitelja za djecu građani traže jaču intervenciju države, a posebno prijavljuju da su prosječni gledatelji (obitelji s djecom) tijekom prijena sportskih događaja (primjerice, nogometnih i rukometnih utakmica, utakmica vaterpola, skijaških natjecanja i sl.) izloženi čestim reklamama igara na sreću. Kockanje i klađenje predstavlja ozbiljan javnozdravstveni, ali i društveni problem. Zabrinjavajuće je da je klađenje, unatoč zakonskoj zabrani, ipak dostupno djeci, o čemu saznajemo iz kontakata s djecom, kao i iz rezultata više studija. Poseban problem predstavlja i online klađenje, posebice kada ga organiziraju strana trgovačka društva, kao i agresivno oglašavanje industrije kockanja. Oglašavanje različitih igara na sreću, kladionica i casina posve se „provuklo“ i u svijet sporta, na način da priređivači igara na sreću preuzimaju ulogu sponzora, ne samo sportskih emisija, već i različitih nacionalnih i međunarodnih sportskih natjecanja. Sportski klubovi pritom s ponosom objavljuju vijesti o ostvarenom sponzorstvu priređivača igara na sreću i oglašavaju ga na sportskim događanjima i opremi igrača. Stoga pozdravljamo što je Ministarstvo financija pristupilo izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću, te smatramo da je primarni zadatak pri tome adekvatno odgovoriti na izazove i uskladiti potrebu prioritete zaštite djece i mladih izloženih oglašavanju i dostupnosti igara na sreću, posebno klađenja i kockanja. Naglašavamo da u fokusu mora biti prioritarna zaštita djece i mladih, kao i zaštita javnozdravstvenih interesa i potreba djece i drugih građana. Pozdravljamo i podržavamo pozitivne promjene navedene u ovom Prijedlogu izmjena i dopuna Zakona o igrama na sreću (u daljnjem tekstu: Prijedlog), ali istodobno ukazujemo i na neke primjedbe i prijedloge pravobraniteljice za djecu, za koje smatramo da mogu doprinijeti još boljoj i učinkovitijoj zaštiti interesa djece.

Primljeno na znanje
Primljeno na znanje.

9 **Pragma**
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Poštovani, podržavamo donošenje izmjena Zakona o igrama na sreću koje idu u smjeru veće zaštite djece i mladih. Također, podržavamo prijedloge prof. dr. sc. Nevena Ricijaša, Davora Bodora, dr. med. te Edukacijsko - rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu čiji su svi prijedlozi i komentari izuzetno jasni, utemeljeni na znanstvenim spoznajama te praćenju i radu s ovisnicima i drugim pogođenim skupinama. Kao Udruga koja više od 18 godina rad u području prevencije i zaštite djece i mladih, dodatno ističemo kako je važno: - zabraniti rad samoposlužnih terminala - kladomata u ugostiteljskim i drugim objektima gdje je slaba kontrola (zlo)upotrebe i postoji značajna mogućnost zloupotrebe od strane djece i mladih, a mogućnost njihova korištenja ostaviti isključivo u prostoru priređivača igara; - zabraniti - ne samo oglašavanje - već i sponzoriranje/doniranje kladionica/igara na sreću na sportskim, kulturnim i drugim društveno-sportskim događajima i ustanovama (npr. zdravstvenim, socijalnim, obrazovnim, udrugama i sl.) u najširem smislu (zabraniti prikriveno oglašavanje na majicama, autima i sl.), te zabraniti oglašavanje i navođenje priređivača i njihovih logotipova na društvenim mrežama i mrežnim stranicama (osim na mrežama i stranicama samog priređivača); - podržavamo zabranu oglašavanja igara na sreću putem interneta, u svim audiovizualnim i radijskim programima u vremenu od 6:00 do 23:00 sata, izuzev 15 minuta prije, za vrijeme i 15 minuta nakon sportskog događaja koji se emitira uživo, a predlažemo da se na kraju rečenice doda zarez i rečenica: u ukupnom trajanju od 5 minuta te uz obvezno isticanje i načina podrške ovisnicima o kockanju; - potrebno je u članku 72. – 77. Zakona značajno povećati novčane kazne pravnim osobama jer sadašnje predviđene kazne ne dovode do odvratanja od prekršaja; - osnažiti Državni inspektorat s dodatnim osobljem i ovlastima u području praćenja poštivanja zakona te povećati suradnju svih nadležnih institucija i udruga u suzbijanju ovisnosti od kockanja.

Nije prihvaćen

Osnovna intencija izmjena i dopuna ovog Zakona je reguliranje mjera društveno odgovornog priređivanja. Prijedlog za ukidanje kanala prodaje igara na sreću putem samoposlužnih terminala sadržajno se ne odnosi na materiju koja je obuhvaćena predmetnim izmjenama i dopunama. Međutim, uvođenjem obvezne identifikacije igrača pridonijet će se smanjenoj dostupnosti samoposlužnih terminala maloljetnicima. Nadalje, predmetnim izmjenama i dopunama reguliraju se znatno restriktivniji uvjeti oglašavanja igara na sreću u odnosu na važeći zakonodavni okvir kojim je bila propisana samo zabrana oglašavanja igara na sreću u tiskanim i elektroničkim medijima za mlade, te se očekuje visoka učinkovitost navedenih ograničenja na smanjenje dostupnosti i prevenciju ovisnosti o igrama na sreću. Evaluacija navedenih ograničenja ukazat će na potrebu reguliranja dodatnih mjera društveno odgovornog priređivanja .

10	<p>DRAŽEN JABLAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI</p> <p>Pozdravljamo donošenje izmjena i dopuna Zakona o igrama na sreću, poglavito u smjeru zaštite opće populacije, napose maloljetnika, ranjivih skupina i problematičnih igrača. Ipak, držimo da je neekonomično i nesvršishodno donositi stroža pravila u odnosu na domaće, legalne, priređivače, prije no što je pravodobno, pravilno i adekvatno adresiran problem ilegalnih (inozemnih) priređivača i promotora. Tako slijedom – predložene mjere samoisključenja (isključenja), identifikacije, zabrane oglašavanja i oduzimanja prava priređivanja, djeluju samo i isključivo prema već legalnim priređivačima igara na sreću, koji su za to platili nemale naknade, dok ilegalni priređivači i promotori kontinuirano i gotovo nesmetano djeluju na hrvatskom tržištu. Istovremeno dakle, ne plaćaju nikakve naknade propisane zakonima, ne poštuju stroga pravila vezana uz igru maloljetnika, promociju i oglašavanje, ne poštuju pravila vezano uz GDPR i AML i sl. Uz to, od njih korist nema niti državni proračun i brojni korisnici prihoda od igara na sreću, koji se redovno svake godine povećava za nemale iznose. Ističemo jasnu potrebu za prvotnim adresiranjem ilegalnih priređivača kroz: 1. blokiranje ilegalnih web stranica priređivača i promotora usmjerenih na hrvatsko tržište 2. blokiranje isplata prema ilegalnim priređivačima i promotorima 3. blokiranje bilo kakve promidžbe ilegalnih priređivača i promotora</p> <p>Podsjećamo, procjena EGBA-e je da je u Republici Hrvatskoj gotovo 38% tržišta „sivo tržište“ odnosno ono koje sačinjavaju ilegalni priređivači igara na sreću. Pravilnim adresiranjem ilegalnih priređivača igara na sreću, koji ne mare za predložene zakonske izmjene i dopune jer ih jednostavno ne poštuju ni u najmanjoj mjeri, otvara se mogućnost za istovremeni priljev više sredstava u državni proračun, odnosno korisnicima od prihoda od igara na sreću te zaista pravilna i primjerena zaštita opće populacije, napose maloljetnika, ranjivih skupina i problematičnih igrača.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Vezano uz problematiku ilegalnog priređivanja igara na sreću napominjemo da je mjera blokade pristupa Internet stranicama nelicenciranih priređivača implementirana izmjenama Općeg poreznog zakona 2019. godine, kada je regulirano sprječavanje obavljanja nedozvoljene gospodarske djelatnosti putem interneta. Kako bi se povećala učinkovitost navedene mjere sprječavanja sudjelovanja građana u igrama nelicenciranih priređivača igara na sreću putem interneta, razmotrit će se dodatno proširenje mjera sprječavanja uvođenjem blokade uplata u nedozvoljene igre na sreću. Mjeru bi provodili pružatelji platnih usluga (banke i kartične kuće). Blokiranje promidžbe ilegalnih priređivača kao mjera rijetko se primjenjuje u zemljama članicama EU zbog vrlo niske učinkovitosti. Sprječavanje i sankcioniranje promidžbe nelicenciranih priređivača igara na sreću provodi MFIN temeljem odredbi članka 68. Zakona o igrama na sreću i Agencija za elektroničke medije temeljem odredbi Zakona o elektroničkim medijima i Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima, podnošenjem optužnih prijedloga sukladno zakonom propisanim prekršajnim odredbama odnosno izricanjem upozorenja, obvezujućih naloga i opomena.</p>
----	---	--

11	<p>Hrvatska udruga priređivača igara na sreću PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSljedICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI</p> <p>Hrvatska udruga priređivača igara na sreću pozdravlja donošenje izmjena i dopuna Zakona o igrama na sreću, poglavito u smjeru zaštite opće populacije, napose maloljetnika, ranjivih skupina i problematičnih igrača. Ipak, držimo da je neekonomično i nesvršishodno donositi stroža pravila u odnosu na domaće, legalne, priređivače, prije no što je pravodobno, pravilno i adekvatno adresiran problem ilegalnih (inozemnih) priređivača i promotora. Tako slijedom – predložene mjere samoisključenja (isključenja), identifikacije, zabrane oglašavanja i oduzimanja prava priređivanja, djeluju samo i isključivo prema već legalnim priređivačima igara na sreću, koji su za to platili nemale naknade, dok ilegalni priređivači i promotori kontinuirano i gotovo nesmetano djeluju na hrvatskom tržištu. Istovremeno dakle, ne plaćaju nikakve naknade propisane zakonima, ne poštuju stroga pravila vezana uz igru maloljetnika, promociju i oglašavanje, ne poštuju pravila vezano uz GDPR i AML i sl. Uz to, od njih korist nema niti državni proračun i brojni korisnici prihoda od igara na sreću, koji se redovno svake godine povećava za nemale iznose. Ističemo jasnu potrebu za prvotnim adresiranjem ilegalnih priređivača kroz: 1. blokiranje ilegalnih web stranica priređivača i promotora usmjerenih na hrvatsko tržište 2. blokiranje isplata prema ilegalnim priređivačima i promotorima 3. blokiranje bilo kakve promidžbe ilegalnih priređivača i promotora</p> <p>Podsjećamo, procjena EGBA-e je da je u Republici Hrvatskoj gotovo 38% tržišta „sivo tržište“ odnosno ono koje sačinjavaju ilegalni priređivači igara na sreću. Pravilnim adresiranjem ilegalnih priređivača igara na sreću, koji ne mare za predložene zakonske izmjene i dopune jer ih jednostavno ne poštuju ni u najmanjoj mjeri, otvara se mogućnost za istovremeni priljev više sredstava u državni proračun, odnosno korisnicima od prihoda od igara na sreću te zaista pravilna i primjerena zaštita opće populacije, napose maloljetnika, ranjivih skupina i problematičnih igrača.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Vezano uz problematiku ilegalnog priređivanja igara na sreću napominjemo da je mjera blokade pristupa Internet stranicama nelicenciranih priređivača implementirana izmjenama Općeg poreznog zakona 2019. godine, kada je regulirano sprječavanje obavljanja nedozvoljene gospodarske djelatnosti putem interneta. Kako bi se povećala učinkovitost navedene mjere sprječavanja sudjelovanja građana u igrama nelicenciranih priređivača igara na sreću putem interneta, razmotrit će se dodatno proširenje mjera sprječavanja uvođenjem blokade uplata u nedozvoljene igre na sreću. Mjeru bi provodili pružatelji platnih usluga (banke i kartične kuće). Blokiranje promidžbe ilegalnih priređivača kao mjera rijetko se primjenjuje u zemljama članicama EU zbog vrlo niske učinkovitosti. Sprječavanje i sankcioniranje promidžbe nelicenciranih priređivača igara na sreću provodi MFIN temeljem odredbi članka 68. Zakona o igrama na sreću i Agencija za elektroničke medije temeljem odredbi Zakona o elektroničkim medijima i Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima, podnošenjem optužnih prijedloga sukladno zakonom propisanim prekršajnim odredbama odnosno izricanjem upozorenja, obvezujućih naloga i opomena.</p>
----	---	--

12 **Davor Bodor**
**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU,
II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA
SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE
POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA
PROIŠTEĆI**

Nakon što kao predstavnik struke dugi niz godina upozoravam na sve izraženiji javnozdravstveni problem vezan uz kockanje i ovisnost o kockanju u hrvatskom društvu pozdravljam da se konačno pojavila inicijativa koja ide u smjeru promjene zakonskog okvira. Aktualni zakonski okvir ima značajan utjecaj na izraženu vidljivost kockanja u društvu, što se opet izravno vezuje i uzrokuje niz problema vezanih uz kockanje, među kojima je svakako najizraženiji problem ovisnosti. Dosadašnji zakonski okvir izravno vodi značajnoj dostupnosti i pristupačnosti igara na sreću, ne pruža dovoljne mehanizme zaštite igrača, omogućava agresivno reklamiranje i time dodatno potencira ekscesivno kockanje, a time utječe i na pojavnost ovisnosti o kockanju. Ono što je još važno naglasiti kako dosadašnji zakonski okvir ne štiti najosjetljivije skupine našeg društva, a to su u prvom redu djeca i maloljetnici. Mišljenja sam kako izmjene u prijedlogu zakona nude neka konstruktivna rješenja koja se odnose na reguliranje samoisključenja igrača u smislu uvođenja registra samoisključenih igrača, zatim restriktivnije oglašavanje te mjere koje se odnose na identifikaciju igrača na prodajnim mjestima. S obzirom na kliničko iskustvo unutar Dnevne bolnice za ovisnost o kockanju Klinike za psihijatriju Sveti Ivan postoje određeni problemi s kojima se susrećemo u svakodnevnoj kliničkoj praksi u radu s ovisnicima o kockanju, a na koje bi trebalo utjecati dopunama navedenih mjera, što će se iznijeti u nastavku. Također sam mišljenja kako su određeni prijedlozi nedovoljno operacionalizirani i strukturirani, što će se također navesti u nastavku. doc. dr. sc. Davor Bodor, dr. med. Voditelj Dnevne bolnice za ovisnost o kockanju Klinika za psihijatriju Sveti Ivan, Zagreb

Primljeno na znanje
Primljeno na znanje.

13	<p>Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI</p> <p>Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu svojim je znanstvenim, nastavnim i stručnim djelovanjem usmjeren na promicanje mentalnog zdravlja, te zaštitu ranjivih skupina. U tom smislu, podržavamo unaprjeđenje zakonodavnog okvira kada je riječ o igrama na sreću. Smatramo da su predloženim izmjenama u određenoj mjeri prepoznata područja koje je potrebno unaprijediti kao što su ograničavanje dostupnosti, pristupačnosti i oglašavanja. Također, unaprijeđene su i mjere usmjerene dijelu populacije koja je već razvila ovisnost o kockanju (postupak isključenja). No, smatramo kako je određene elemente potrebno dodatno razraditi i/ili precizirati, te će kroz zakonski tekst biti navedeni komentari usmjereni dodatnom unaprjeđenju ovog pravnog okvira.</p>	<p>Primljeno na znanje Primljeno na znanje.</p>
----	---	---

14	<p>NEVEN RICIJAŠ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI</p> <p>Pozdravljam inicijativu da se, nakon dugog niza godina u kojima su znanstvenici i stručnjaci za mentalno zdravlje apelirali prema implementaciji snažnijih mjera društveno odgovornog priređivanja igara na sreću u Republici Hrvatskoj, predlaže pravni i regulatorni okvir koji priznaje i prepoznaje potrebu za osnaživanjem ovog područja zaštite. Ocjena stanja jasno prepoznaje izraženu vidljivost industrije igara na sreću (industrije kockanja) u hrvatskom društvu, odnosno ono što se u znanstvenoj literaturi zove 'izloženost kockanju' kroz dostupnost i pristupačnost igara, oglašavanje te posredno ili neposredno poticanje na igranje. Uz izloženost kockanju, kroz ograničavanje nekih aspekata oglašavanja igara na sreću, kao i snažnijih mjera vezanih uz obveznu identifikaciju igrača na svim prodajnim mjestima (izuzev lutrijskih igara), vrlo pozitivnim se ocjenjuje reguliranje postupka samoisključenja igrača, kao i uvođenje registra samoisključenih igrača. Time se stvara potencijal za kvalitetnije provođenja mjera i postupaka (samo)izlječenja. Iako su svi prijedlozi u osnovi dobri, niže se nalaze sugestije za preciznije formuliranje pojedinih odredbi, kao i prijedlozi za implementaciju nekih odredbi koje su od iznimne važnosti za hrvatski kontekst, a propuštene su u ovom paketu prijedloga izmjena i dopuna. Navedeni prijedlozi dodatno bi uskladili i ujednačili cjelokupnu logiku pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom, odnosno realizirao bi se dosljedan logički i pravni okvir društveno odgovornog priređivanja igara na sreću već u ovom paketu izmjena. prof.dr.sc. Neven Ricijaš Sveučilište u Zagrebu Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Odsjek za poremećaje u ponašanju</p>	<p>Primljeno na znanje Primljeno na znanje.</p>
----	---	---

<p>15 Udruga mjerenja televizijske gledanosti (UMTG) II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI, 2) Pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom</p> <p>UMTG (Udruga mjerenja televizijske gledanosti) okuplja vodeće marketinške agencije i audiovizualne nakladnike u RH. Glavni cilj udruge je osigurati da svi sudionici industrije, televizijski nakladnici, društva za tržišno komuniciranje te oglašivači aktivni u medijskom poslovanju imaju utjecaj i aktivno sudjeluju u definiranju strukovnih standarda, jačanju transparentnosti TV tržišta, i razvoju čitave industrije. UMTG pozdravlja inicijativu izmjena i dopuna Zakona o igrama na sreću u svrhu smanjenja problema ovisnosti o igrama na sreću no skrećemo pozornost na dva bitna propusta u procesu formuliranja prijedloga izmjena i dopuna Zakona. U radnu skupinu trebali su biti uključeni ne samo predstavnici državnih tijela, institucija, akademske zajednice, Hrvatske Lutrije d.o.o. i udruga priređivača igara na sreću, već i predstavnici elektroničkih medija, te društava za tržišno komuniciranje. Ovakav sastav omogućio bi raspolaganje svim relevantnim informacijama od svih sudionika na tržištu prije donošenja prijedloga izmjena i dopuna Zakona. Također, valja napomenuti da, iako se Zakon o igrama na sreću nije značajno mijenjao od 2010. godine, novi Zakon o elektroničkim medijima i Pravilnik o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima, koji su na snazi od listopada 2022. godine, već adekvatno reguliraju oglašavanje igara na sreću u elektroničkim medijima. Novi zakon o elektroničkim medijima jasno definira obvezu označavanja oglasnih poruka za igre na sreću, uz zabranu emitiranja takvih poruka u programima namijenjenim djeci, te zahtjev da takve poruke sadrže upozorenje o potencijalnom riziku od ovisnosti. Nadalje, pravilnik detaljno regulira dopušteni, odnosno nedopušteni sadržaj audiovizualne komercijalne komunikacije igara na sreću kako bi zaštitio gledatelje od potencijalno štetnih sadržaja koji bi ih mogli potaknuti na sudjelovanje u igrama na sreću. Sukladno, mišljenja smo da je postojeća regulativa oglašavanja igara na sreću dostatna.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Nije prihvaćen. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona igrama na sreću izradilo je Ministarstvo financija koristeći rezultate rada radne skupine za analizu tržišta igara na sreću i ciljeve i mjere utvrđene Nacionalnom strategijom djelovanja na području ovisnosti za razdoblje do 2030. godine („Narodne novine“, br. 18/2023.). Zainteresiranoj javnosti i ostalim dionicima sudjelovanje u izradi izmjena i dopuna Zakona o igrama na sreću omogućeno je kroz postupak javnog savjetovanja. Evaluacija postojećeg zakonodavnog okvira kojim je zabranjeno oglašavanje u radijskim i televizijskim emisijama te tiskanim materijalima za djecu, ukazala je na nedovoljno kvalitetno reguliranje oglašavanja igara na sreću kojim se najviše stimulira sudjelovanje igrača u igri i posljedično povećava incidenciju ovisnosti o igrama na sreću. Rezultati općih istraživanja sugeriraju da česta izloženost reklamama za igre na sreću može pridonijeti normalizaciji kockarskog ponašanja, čineći ga prihvatljivim dijelom svakodnevnog života. Poruke koje se gledateljima šalju kroz oglase govore da je lako doći do dobitka te da su šanse za dobitak velike, kao i da je kockanje lagan način za dolazak do bogatstva. Analiza sadržaja oglasa koji se prikazuju na televizijama s nacionalnom koncesijom u Hrvatskoj pokazala je da oglašivači koriste sve navedene poruke kako bi privukli nove i zadržali stare igrače. Posebno zabrinjava to što se reklame za kockanje i klađenje prikazuju tijekom cijelog dana. Navedena praksa može negativno utjecati na mlade koji još uvijek razvijaju svoje stavove prema različitim aktivnostima.</p>
--	---

16 **RTL Hrvatska d.o.o.**
II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI, 2) Pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom
Prije svega, pozdravljamo inicijativu kojom se pristupilo promišljanju o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću, no smatramo da je učinjen propust prilikom rada Radne skupine da se u radnu skupinu nisu pozvali predstavnici elektroničkih medija, obzirom da se dio predloženih izmjena odnosi na ograničavanje oglašavanja u elektroničkim medijima (Internet, audiovizualni programi). Na taj način onemogućen je valjana procjena zaključaka koji su doveli do ovakvog teksta prijedloga izmjena i dopuna Zakona. U odnosu na predložene izmjene i dopune, smatramo da predložena ograničenja oglašavanja u elektroničkim medijima nisu potrebna ni svrsishodna. Tu ponajprije ukazujemo kako sama Nacionalna strategija djelovanja na području ovisnosti za razdoblje do 2030. godine („Narodne novine“, br. 18/2023.) na čije se ciljeve i mjere oslanjala Radna skupina, u svojem Prioritetu 2. (Smanjenje dostupnosti, ponude droga i povezanog kriminala te dostupnosti alkohola, duhanskih i srodnih proizvoda, igranja igara na sreću, suprotno zakonskim propisima) u sklopu provedbe cilja osiguranja društveno odgovornog priređivanja i igranja igara na sreću kao mjeru vezano za oglašavanje istih jedino navodi provedba nadzora nad oglašavanjem igara na sreću u Republici Hrvatskoj. Stoga smatramo da nije bilo valjane podloge, ni potrebe za predlaganjem navedenih ograničenja oglašavanja. Nadalje i podredno, smatramo kako je problematika odgovornog oglašavanja igara na sreću već adekvatno regulirana važećim zakonodavstvom, prije svega Zakonom o elektroničkim medijima te podzakonskim aktima koji iz njega proizlaze. Stoga, ukoliko je i potrebna revizija pravila koja reguliraju pitanje oglašavanja igara na sreću, ista bi se morala regulirati unutar Zakona o elektroničkim medijima. Konačno, predložene restrikcije oglašavanja dovode do neuravnoteženog i diskriminatornog pristupa prema kojem se penaliziraju legalni priređivači igara registrirani u RH čime se direktno pogoduje stranim i neregistriranim priređivačima koji koriste internetske platforme (prije svega Google i Meta) za oglašavanje. U tom smislu pozdravljamo prijedlog po kojem bi se uvele mjere blokade uplata u igre koje internetom priređuju nelicencirani priređivači igara na sreću. No, obzirom da je takva mjera planirana i vezana za izmjene Općeg poreznog zakona, smatramo pogrešnim i nepravilnim uvoditi bilo kakve restrikcije i ograničenja prije nego li je sveobuhvatnim pristupom regulirano cijelo tržište. Stoga smatramo da bilo kakva primjena eventualnih izmjena Zakona o igrama na sreću ne bi trebala stupiti na snagu prije nego li se donesu i provedu izmjene drugih zakona koji reguliraju ovu tematiku, prije svega OPZ-a, ali i Zakona o elektroničkim medijima.

Nije prihvaćen
Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću izradilo je Ministarstvo financija koristeći rezultate rada radne skupine za analizu tržišta igara na sreću i ciljeve i mjere utvrđene Nacionalnom strategijom djelovanja na području ovisnosti za razdoblje do 2030. godine („Narodne novine“, br. 18/2023.). Zainteresiranoj javnosti i ostalim dionicima sudjelovanje u izradi izmjena i dopuna Zakona o igrama na sreću omogućeno je kroz postupak javnog savjetovanja. Evaluacija postojećeg zakonodavnog okvira kojim je zabranjeno samo oglašavanje u radijskim i televizijskim emisijama te tiskanim materijalima za djecu, ukazala je na nedovoljno kvalitetno reguliranje oglašavanja igara na sreću kojim se najviše stimulira sudjelovanje igrača u igri i posljedično povećava incidenciju ovisnosti o igrama na sreću. Opća istraživanja sugeriraju da česta izloženost reklamama za igre na sreću može pridonijeti normalizaciji kockarskog ponašanja, čineći ga prihvatljivim dijelom svakodnevnog života. Poruke koje se gledateljima šalju kroz oglase govore da je lako doći do dobitka te da su šanse za dobitak velike, kao i da je kockanje lagan način za dolazak do bogatstva. Analiza sadržaja oglasa koji se prikazuju na televizijama s nacionalnom koncesijom u Hrvatskoj pokazala je da oglašivači koriste sve navedene poruke kako bi privukli nove i zadržali stare igrače. Posebno zabrinjava to što se reklame za kockanje i klađenje prikazuju tijekom cijelog dana. Navedena praksa može negativno utjecati na mlade koji još uvijek razvijaju svoje stavove prema različitim aktivnostima. S obzirom na navedeno, zaključeno je da se izmjene u području ograničavanja oglašavanja igara na sreću u medijima provedu izmjenama regulative igara na sreću. Vezano uz problematiku ilegalnih priređivača napominjemo da je mjera blokade pristupa Internet stranicama nelicenciranih priređivača implementirana izmjenama Općeg poreznog zakona 2019. godine, kada je regulirano sprječavanje obavljanja nedozvoljene gospodarske djelatnosti putem interneta. Kako bi se povećala učinkovitost navedene mjere sprječavanja sudjelovanja građana u igrama nelicenciranih priređivača igara na sreću putem interneta, razmotrit će se dodatno proširenje mjera sprječavanja uvođenjem blokade uplata u nedozvoljene igre na sreću. Mjeru bi provodili pružatelji platnih usluga (banke i kartične kuće). Mjeru bi provodili pružatelji platnih usluga (banke i kartične kuće). Blokiranje promidžbe ilegalnih priređivača kao mjera rijetko se primjenjuje u zemljama članicama EU zbog vrlo niske učinkovitosti. Sprječavanje i sankcioniranje promidžbe nelicenciranih priređivača igara na sreću provodi MFIN temeljem odredbi članka 68. Zakona o igrama na sreću i Agencija za elektroničke medije temeljem odredbi Zakona o elektroničkim medijima i Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima, podnošenjem optužnih prijedloga sukladno zakonom propisanim prekršajnim odredbama odnosno izricanjem upozorenja, obvezujućih naloga i opomena.

17	<p>DRAŽEN JABLAN II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI, 2) Pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom Smatramo kako je potrebno provesti sveobuhvatno, opsežno, istraživanje kako bismo dobili rezultat različit od brojke između 34% i 77%. Matematička i statistička razlika između te dvije brojke je značajna i shodno tome je izazovno donositi pravilne, logične i uzročno-posljedične zaključke. Iako je ispravno prepoznata potreba implementacije širih politika i obveza odgovornog priređivanja igara na sreću s ciljem smanjivanja negativnih posljedica razvoja incidencije ovisnosti o igrama na sreću u društvu, iznova upozoravamo kako ilegalni priređivači igara na sreću iste neće poštovati, ni u kojoj mjeri, te ćemo paradoksalno upravo maloljetnike, ranjive skupine i problematične igrače izložiti njima, ilegalnim inozemnim priređivačima.</p>	<p>Nije prihvaćen Nije prihvaćen. Za izračun društvenih i ekonomskih troškova korištene su dvije najčešće korištene metodologije: National Opinion Research Centre – NORC i Australian Productivity Commission – APC. Istraživanje je koristilo originalne i strože kriterije prevalencije ovisnosti o kockanju, a neovisno o korištenoj metodologiji izračuna, rezultati pokazuju da društveni troškovi ovisnosti o kockanju u Hrvatskoj čine između 34% i 77% ukupnih godišnjih prihoda od igara na sreću. Rezultati su interpretirani u kontekstu općih smjernica za unaprjeđivanje politika odgovornog priređivanja igara na sreću, a s ciljem smanjivanja vjerojatnosti razvoja štetnih psihosocijalnih posljedica. Vezano uz problematiku ilegalnih priređivača napominjemo da je mjera blokade pristupa Internet stranicama nelicenciranih priređivača implementirana izmjenama Općeg poreznog zakona 2019. godine, kada je regulirano sprječavanje obavljanja nedozvoljene gospodarske djelatnosti putem interneta. Kako bi se povećala učinkovitost navedene mjere sprječavanja sudjelovanja građana u igrama nelicenciranih priređivača igara na sreću putem interneta, razmotrit će se dodatno proširenje mjera sprječavanja uvođenjem blokade uplata u nedozvoljene igre na sreću. Mjeru bi provodili pružatelji platnih usluga (banke i kartične kuće). Blokiranje promidžbe ilegalnih priređivača kao mjera rijetko se primjenjuje u zemljama članicama EU zbog vrlo niske učinkovitosti. Sprječavanje i sankcioniranje promidžbe nelicenciranih priređivača igara na sreću provodi MFIN temeljem odredbi članka 68. Zakona o igrama na sreću i Agencija za elektroničke medije temeljem odredbi Zakona o elektroničkim medijima i Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima, podnošenjem optužnih prijedloga sukladno zakonom propisanim prekršajnim odredbama odnosno izricanjem upozorenja, obvezujućih naloga i opomena.</p>
----	--	---

<p>18</p>	<p>Hrvatska udruga priređivača igara na sreću II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI, 2) Pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom Smatramo kako je potrebno provesti sveobuhvatno, opsežno, istraživanje kako bismo dobili rezultat različit od brojke između 34% i 77%. Matematička i statistička razlika između te dvije brojke je značajna i shodno tome je izazovno donositi pravilne, logične i uzročno-posljedične zaključke. Iako je ispravno prepoznata potreba implementacije širih politika i obveza odgovornog priređivanja igara na sreću s ciljem smanjivanja negativnih posljedica razvoja incidencije ovisnosti o igrama na sreću u društvu, iznova upozoravamo kako ilegalni priređivači igara na sreću iste neće poštovati, ni u kojoj mjeri, te ćemo paradoksalno upravo maloljetnike, ranjive skupine i problematične igrače izložiti njima, ilegalnim inozemnim priređivačima.</p>	<p>Nije prihvaćen Nije prihvaćen. Za izračun društvenih i ekonomskih troškova korištene su dvije najčešće korištene metodologije: National Opinion Research Centre – NORC i Australian Productivity Commission – APC. Istraživanje je koristilo originalne i strože kriterije prevalencije ovisnosti o kockanju, a neovisno o korištenoj metodologiji izračuna, rezultati pokazuju da društveni troškovi ovisnosti o kockanju u Hrvatskoj čine između 34% i 77% ukupnih godišnjih prihoda od igara na sreću. Vezano uz problematiku ilegalnog priređivanja igara na sreću napominjemo da je mjera blokade pristupa Internet stranicama nelicenciranih priređivača implementirana izmjenama Općeg poreznog zakona 2019. godine, kada je regulirano sprječavanje obavljanja nedozvoljene gospodarske djelatnosti putem interneta. Kako bi se povećala učinkovitost navedene mjere sprječavanja sudjelovanja građana u igrama nelicenciranih priređivača igara na sreću putem interneta, razmotrit će se dodatno proširenje mjera sprječavanja uvođenjem blokade uplata u nedozvoljene igre na sreću. Mjeru bi provodili pružatelji platnih usluga (banke i kartične kuće). Blokiranje promidžbe ilegalnih priređivača kao mjera rijetko se primjenjuje u zemljama članicama EU zbog vrlo niske učinkovitosti. Sprječavanje i sankcioniranje promidžbe nelicenciranih priređivača igara na sreću provodi MFIN temeljem odredbi članka 68. Zakona o igrama na sreću i Agencija za elektroničke medije temeljem odredbi Zakona o elektroničkim medijima i Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima, podnošenjem optužnih prijedloga sukladno zakonom propisanim prekršajnim odredbama odnosno izricanjem upozorenja, obvezujućih naloga i opomena.</p>
<p>19</p>	<p>Davor Bodor II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI, 2) Pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom U prijedlogu Zakona koristi se pojam koji ne postoji u stručnoj literaturi, a to je „ovisnost o igrama na sreću“. Aktualni dijagnostički klasifikacijski priručnici MKB-11 (Međunarodna klasifikacija bolesti) i DSM-5 (Dijagnostički i statistički priručnik za mentalne poremećaje Američkog psihijatrijskog udruženja) su reklasificirali ranije patološko kockanje iz poremećaja kontrole impulsa među poremećaje uzrokovane psihoaktivnim tvarima odnosno unutar kategorije ovisnosti. Time ovisnost o kockanju postaje prva formalno priznata bihevioralna ovisnost odnosno ovisnost o ponašanju. Shodno tome nigdje se u stručnoj literaturi ne koristi pojam ovisnost o igrama na sreću, jer nije u pitanju ovisnost o predmetu nego, kako je ranije navedeno, o ponašanju. Ako Zakon ide u smjeru preventivnog djelovanja u odnosu na posljedice ekscesivnog kockanja kroz sve navedene mjere, onda je važno da se ovisnost o kockanju prepozna kao najizraženija i najpogubnija psihosocijalna posljedica kockanja na koju se tim mjerama nastoji utjecati.</p>	<p>Nije prihvaćen Budući da se pojam „kockanje“ do sada niti u jednom obliku ne pojavljuje u regulativi igara na sreću, u ovom trenutku nije moguće njegovo uvođenje u zakonske odredbe</p>

20	<p>Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu</p> <p>II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI, 2) Pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom</p> <p>U trenutnom prijedlogu Zakona o igrama na sreću koristi se pojam „ovisnost o igrama na sreću“. Smatramo da ga je potrebno zamijeniti terminom koji se koristi u relevantnim klasifikacijskim priručnicima (DSM-5 i MKB-11) – ovisnost o kockanju (F 63.0). Takvim pristupom, osim što se koristi relevantan i ispravan naziv za ovaj problem mentalnog zdravlja, zakonodavac jasno prepoznaje sudjelovanje u igrama na sreću kao javno-zdravstveni rizik za razvoj ovisnosti. Time uvažava činjenicu da kod dijela populacije ono može izazvati značajne smetnje u psihosocijalnom funkcioniranju (osobnom, obiteljskom, školskom/akademsom/profesionalnom, financijskom, zdravstvenom itd.), te dodatno prepoznaje važnost u društveno-odgovornog priređivanja igara na sreću.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Budući da se pojam „kockanje“ do sada niti u jednom obliku ne pojavljuje u regulativi igara na sreću, u ovom trenutku nije moguće njegovo uvođenje u zakonske odredbe</p>
----	---	---

21	<p>NEVEN RICIJAŠ II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI, 2) Pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom</p> <p>Ekscesivno igranje igara na sreću, što u osnovi znači ekscesivno kockanje, može razviti simptome ovisnosti o kockanju. Iznimno je važno da Zakon o igrama na sreću prepozna 'ovisnost o kockanju' kao klinički simptom, odnosno problem mentalnog zdravlja koji se može javiti kao štetna i neželjena posljedica. Trenutni prijedlog Zakona koristi pojam 'ovisnost o igrama na sreću' (npr. članak 67.), no taj pojam ne postoji u kliničkoj literaturi jer ovisnost o kockanju nije ovisnost o tvari/proizvodu, već o ponašanju. Ovisnost o kockanju ulazi u područje bihevioralnih/ponašajnih ovisnosti. U tom smislu, DSM-5 (Dijagnostički i klinički priručnik za mentalne poremećaje Američkog psihijatrijskog udruženja – hrvatski prijevod) je 2013. godine pojam 'patološko kockanje' rekonceptualizirao iz poremećaja kontrole nagona i impulsa u ovisničko ponašanje te je ono definirano kao 'ovisnost o kockanju' (ovisnost o ponašanju). Šifra F63.0. Isto je napravila i Svjetska zdravstvena organizacija u novoj Međunarodnoj klasifikaciji bolesti 11. izdanje (MKB-11, odnosno engleski ICD-11) u kojoj se razlikuju poremećaji vezani uz psihoaktivne tvari i adiktivna/ovisnička ponašanja. Ovisnost o kockanju klasificirana je u ovisnička ponašanja. ICD-11 for Mortality and Morbidity Statistics (who.int) Nužno je stoga da ovaj Zakon prepozna upravo 'ovisnost o kockanju' kao krajnji klinički simptom koji je potrebno prevenirati uređenijim i kvalitetnijim mjerama društveno odgovornog priređivanja igara na sreću, jer je upravo to osnova za restriktivnije mjere reguliranja dostupnosti, pristupačnosti, oglašavanja, javnozdravstvenog angažmana i slično. Ista situacija je vezana uz restriktivnije mjere prema ovisnosti o alkoholu i/ili duhanskim proizvodima, koji također imaju poseban status u pogledu ograničavajućih aspekata poslovanja.</p>	<p>Nije prihvaćen Budući da se pojam „kockanje“ do sada niti u jednom obliku ne pojavljuje u regulativi igara na sreću, u ovom trenutku nije moguće njegovo uvođenje u zakonske odredbe</p>
22	<p>Rea Maloku II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI, 2) Pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom</p> <p>Ključno je da se novi zakonodavni okvir temelji na najnovijim znanstvenim spoznajama i najboljim praksama u području prevencije ovisnosti o kockanju, te da bude u skladu s najvišim standardima zaštite javnog zdravlja i društvene odgovornosti. Članak postavlja važna pitanja i ističe potrebu za promjenama u regulativi igara na sreću, ali bi bilo korisno dodatno razviti detalje o planiranim izmjenama kako bi se osigurala potpuna transparentnost i osigurala učinkovita zaštita interesa građana i društva u cjelini.</p>	<p>Primljeno na znanje Primljeno na znanje.</p>

<p>23</p>	<p>Pravobranitelj za djecu RH 2) Pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom, 1. Regulacija novih mjera društveno odgovornog priređivanja igara na sreću Podržavamo uvođenje novih mjera društveno-odgovornog priređivanja igara na sreću. Posebno preporučamo ulaganje dodatnih napora da se spriječi dostupnost kockanja i klađenja djeci putem online platformi i njihovo oglašavanje te strogo kažnjavanje kršenja ovih odredbi. Preporučamo uvođenje mjere ukidanja samoposlužnih terminala u ugostiteljskim objektima, koji bi trebali biti dostupni samo u prostorima priređivača i educiranih zaposlenika priređivača, posebno iz razloga da se smanji njihova vidljivost i dostupnost djeci i mladima u ugostiteljskim objektima, a riječ je često o terminalima sa sportskim klađenjima koja su rizična i adiktivna. Preporučamo da se priređivačima igara na sreću onemogući osnivanje drugih subjekata pod istim nazivom i istim logom, kako bi se suzbilo direktno i prikriveno oglašavanje igara na sreću korištenjem djece i usmjereno na djecu. Preporučamo da se uvede zabrana oglašavanja sponzoriranja priređivača igara na sreću, naročito kockanja i klađenja, i to putem sportskih klubova, naročito onih čiji su članovi djeca, njihove opreme i prostora, te u sportskim emisijama, sportskim natjecanjima i časopisima. U svakom slučaju, smatramo neprimjerenim da se u aktivnostima koje uključuju djecu na bilo koji način oglašavaju igre na sreću, što uključuje područje sporta, u kojemu ima najviše oglašavanja, posebno sportskih kladionica, ali i u drugim djelatnostima čiji su korisnici, sudionici i publika djeca (što uključuje i prostore, vozila, opremu i odjeću). S obzirom na izrazitu ekspanziju priređivanja igara na sreću i veliki broj zemaljskih poslovnica priređivača, preporučamo da se ograniči broj prodajnih mjesta, naročito za igre klađenja i kockanja. Zalažemo se i za to da se provedbenim propisom poveća minimalna udaljenost prostora u kojima se priređuju igre na sreću od odgojno-obrazovnih ustanova, ali i drugih mjesta na kojima organizirano borave djeca (ustanove socijalne skrbi, igrališta, odmarališta,...).</p>	<p>Nije prihvaćen Nije prihvaćen. Osnovna intencija izmjena i dopuna ovog Zakona je reguliranje mjera društveno odgovornog priređivanja . Prijedlog za ukidanje kanala prodaje igara na sreću putem samoposlužnih terminala i promjene prostornih uvjeta priređivanja igara na sreću, sadržajno se ne odnosi na materiju koja je obuhvaćena predmetnim izmjenama i dopunama. Međutim, uvođenjem obvezne identifikacije igrača pridonijet će se smanjenoj dostupnosti samoposlužnih terminala maloljetnicima. Nadalje, predmetnim izmjenama i dopunama reguliraju se znatno restriktivniji uvjeti oglašavanja igara na sreću u odnosu na važeći zakonodavni okvir kojim je bila propisana samo zabrana oglašavanja igara na sreću u tiskanim i elektroničkim medijima za mlade, te se očekuje visoka učinkovitost navedenih ograničenja na smanjenje i prevenciju ovisnosti o igrama na sreću. Evaluacija navedenih ograničenja ukazat će na potrebu reguliranja dodatnih mjera ograničavanja oglašavanja i društveno odgovornog priređivanja</p>
<p>24</p>	<p>Davor Bodor 2) Pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom, 1. Regulacija novih mjera društveno odgovornog priređivanja igara na sreću Unutar ove mjere pozdravljam donošenje mjera kojima se uvodi obvezna identifikacije igrača, mjere koje se odnose na samoisključenje i formiranje registra isključenih igrača. Ono što je važno je da protokol isključenja bude ne samo centraliziran nego i ujednačen odnosno isti kod svih priređivača, da se kod isključenja ponudi opcija „trajno“ i „da trajno znači trajno“ odnosno da se ne događaju situacije kojima smo do sada svjedočili da se isključenim igračima nudi opcija ponovnog uključivanja u kratkom vremenskom periodu. Također je važno da isključeni igrači ne dobivaju promotivne ponude, nagradne kredite, što je do sada u mom kliničkom iskustvu bio čest slučaj. S obzirom na veliki broj priređivača koji se do sada nije pridržavao mjera samoisključenja pozdravljam uvođenje mogućnosti oduzimanja prava priređivanja priređivaču koji ne provodi propisane</p>	<p>Djelomično prihvaćen Osnovna intencija izmjena i dopuna ovog Zakona je reguliranje mjera društveno odgovornog priređivanja. Prijedlog za ukidanje kanala prodaje igara na sreću putem samoposlužnih terminala sadržajno se ne odnosi na materiju koja je obuhvaćena predmetnim izmjenama i dopunama. Međutim, uvođenjem obvezne identifikacije igrača pridonijet će se smanjenoj dostupnosti samoposlužnih terminala maloljetnicima. Predloženi način reguliranja samoisključenja uzet će se u obzir prilikom izmjena provedbenih propisa. S obzirom da se važeći zakonodavni okvir igara na sreću detaljno regulira putem 8 provedbenih propisa, u ovom trenutku nije prihvatljiva opcija izrade posebnog pravilnika koji bi uređivao samo mjeru isključenja, već će se nove mjere društveno odgovornog priređivanja regulirati kroz postojeće pravilnike</p>

mjere, s time da se nadam kako će se odrediti i tijelo koje će to u praksi i provoditi i kažnjavati. To do sada nije bio slučaj prema našem iskustvu, pa su neki i priređivači unatoč upozorenjima i nadalje bili bez obrazaca samoisključenja na prodajnim mjestima. Vjerujem da se navedene mjere mogu dodatno konkretizirati unutar posebnog Pravilnika o samoisključenju. Također sam mišljenja kako je unutar ove mjere potrebno i uvesti mjeru koja se odnosi na ukidanje samoposlužnih terminala odnosno kladomata u ugostiteljskim objektima. Jedan od glavnih razloga za ovu mjeru je taj da se time smanjuje dostupnost kockanja i to visokoadiktivnog oblika kockanja - sportskog klađenja. S jedne strane se Zakonom nastoji uvesti registracija igrača u svim zemaljskim objektima, a identifikacija igrača odnosno provjera punoljetstva ovdje je prepuštena djelatnicima u ugostiteljskom objektu što nije prihvatljivo niti poželjno niti se u realnosti do sada provodilo. U prilog tome govori i činjenica da je veliki broj pacijenata koji su bili na liječenju u Dnevnoj bolnici za ovisnost o kockanju Klinike za psihijatriju Sveti Ivan prve kontakte s kockanjem imalo upravo preko navedenih kladomata i to kao maloljetnici pri čemu ih godinama nitko od djelatnika ugostiteljskog objekta nije tražio osobnu iskaznicu odnosno nije provjeravao jesu li punoljetni. Također je primijećeno kako postojanje kladomata u ugostiteljskim objektima ima značajan negativan utjecaj na održavanje apstinencije od kockanja kod naših pacijenata koji su završili s liječenjem. U konačnici ako uzmemo u obzir doba digitalizacije u kojem živimo i dostupnost igara na sreću online, ne postoje niti praktični razlozi za postojanjem ovakvih oblika kockanja u svakodnevici. Objektivni razlozi su možda postojali prije više godina, ali danas je njihovo postojanje neprihvatljivo i kako je ranije navedeno samo dodatno izlaže kockanju osjetljive skupine poput djece i maloljetnika. Zaključno, kako bi se smanjila dostupnost kockanja te zaštitilo osjetljive skupine poput djece i maloljetnika, ali i osobe koje su zbog kockanja razvile psihosocijalne probleme poput ovisnosti o kockanju, predlažem da se u članku 46. brišu samoposlužni terminali te da se nakon prelaznog razdoblja od četiri mjeseca uklone svi samoposlužni terminali iz ugostiteljskih objekata u Republici Hrvatskoj.

25	<p>Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu</p> <p>2) Pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom,</p> <p>1. Regulacija novih mjera društveno odgovornog priređivanja igara na sreću</p> <p>Ovaj prijedlog mjera doprinosi unaprijeđenju društveno odgovornog priređivanja igara na sreću, no smatramo da postoji potreba i za njihovim širenjem. To se, prije svega odnosi na ukidanje samosposlužnih terminala tj. kladomata koji značajno doprinose dostupnosti i pristupačnosti igara na sreću u našoj zemlji, te generalno izloženosti kockanju. Istraživanja pokazuju da su upravo kladomati često prvi susret mladih s igrama na sreću što je dodatni argument za njihovo ukidanje, posebno uzmemo li u obzir izazov provjere punoljetnosti igrača s obzirom da su kladomati smješteni u ugostiteljske objekte (a ne u prostore primarno i ciljano namijenjene priređivanju igara na sreću). Također, kladomati predstavljaju i visoki rizik za relaps ovisnika o kockanju tijekom i/ili nakon liječenja. U svjetlu evidentne intencije zakonodavca da se ovim izmjenama osigura obvezna provjera identiteta igrača, ukidanje kladomata je nužno. Važno je i napomenuti da njihovo ukidanje ne bi imalo nikakav utjecaj na gospodarstvo u kontekstu zapošljavanja (odnosno gubitka posla) s obzirom da se radi o samoposlužnim terminalima. Nadalje, s primarnim ciljem zaštite djece i mladih, nužno je dodatno regulirati oglašavanje i generalno izloženost igrama na sreću kroz zabranu registriranja drugih trgovačkih djelatnosti pod istim nazivom i istim logom kao što je registrirano trgovačko društvo s licencom za priređivanje igara na sreću. Nažalost, danas imamo primjere gdje se razne druge kvalitetne odredbe usmjerene na DOP zaobilaze upravo zbog ove mogućnosti (formalno se oglašava npr. restoran no s istim vizualnim identitetom kao što je onaj primjerice automat kluba). Smatramo da je važno napomenuti i izazov različitih sponzorstava, oglašavanja na društvenim mrežama (putem influencera i sl.) što je također nedovoljno regulirano, a predstavlja poseban rizik kada je riječ o djeci i mladima.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Osnovna intencija izmjena i dopuna ovog Zakona je reguliranje mjera društveno odgovornog priređivanja. Prijedlog za ukidanje kanala prodaje igara na sreću putem samoposlužnih terminala sadržajno se ne odnosi na materiju koja je obuhvaćena predmetnim izmjenama i dopunama. Međutim, uvođenjem obvezne identifikacije igrača pridonijet će se smanjenoj dostupnosti samoposlužnih terminala maloljetnicima. Nadalje, predmetnim izmjenama i dopunama reguliraju se znatno restriktivniji uvjeti oglašavanja igara na sreću u odnosu na važeći zakonodavni okvir kojim je bila propisana samo zabrana oglašavanja igara na sreću u tiskanim i elektroničkim medijima za mlade, te se očekuje visoka učinkovitost navedenih ograničenja na smanjenje dostupnosti i prevenciju ovisnosti o igrama na sreću. Evaluacija navedenih ograničenja ukazat će na potrebu reguliranja dodatnih mjera ograničavanja oglašavanja i društveno odgovornog priređivanja .</p>
26	<p>NEVEN RICIJAŠ</p> <p>2) Pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom,</p> <p>1. Regulacija novih mjera društveno odgovornog priređivanja igara na sreću</p> <p>Iako je ovaj prijedlog mjera izuzetno dobrodošao, kako u pogledu obvezne identifikacije igrača, tako i u području isključivanja igrača, formiranja registra te oduzimanja prava priređivanja zbog nepoštivanja mjera DOP-a, logički okvir traži da se dodaju još dvije mjere koje su u ovom prijedlogu Zakona propuštene. Prvo, radi se o mjeri ukidanja samoposlužnih terminala (tzv. kladomata) u ugostiteljskim objektima. Ova mjera je nužna i logična u ovom paketu izmjena i dopuna Zakona iz nekoliko razloga: 1. Ako je cilj ovog Zakona smanjivanje vidljivosti, izloženosti, a time i dostupnosti igara na sreću u hrvatskom društvu, onda je isto potrebno učiniti i za samoposlužne terminale/kladomate. U Hrvatskoj postoji oko 3.600 ugostiteljskih objekata u kojima se nalaze kladomati (ne nužno jedan kladomat). Pritom se radi o</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Osnovna intencija izmjena i dopuna ovog Zakona je reguliranje mjera društveno odgovornog priređivanja. Prijedlog za ukidanje kanala prodaje igara na sreću putem samoposlužnih terminala sadržajno se ne odnosi na materiju koja je obuhvaćena predmetnim izmjenama i dopunama. Međutim, uvođenjem obvezne identifikacije igrača pridonijet će se smanjenoj dostupnosti samoposlužnih terminala maloljetnicima. Nadalje, predmetnim izmjenama i dopunama reguliraju se znatno restriktivniji uvjeti oglašavanja igara na sreću u odnosu na važeći zakonodavni okvir kojim je bila propisana samo zabrana oglašavanja igara na sreću u tiskanim i elektroničkim medijima za mlade, te se očekuje visoka učinkovitost navedenih ograničenja na smanjenje dostupnosti i prevenciju ovisnosti o igrama na sreću. Evaluacija navedenih ograničenja ukazat će na potrebu reguliranja dodatnih oblika ograničavanja oglašavanja i mjera društveno odgovornog priređivanja .</p>

prostorima čija primarna funkcija nije priređivanje igara na sreću, a to nije dobro. Priređivanje igara na sreću, a posebno rizičnijih i adiktivnijih igara (kao što je i sportsko klađenje), potrebno je ograničiti samo i isključivo na priređivače. A to nisu ugostiteljski objekti. Priređivanje igara na sreću specifična je djelatnost koja, osim što je regulirana specifičnim zakonom, treba biti i specijalizirana u odnosu na profil educiranih (a i zaštićenih) zaposlenika koji su u njoj zaposleni. 2. Ako je cilj ovog Zakona uvesti obveznu identifikaciju igrača (osim za lutrijske igre) u prostore gdje se priređuju igre na sreću, onda bi isto vrijedilo i za ugostiteljske objekte gdje se, zbog postavljenog samoposlužnog terminala (kladomata), priređuju igre klađenja. Pritom, valja naglasiti kako je odgovornost za provjeru punoljetnosti tada na konobaru ili nekom drugom zaposleniku ugostiteljskog objekta. To je neprihvatljivo budući da se ne radi o službenom zaposleniku industrije igara na sreću. Obveza identifikacije igrača nužno povlači potrebu za ukidanjem samoposlužnih terminala/kladomata. 3. Ako je cilj ovog Zakona osnažiti zaštitu djece i maloljetnika (ali vjerojatno i drugu rizičnu populaciju, posebno osnaživanjem samoisključivanja), onda je posebno bitno maknuti samoposlužne terminale (kladomate) iz ugostiteljskih objekata. U vrijeme kada dostupnost interneta, a time i online igranja putem platformi/aplikacija, nije bila raširena i dostupna kao danas, implementacija samoposlužnih terminala imala je svoje uporište u osiguravanju dostupnosti igara, posebno u manjim urbanim ili ruralnim područjima (prije više od 10 godina). Danas ona nema svrhu, snažno pojačava vidljivost/izloženost kockanju, predstavlja rizik za uključivanje djece i maloljetnika u igru te otežava provedbu mjera društveno odgovornog priređivanja igara na sreću. U slučaju kršenja politika DOP-a, o čijoj se odgovornosti radi, ako je samoposlužni terminal postavljen u ugostiteljski objekt i priređivač nema kontrolu nad njime? Posebno je važno naglasiti i da kladomati značajno otežavaju uspostavljanje apstinencije i kontrole nad igrom osobama koje su razvile neke simptome problematičnog kockanja ili su već razvile kliničku sliku ovisnosti o kockanju. U skladu s navedenim, predlaže se da se u članku 46. brišu samoposlužni terminali (sukladno tome i u članku 47.) te da se definira prijelazno razdoblje od 6 mjeseci u kojem će se ukloniti svi samoposlužni terminali iz ugostiteljskih objekata u Republici Hrvatskoj. Nastavno na ove izmjene, mogu se izmijeniti onda daljnji provedbeni propisi/pravilnici. Nadalje, ovaj prijedlog Zakona propustio je navesti još jedno ograničenje koje je nužno u hrvatskom kontekstu, a odnosi se na zabranu registriranja drugih trgovačkih djelatnosti pod istim nazivom i istim logom kao što je registrirano trgovačko društvo s licencom za priređivanje igara na sreću. To je izuzetno bitno pitanje za zaštitu djece, maloljetnika i opće populacije od prekomjernog oglašavanja (izloženosti), a koje može biti i indirektno. Primjerice, danas smo svjedoci da Admiral Hotel sponzorira Klub hokeja na ledu (HKL) s istim nazivom i istim logotipom kao što su Admiral Casino i Admiral automat klubovi. Navedeno ima za posljedicu da

djeca (!!?) nose dresove s velikim Admiral znakom koji načelno predstavlja Admiral Hotel, a zapravo se radi o identičnom logotipu kao casino i automati. Radi se o indirektnom, ali vrlo eklatantnom, oglašavanju u kojem su neposredno izložena djeca, maloljetnici i opća populacija – iako formalno u vidu hotela. Poslovnu suradnju u smislu sponzorstava trebat će sigurno urediti u narednom razdoblju, no sada bi bilo važno utjecati na to da se pod nazivima i logotipovima kojima su registrirani priređivači igara na sreću ne mogu registrirati i ostale djelatnosti kao što su primjerice hoteli, restorani, agencije i slično, budući da se time otvara neprimjeren prostor za ekstenzivno indirektno oglašavanje. Sponzorstva i poslovne suradnje generalno predstavljaju izraženiji rizik zbog diverzija od klasičnog oblika oglašavanja. Tako primjerice ovaj prijedlog Zakona propušta regulirati ugovore o suradnji između priređivača i influencera koji na svojim profilima (društvenim mrežama) oglašavaju pojedine priređivače i visokorizične igre. Nužno je navedeno regulirati i zbog jasnije nadležnosti nad takvim vidom oglašavanja.

27 **DRAŽEN JABLAN**

1. Regulacija novih mjera društveno odgovornog priređivanja igara na sreću, b) Ujednačavanje postupka isključenja igrača i uspostava registra isključenih igrača

Podržavamo sustav uvođenja sustava samoisključenja igrača na multi-level razini, odnosno kod svih priređivača bez obzira jesu li online ili land-based. Ističemo kako je bitno definirati trajanje samoisključenja stupnjevima, po uzoru na druge zemlje i dobre prakse, na sljedeći način: 1. Prvo samoisključenje traje mjesec dana, nakon čega se povlači 2. Druge samoisključenje traje 3 mjeseca, nakon čega se povlači 3. Treće samoisključenje traje godinu dana, nakon čega se povlači 4. Četvrto samoisključenje je trajnog karaktera, moguće ga je povući samo uz javnobilježničku izjavu pri Registru (HZJZ) Ističemo opasnost kako samoisključenje nema nikakav utjecaj na ilegalne priređivače te će samoisključeni igrač(i) bez ikakvih problema tamo nastavljati igru. Također, ističemo kao pravno i etički upitan prijedlog isključenja igrača od strane ustanova za zaštitu obitelji i Hrvatskog zavoda za socijalni rad, budući da je isto već propisano institutom i postupkom oduzimanja poslovne sposobnosti. Na ovaj način, uvodi se paralelni postupak tome, bez jasno određenih kriterija postupanja i radnji, koji je izložen arbitrarnom donošenju i možebitnim manipulacijama. Ponavljamo dodatno kako i tako isključeni igrač, bez problema, igru nastavlja kod ilegalnih priređivača igara na sreću. Slijedom navedenog, predlažemo da se isto ukloni iz prijedloga. Mjera, koja će zaštititi maloljetnike, ranjive skupine i problematične igrača ima biti usmjerena na ilegalne promotore igara na sreću te ilegalne priređivače igara na sreću.

Djelomično prihvaćen

Predloženi način reguliranja samoisključenja uzet će se u obzir prilikom izmjena provedbenih propisa. Odredbama članka 43. važećeg Zakona o igrama na sreću posjet casinu i sudjelovanje u igrama na sreću pojedinom igraču može privremeno zabraniti ili ograničiti priređivač te ustanove koje se bave zaštitom obitelji u slučajevima kad igrač zbog nekontroliranog igranja nanosi štetu sebi ili obitelji te dovodi u opasnost njihov egzistencijski minimum. S obzirom na navedeno, nema pravne niti etičke zapreke da se i u postupku isključenja navedena mogućnost dozvoli ustanovama koje se bave zaštitom obitelji.

28	<p>Hrvatska udruga priređivača igara na sreću 1. Regulacija novih mjera društveno odgovornog priređivanja igara na sreću, b) Ujednačavanje postupka isključenja igrača i uspostava registra isključenih igrača</p> <p>Podržavamo sustav uvođenja sustava samoisključenja igrača na multi-level razini, odnosno kod svih priređivača bez obzira jesu li online ili land-based. Ističemo kako je bitno definirati trajanje samoisključenja stupnjevima, po uzoru na druge zemlje i dobre prakse, na sljedeći način: 1. Prvo samoisključenje traje mjesec dana, nakon čega se povlači 2. Druge samoisključenje traje 3 mjeseca, nakon čega se povlači 3. Treće samoisključenje traje godinu dana, nakon čega se povlači 4. Četvrto samoisključenje je trajnog karaktera, moguće ga je povući samo uz javnobilježničku izjavu pri Registru (HZJZ) Ističemo opasnost kako samoisključenje nema nikakav utjecaj na ilegalne priređivače te će samoisključeni igrač(i) bez ikakvih problema tamo nastavljati igru. Također, ističemo kao pravno i etički upitan prijedlog isključenja igrača od strane ustanova za zaštitu obitelji i Hrvatskog zavoda za socijalni rad, budući da je isto već propisano institutom i postupkom oduzimanja poslovne sposobnosti. Na ovaj način, uvodi se paralelni postupak tome, bez jasno određenih kriterija postupanja i radnji, koji je izložen arbitrarnom donošenju i možebitnim manipulacijama. Ponavljamo dodatno kako i tako isključeni igrač, bez problema, igru nastavlja kod ilegalnih priređivača igara na sreću. Slijedom navedenog, predlažemo da se isto ukloni iz prijedloga. Mjera, koja će zaštititi maloljetnike, ranjive skupine i problematične igrače ima biti usmjerena na ilegalne promotore igara na sreću te ilegalne priređivače igara na sreću.</p>	<p>Djelomično prihvaćen</p> <p>Predloženi način reguliranja samoisključenja uzet će se u obzir prilikom izmjena provedbenih propisa. Odredbama članka 43. važećeg Zakona o igrama na sreću posjet casinu i sudjelovanje u igrama na sreću pojedinom igraču može privremeno zabraniti ili ograničiti priređivač te ustanove koje se bave zaštitom obitelji u slučajevima kad igrač zbog nekontroliranog igranja nanosi štetu sebi ili obitelji te dovodi u opasnost njihov egzistencijski minimum. S obzirom na navedeno, nema pravne niti etičke zapreke da se i u postupku isključenja navedena mogućnost dozvoli ustanovama koje se bave zaštitom obitelji.</p>
29	<p>DRAŽEN JABLAN 1. Regulacija novih mjera društveno odgovornog priređivanja igara na sreću, c) Oduzimanje prava priređivanja igara na sreću zbog neprovođenja mjera društveno odgovornog priređivanja</p> <p>Ističemo kako je navedena mjera drakonska i nelogična, budući da zakon upravo propisuje kaznene i prekršajne odredbe, pa je logično da nepoštivanje određenih mjera potpada (kao i u većini slučajeva) upravo i samo u tu kategoriju. Predložena odgovornost priređivača nesrazmjerna je ostalim dionicima sustava priređivanja igara na sreću, te je možebitno podložna manipulacijama i arbitrarnom odlučivanju. Naime, nad ostalim okolnostima i činjenicama sadašnjeg Čl.32. Zakona, Priređivač ima isključivu i samostalnu kontrolu, dok u predloženoj izmjeni i dopuni više nije tako, a radikalnu posljedicu snosi isključivo i jedino priređivač. Predlažemo uklanjanje iste i propisivanje istog kroz isključivo kaznene i prekršajne odredbe.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Praksa je pokazala da postojeće prekršajne odredbe nedovoljno odvraćaju priređivače od kršenja zakonskih odredbi propisanih radi prevencije ovisnosti o kockanju. Navedenom sankcijom želi se postići maksimalno provođenje propisanih mjera društveno odgovornog priređivanja a primjenjivat će se kao krajnja mjera u slučaju konzistentnog kršenja propisanih mjera.</p>

30	<p>Hrvatska udruga priređivača igara na sreću 1. Regulacija novih mjera društveno odgovornog priređivanja igara na sreću, c) Oduzimanje prava priređivanja igara na sreću zbog neprovođenja mjera društveno odgovornog priređivanja Ističemo kako je navedena mjera drakonska i nelogična, budući da zakon upravo propisuje kaznene i prekršajne odredbe, pa je logično da nepoštivanje određenih mjera potpada (kao i u većini slučajeva) upravo i samo u tu kategoriju. Predložena odgovornost priređivača nesrazmjerna je ostalim dionicima sustava priređivanja igara na sreću, te je možebitno podložna manipulacijama i arbitrarnom odlučivanju. Naime, nad ostalim okolnostima i činjenicama sadašnjeg Čl.32. Zakona, Priređivač ima isključivu i samostalnu kontrolu, dok u predloženoj izmjeni i dopuni više nije tako, a radikalnu posljedicu snosi isključivo i jedino priređivač. Predlažemo uklanjanje iste i propisivanje istog kroz isključivo kaznene i prekršajne odredbe.</p>	<p>Nije prihvaćen Praksa je pokazala da postojeće prekršajne odredbe nedovoljno odvrću priređivače od kršenja zakonskih odredbi propisanih radi prevencije ovisnosti o kockanju. Navedenom sankcijom želi se postići maksimalno provođenje propisanih mjera društveno odgovornog priređivanja a primjenjivat će se kao krajnja mjera u slučaju konzistentnog kršenja navedenih mjera.</p>
31	<p>DRAŽEN JABLAN 2) Pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom, 2. Regulacija oglašavanja igara na sreću u medijima i na javno vidljivim površinama Upozoravamo kako se ilegalni priređivači u ovom trenutku, samostalno i putem, promotora oglašavaju na hrvatskom tržištu, hrvatskim građanima, iako je isto suprotno: 1. Čl. 68. st. 1. i st. 4. Zakona o igrama na sreću 2. Čl. 237. Kaznenog zakona - Nedozvoljena igra na sreću 3. Čl. 21. st. 10. i 11. Zakona o elektroničkim medijima 4. Čl. 12 Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima O istome je AEM odlučivao u više navrata, a primjera iz prakse je zabrinjavajuće mnogo. Zabranom oglašavanja u ovoj mjeri iznova se daje prostor ilegalnim priređivačima, koji nesmetano djeluju bez obzira na vremenski okvir (sate), maloljetnike, vrstu medija i/ili sl. Ističemo kako je navedene mjere potrebno donijeti nakon adekvatne borbe protiv ilegalnih priređivača i promotora. U odnosu na vremenski okvir, predlažemo pomicanje granice na 7:00 do 22:00 sata, sukladno uspostavljenoj dobroj praksi u drugim državama, te životnim i kulturološkim navikama hrvatskih građana. U odnosu na sportske događaje predlažemo da se i u slučaju repriziranja istih oglašavanje može odvijati, kao i kod događaja uživo, budući da u odnosu na sadržaj razlika ne postoji. U odnosu na tiskane medije predlažemo mogućnost oglašavanja u onim namijenjenim sportu i sportskim događanjima. U odnosu na promociju bonusa i ostalih pogodnosti smatramo da je mjera prestroga, budući da je isto dio poslove prakse svake industrije (popusti, akcije i sl.) u obraćanju klijentima i/ili potencijalnim klijentima. Također, upozoravamo kako ilegalni priređivači upravo u tom djelu najviše djeluju, te će i nakon donošenja zakona nesmetano nastaviti s istim. U odnosu na oglašavanje na javno vidljivim područjima smatramo kako nije potrebno donositi predloženu mjeru, budući da se većina promidžbe danas odnosi na radio/televiziju i digitalne medije, a land-based objektima tada ne preostaje drugi kanal komunikacije osim putem "billboarda", oznaka i slično. Predlažemo alternativno, uvođenje ograničenja u smislu veličina predmetnih reklama,</p>	<p>Nije prihvaćen Analiza postojećeg zakonodavnog okvira kojim je zabranjeno samo oglašavanje u radijskim i televizijskim emisijama te tiskanim materijalima za djecu, ukazala je na nedovoljno kvalitetno reguliranje oglašavanja igara na sreću kojim se najviše stimulira sudjelovanje igrača u igri i posljedično povećava incidenciju ovisnosti o igrama na sreću. Opća istraživanja sugeriraju da česta izloženost reklamama za igre na sreću može pridonijeti normalizaciji kockarskog ponašanja, čineći ga prihvatljivim dijelom svakodnevnog života. Poruke koje se gledateljima šalju kroz oglase govore da je lako doći do dobitka te da su šanse za dobitak velike, kao i da je kockanje lagan način za dolazak do bogatstva. Analiza sadržaja oglasa koji se prikazuju na televizijama s nacionalnom koncesijom u Hrvatskoj pokazala je da oglašivači koriste sve navedene poruke kako bi privukli nove i zadržali stare igrače. Posebno zabrinjava to što se reklame za kockanje i klađenje prikazuju tijekom cijelog dana. Navedena praksa može negativno utjecati na mlade koji još uvijek razvijaju svoje stavove prema različitim aktivnostima. S obzirom da su krajem 2022. godine provedene posljednje izmjene zakonodavnog okvira koji regulira elektroničke medije a Zakon o igrama na sreću nije u bitnome mijenjan od 2010. godine, zaključeno je da se izmjene u području ograničavanja oglašavanja igara na sreću u medijima provedu izmjenama regulative igara na sreću. Vezano uz problematiku ilegalnog priređivanja igara na sreću napominjemo da je mjera blokade pristupa Internet stranicama nelicenciranih priređivača implementirana izmjenama Općeg poreznog zakona 2019. godine, kada je regulirano sprječavanje obavljanja nedozvoljene gospodarske djelatnosti putem interneta. Kako bi se povećala učinkovitost navedene mjere sprječavanja sudjelovanja građana u igrama nelicenciranih priređivača igara na sreću putem interneta, razmotrit će se dodatno proširenje mjera sprječavanja uvođenjem blokade uplata u nedozvoljene igre na sreću. Mjeru bi provodili pružatelji platnih usluga (banke i kartične kuće). Blokiranje promidžbe ilegalnih priređivača kao mjera rijetko se primjenjuje u zemljama članicama EU zbog</p>

	<p>jačine svjetla i sl. U odnosu na vidljivost(unutar) objekata predlažemo da se onemogućiti vidljivost igre i aparata za igru, dok bi ugostiteljski objekti unutar prostora za igre na sreću te sami ulazi u objekte morali moći biti vidljivi, budući da direktno ne pozivaju na igru i konzumaciju igara na sreću. Podsjećamo kako nebrojeno puno objekata za igre na sreću upravo ima prateće ugostiteljske objekte, sukladno Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti te Pravilniku o razvrstavanju i minimalnim uvjetima ugostiteljskih objekata. Držimo kako je također bitno istaknuti da se kroz OPZ, ili akte koji uređuju medije i oglašavanje, mora omogućiti blokada promotora ilegalnih priređivača igara na sreću te samih ilegalnih priređivača igara na sreću, uz predloženi sustav blokade stranica i uplata koji ovim putem pohvaljujemo i podržavamo. Povrh svega, vjerujemo kako je oglašavanje potrebno regulirati kroz za to specijalizirane zakone odnosno Zakon o medijima, Zakon o elektroničkim medijima i prateće postojeće Pravilnike. Smatramo naime, kako nije adekvatno u Zakonu o igrama na sreću na ovaj način detaljno raspisivati zabrane oglašavanja i promidžbe istih, poglavito kroz možebitne Pravilnike, kada za to postoji, upravo s tom svrhom lex specialis.</p>
<p>32 Pravobranitelj za djecu RH 2) Pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom, 2. Regulacija oglašavanja igara na sreću u medijima i na javno vidljivim površinama Podržavamo zabranu oglašavanja igara na sreću u svim medijima, sadržajima i na događajima namijenjenima za djecu i mladež. No, smatramo da bi se zabrana trebala odnositi i na ostale medije, sadržaje i na događaje za koje je očekivano da ih prate djeca, poput sportskih događaja. Podržavamo zabranu oglašavanja igara na sreću u svim tiskanim medijima, kao i putem interneta i audiovizualnim i radijskim programima u vremenu od 6:00 do 23:00 sata. No, protivimo se uvođenju izuzetaka 15 minuta prije, za vrijeme i 15 minuta nakon sportskog događanja koje se emitira uživo. Podržavamo uvođenje zabrane oglašavanja bonusa, no što se tiče uvođenja izuzetka da se bonus oglašava na stranicama licenciranih priređivača igara na sreću, nužno je da ta oglašavanja budu uz poštivanje zaštitnih mehanizama u skladu s člankom 12. stavak 3. Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima. Preporuča se uvođenje obveze donošenja posebnog provedbenog propisa koji će na odgovarajući način regulirati i razraditi ova pitanja koja će se odnositi na mrežne stranice i društvene mreže priređivača igara na sreću, s prekršajnim odredbama i tijelom nadzora određenim Zakonom o igrama na sreću. Naglašavamo, u fokusu mora biti prioritarna zaštita djece i mladih te zaštita javnozdravstvenih interesa i potreba djece i drugih građana. U ovom slučaju ne možemo i ne smijemo govoriti o potrebi uspostave kompromisnog odnosa između interesa države i priređivača igara na sreću. Podržavamo ograničavanje oglašavanja na javno vidljivim površinama i smanjenje vanjske vidljivosti prostora za igre na sreću.</p>	<p>Nije prihvaćen Predmetnim izmjenama i dopunama reguliraju se znatno restriktivniji uvjeti oglašavanja igara na sreću u odnosu na važeći zakonodavni okvir kojim je bila propisana samo zabrana oglašavanja igara na sreću u tiskanim i elektroničkim medijima za mlade, te se očekuje visoka učinkovitost navedenih ograničenja na smanjenje dostupnosti i prevenciju ovisnosti o igrama na sreću. Evaluacija navedenih ograničenja ukazat će na potrebu reguliranja dodatnih oblika ograničavanja oglašavanja i mjera društveno odgovornog priređivanja . S obzirom da se važeći zakonodavni okvir igara na sreću detaljno regulira putem 8 provedbenih propisa, u ovom trenutku nije prihvatljiva opcija izrade posebnog pravilnika koji bi uređivao samo područje društveno odgovornog priređivanja igara na sreću, već će se nove mjere društveno odgovornog priređivanja regulirati kroz postojeće pravilnike.</p>
<p>33 Hrvatska udruga priređivača igara na sreću 2) Pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom,</p>	<p>Nije prihvaćen Analiza postojećeg zakonodavnog okvira kojim je</p>

2. Regulacija oglašavanja igara na sreću u medijima i na javno vidljivim površinama

Isprijava upozoravamo kako se ilegalni priređivači u ovom trenutku, samostalno i putem, promotora oglašavaju na hrvatskom tržištu, hrvatskim građanima, iako je isto suprotno: 1. Čl. 68. st. 1. i st. 4. Zakona o igrama na sreću 2. Čl. 237. Kaznenog zakona - Nedoželjena igra na sreću 3. Čl. 21. st. 10. i 11. Zakona o elektroničkim medijima 4. Čl. 12 Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima O istome je AEM odlučivao u više navrata, a primjera iz prakse je zabrinjavajuće mnogo. Zabranom oglašavanja u ovoj mjeri iznova se daje prostor ilegalnim priređivačima, koji nesmetano djeluju bez obzira na vremenski okvir (sate), maloljetnike, vrstu medija i/ili sl. Ističemo kako je navedene mjere potrebno donijeti nakon adekvatne borbe protiv ilegalnih priređivača i promotora. U odnosu na vremenski okvir, predlažemo pomicanje granice na 7:00 do 22:00 sata, sukladno uspostavljenoj dobroj praksi u drugim državama, te životnim i kulturološkim navikama hrvatskih građana. U odnosu na sportske događaje predlažemo da se i u slučaju repriziranja istih oglašavanje može odvijati, kao i kod događaja uživo, budući da u odnosu na sadržaj razlika ne postoji. U odnosu na tiskane medije predlažemo mogućnost oglašavanja u onim namijenjenim sportu i sportskim događanjima. U odnosu na promociju bonusa i ostalih pogodnosti smatramo da je mjera prestroga, budući da je isto dio poslove prakse svake industrije (popusti, akcije i sl.) u obraćanju klijentima i/ili potencijalnim klijentima. Također, upozoravamo kako ilegalni priređivači upravo u tom djelu najviše djeluju, te će i nakon donošenja zakona nesmetano nastaviti s istim. U odnosu na oglašavanje na javno vidljivim područjima smatramo kako nije potrebno donositi predloženu mjeru, budući da se većina promidžbe danas odnosi na radio/televiziju i digitalne medije, a land-based objektima tada ne preostaje drugi kanal komunikacije osim putem "billboarda", oznaka i slično. Predlažemo alternativno, uvođenje ograničenja u smislu veličina predmetnih reklama, jačine svjetla i sl. U odnosu na vidljivost (unutar) objekata predlažemo da se onemogućiti vidljivost igre i aparata za igru, dok bi ugostiteljski objekti unutar prostora za igre na sreću te sami ulazi u objekte morali moći biti vidljivi, budući da direktno ne pozivaju na igru i konzumaciju igara na sreću. Podsjećamo kako nebrojeno puno objekata za igre na sreću upravo ima prateće ugostiteljske objekte, sukladno Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti te Pravilniku o razvrstavanju i minimalnim uvjetima ugostiteljskih objekata. Držimo kako je također bitno istaknuti da se kroz OPZ, ili akte koji uređuju medije i oglašavanje, mora omogućiti blokada promotora ilegalnih priređivača igara na sreću te samih ilegalnih priređivača igara na sreću, uz predloženi sustav blokade stranica i uplata koji ovim putem pohvaljujemo i podržavamo. Povrh svega, vjerujemo kako je oglašavanje potrebno regulirati kroz za to specijalizirane zakone odnosno Zakon o medijima, Zakon o elektroničkim medijima i prateće postojeće Pravilnike. Smatramo naime, kako nije adekvatno u Zakonu o igrama na sreću na ovaj način detaljno

zabranjeno samo oglašavanje u radijskim i televizijskim emisijama te tiskanim materijalima za djecu, ukazala je na nedovoljno kvalitetno reguliranje oglašavanja igara na sreću kojim se najviše stimulira sudjelovanje igrača u igri i posljedično povećava incidenciju ovisnosti o igrama na sreću. Opća istraživanja sugeriraju da česta izloženost reklamama za igre na sreću može pridonijeti normalizaciji kockarskog ponašanja, čineći ga prihvatljivim dijelom svakodnevnog života. Poruke koje se gledateljima šalju kroz oglase govore da je lako doći do dobitka te da su šanse za dobitak velike, kao i da je kockanje lagan način za dolazak do bogatstva. Analiza sadržaja oglasa koji se prikazuju na televizijama s nacionalnom koncesijom u Hrvatskoj pokazala je da oglašivači koriste sve navedene poruke kako bi privukli nove i zadržali stare igrače. Posebno zabrinjava to što se reklame za kockanje i klađenje prikazuju tijekom cijelog dana. Navedena praksa može negativno utjecati na mlade koji još uvijek razvijaju svoje stavove prema različitim aktivnostima. S obzirom da su krajem 2022. godine provedene posljednje izmjene zakonodavnog okvira koji regulira elektroničke medije a Zakon o igrama na sreću nije u bitnome mijenjan od 2010. godine, zaključeno je da se izmjene u području ograničavanja oglašavanja igara na sreću u medijima provedu izmjenama regulative igara na sreću. Vezano uz problematiku ilegalnog priređivanja igara na sreću napominjemo da je mjera blokade pristupa Internet stranicama nelicenciranih priređivača implementirana izmjenama Općeg poreznog zakona 2019. godine, kada je regulirano sprječavanje obavljanja nedozvoljene gospodarske djelatnosti putem interneta. Kako bi se povećala učinkovitost navedene mjere sprječavanja sudjelovanja građana u igrama nelicenciranih priređivača igara na sreću putem interneta, razmotrit će se dodatno proširenje mjera sprječavanja uvođenjem blokade uplata u nedozvoljene igre na sreću. Mjeru bi provodili pružatelji platnih usluga (banke i kartične kuće). Blokiranje promidžbe ilegalnih priređivača kao mjera rijetko se primjenjuje u zemljama članicama EU zbog vrlo niske učinkovitosti. Sprječavanje i sankcioniranje promidžbe nelicenciranih priređivača igara na sreću provodi MFIN temeljem odredbi članka 68. Zakona o igrama na sreću i Agencija za elektroničke medije temeljem odredbi Zakona o elektroničkim medijima i Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima, podnošenjem optužnih prijedloga sukladno zakonom propisanim prekršajnim odredbama odnosno izricanjem upozorenja, obvezujućih naloga i opomena. Slijedom navedenog, predmetne izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću koncipirane su na način koji će optimalno zaštititi javnozdravstvene interese i potrebe građana, interese države te neće otežati uvjete poslovanja priređivača igara na sreću, koji će za prilagodbu novom zakonodavnom okviru imati propisan adekvatan prijelazni period.

	<p>raspisivati zabrane oglašavanja i promidžbe istih, poglavito kroz možebitne Pravilnike, kada za to postoji, upravo s tom svrhom <i>lex specialis</i>.</p>	
<p>34</p>	<p>Udruga mjerenja televizijske gledanosti (UMTG) 2. Regulacija oglašavanja igara na sreću u medijima i na javno vidljivim površinama, a) Ograničavanje oglašavanja u medijima S obzirom na to da su novi Zakon o elektroničkim medijima i Pravilnik o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima na snazi tek nešto više od godinu dana, smatramo neutemeljenom tvrdnju da je „oglašavanje igara na sreću nedovoljno kvalitetno regulirano postojećim propisima i da potiče sudjelovanje igrača u igri, što posljedično povećava incidenciju ovisnosti o igrama na sreću“. Predlažemo provedbu sveobuhvatnog istraživanja učinaka oglašavanja igara na sreću prema novim, važećim propisima koji su doneseni uzimajući u obzir najbolju praksu mnogih europskih zemalja koje već imaju određena ograničenja u oglašavanju igara na sreću. Rezultati učinka novog zakonodavnog okvira jedini mogu biti temelj daljnjih izmjena i dopuna Zakona o igrama na sreću. Neutemeljeno je tvrditi da će apsolutna zabrana oglašavanja igara na sreću u vremenu od 6:00 do 23:00 rezultirati smanjenjem incidencije ovisnosti o igrama na sreću. Primjeri iz drugih industrija čije je oglašavanje u potpunosti zabranjeno ukazuju na izostanak željenih rezultata s obzirom da drugi faktori imaju daleko značajniji utjecaj, poput cijene, dostupnosti, društvene prihvaćenosti, itd. Također, ističemo da su predložene restrikcije diskriminatorne na dvije razine. Stavljaju priređivače igara na sreću koji su porezni obveznici, registrirani u RH, kao i elektroničke medije koji su porezni obveznici, registrirani u RH, u nepovoljan položaj. Naime, strani priređivači igara na sreću koji ne podliježu zakonskoj regulativi RH nastavit će se oglašavati na velikim stranim platformama poput Google-a, Meta-e, i slično, odnosno u elektroničkim medijima koji ne podliježu zakonskoj regulativi RH, čime se direktno narušava konkurentnost kako domaćih priređivača tako i domaćih elektroničkih medija. Skrećemo pozornost da su i predložena izuzeća od restrikcija diskriminatorna, odnosno da stavljaju u povoljniji/nepovoljniji položaj pojedine nakladnike elektroničkih medija i pojedine priređivače igara na sreću. Stoga, predlažemo uključivanje svih sudionika na tržištu u radnu skupinu (predstavnici elektroničkih medija kao i predstavnici društava za tržišno komuniciranje), provedbu sveobuhvatnog istraživanja utjecaja oglašavanja na ovisnost o igrama na sreću te formiranje prijedloga izmjena i dopuna Zakona temeljenom na istom.</p>	<p>Nije prihvaćen Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona igrama na sreću izradilo je Ministarstvo financija koristeći rezultate rada radne skupine za analizu tržišta igara na sreću i ciljeve i mjere utvrđene Nacionalnom strategijom djelovanja na području ovisnosti za razdoblje do 2030. godine („Narodne novine“, br. 18/2023.). Zainteresiranoj javnosti i ostalim dionicima sudjelovanje u izradi izmjena i dopuna Zakona o igrama na sreću omogućeno je kroz postupak javnog savjetovanja. Opća istraživanja sugeriraju da česta izloženost reklamama za igre na sreću može pridonijeti normalizaciji kockarskog ponašanja, čineći ga prihvatljivim dijelom svakodnevnog života. Poruke koje se gledateljima šalju kroz oglase govore da je lako doći do dobitka te da su šanse za dobitak velike, kao i da je kockanje lagan način za dolazak do bogatstva. Analiza sadržaja oglasa koji se prikazuju na televizijama s nacionalnom koncesijom u Hrvatskoj pokazala je da oglašivači koriste sve navedene poruke kako bi privukli nove i zadržali stare igrače. Posebno zabrinjava to što se reklame za kockanje i klađenje prikazuju tijekom cijelog dana. Navedena praksa može negativno utjecati na mlade koji još uvijek razvijaju svoje stavove prema različitim aktivnostima. Vežano uz problematiku zaštite nacionalnih licenciranih priređivača od ilegalnog priređivanja igara na sreću napominjemo da je mjera blokade pristupa Internet stranicama nelicenciranih priređivača implementirana izmjenama Općeg poreznog zakona 2019. godine, kada je regulirano sprječavanje obavljanja nedozvoljene gospodarske djelatnosti putem interneta. Kako bi se povećala učinkovitost navedene mjere sprječavanja sudjelovanja građana u igrama nelicenciranih priređivača igara na sreću putem interneta, razmotrit će se dodatno proširenje mjera sprječavanja uvođenjem blokade uplata u nedozvoljene igre na sreću. Mjeru bi provodili pružatelji platnih usluga (banke i kartične kuće). Blokiranje promidžbe ilegalnih priređivača kao mjera rijetko se primjenjuje u zemljama članicama EU zbog vrlo niske učinkovitosti. Sprječavanje i sankcioniranje promidžbe nelicenciranih priređivača igara na sreću provodi MFIN temeljem odredbi članka 68. Zakona o igrama na sreću i Agencija za elektroničke medije temeljem odredbi Zakona o elektroničkim medijima i Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima, podnošenjem optužnih prijedloga sukladno zakonom propisanim prekršajnim odredbama odnosno izricanjem upozorenja, obvezujućih naloga i opomena. Slijedom navedenog, predmetne izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću koncipirane su na način koji će optimalno zaštititi javnozdravstvene interese i potrebe građana, interese države te neće otežati uvjete poslovanja priređivača igara na sreću i medijskog sektora, koji će za prilagodbu novom zakonodavnom okviru imati propisan adekvatan prijelazni period.</p>
<p>35</p>	<p>RTL Hrvatska d.o.o. 2. Regulacija oglašavanja igara na sreću u</p>	<p>Nije prihvaćen Evaluacija postojećeg zakonodavnog okvira kojim je</p>

medijima i na javno vidljivim površinama, a) Ograničavanje oglašavanja u medijima

Smatramo kako su predložene izmjene i dopune vezane za ograničavanje oglašavanja u elektroničkim medijima nepotrebno restriktivne i nesvrshodne. Kao što smo već ukazali, problematika odgovornog oglašavanja igara na sreću već adekvatno regulirana važećim zakonodavstvom, prije svega Zakonom o elektroničkim medijima te podzakonskim aktima koji iz njega proizlaze. Stoga, ukoliko je i potrebna revizija pravila koja reguliraju pitanje oglašavanja igara na sreću, ista bi se morala regulirati unutar Zakona o elektroničkim medijima. Nadalje, predložene restrikcije oglašavanja dovode do neuravnoteženog i diskriminatornog pristupa prema kojem se penaliziraju legalni priređivači igara registrirani u RH čime se izravno pogoduje stranim i neregistriranim priređivačima koji koriste internetske platforme (prije svega Google i Meta) za oglašavanje. U tom smislu pozdravljamo prijedlog po kojem bi se uvele mjere blokade uplata u igre koje internetom priređuju nelicencirani priređivači. No, obzirom da je takva mjera planirana i vezana za izmjene Općeg poreznog zakona, smatramo pogrešnim i nepravičnim uvoditi bilo kakve restrikcije i ograničenja prije nego li je sveobuhvatnim pristupom regulirano cijelo tržište. Stoga smatramo da bilo kakva primjena eventualnih izmjena Zakona o igrama na sreću ne bi trebala stupiti na snagu prije nego li se donesu i provedu izmjene drugih zakona koji reguliraju ovu tematiku, prije svega Općeg poreznog zakona i Zakona o elektroničkim medijima. Nadalje, ukoliko je svrha predloženih zakonskih promjena zaštita najrizičnijih skupina društva: maloljetnika i ovisnika – smatramo predloženim mjerama vezanim za identifikaciju i (samo)isključenje igrača adekvatno adresira problem na koji oglašavanje realno niti ne utječe. Naime, kao što je poznato iz drugih reguliranih industrija, zabrana oglašavanja ne dovodi do smanjenja konzumacije, stoga nije svrshodno uvođenje zabrane ili ograničavanje radi razvoja incidencije ovisnosti jer se ono događa neovisno o oglašavanju. S druge strane, zaštita maloljetnika adekvatno se osigurava jasnim porukama upozorenja koje sadrže oglasi za igre na sreću. Konačno, ponovno ukazujemo kako ovakvim prijedlogom dolazi do narušavanja i diskriminacije na štetu registriranih priređivača, a posljedično i elektroničkih medija koji više neće moći prikazivati oglase istih, dok u isto vrijeme ilegalni, neregistrirani i strani priređivači će i dalje moći ciljati hrvatske građane, dok će prihod od takvog oglašavanja odlaziti velikim tehnološkim platformama.

zabranjeno samo oglašavanje u radijskim i televizijskim emisijama te tiskanim materijalima za djecu, ukazala je na nedovoljno kvalitetno reguliranje oglašavanja igara na sreću kojim se najviše stimulira sudjelovanje igrača u igri i posljedično povećava incidenciju ovisnosti o igrama na sreću. Riječ je o ovisnosti koja razvija teškoće s kontrolom ponašanja i poriva i razvojem impulzivnih i kompulzivnih ponašanja. Opća istraživanja sugeriraju da česta izloženost reklamama za igre na sreću može pridonijeti normalizaciji kockarskog ponašanja, čineći ga prihvatljivim dijelom svakodnevnog života. Poruke koje se gledateljima šalju kroz oglase govore da je lako doći do dobitka te da su šanse za dobitak velike, kao i da je kockanje lagan način za dolazak do bogatstva. Analiza sadržaja oglasa koji se prikazuju na televizijama s nacionalnom koncesijom u Hrvatskoj pokazala je da oglašivači koriste sve navedene poruke kako bi privukli nove i zadržali stare igrače. Posebno zabrinjava to što se reklame za kockanje i klađenje prikazuju tijekom cijelog dana a upravo izloženost nekontroliranom oglašavanju dodatno potencira ekscesivno kockanje. Navedena praksa može negativno utjecati na mlade koji još uvijek razvijaju svoje stavove prema različitim aktivnostima. S obzirom da su krajem 2022. godine provedene posljednje izmjene zakonodavnog okvira koji regulira elektroničke medije a Zakon o igrama na sreću nije u bitnome mijenjan od 2010. godine, zaključeno je da se izmjene u području ograničavanja oglašavanja igara na sreću u medijima provedu izmjenama regulative igara na sreću. Vezano uz problematiku ilegalnih priređivača napominjemo da je mjera blokade pristupa Internet stranicama nelicenciranih priređivača implementirana izmjenama Općeg poreznog zakona 2019. godine, kada je regulirano sprječavanje obavljanja nedozvoljene gospodarske djelatnosti putem interneta. Kako bi se povećala učinkovitost navedene mjere sprječavanja sudjelovanja građana u igrama nelicenciranih priređivača igara na sreću putem interneta, razmotrit će se dodatno proširenje mjera sprječavanja uvođenjem blokade uplata u nedozvoljene igre na sreću. Mjeru bi provodili pružatelji platnih usluga (banke i kartične kuće). Blokiranje promidžbe ilegalnih priređivača kao mjera rijetko se primjenjuje u zemljama članicama EU zbog vrlo niske učinkovitosti. Sprječavanje i sankcioniranje promidžbe nelicenciranih priređivača igara na sreću provodi MFIN temeljem odredbi članka 68. Zakona o igrama na sreću i Agencija za elektroničke medije temeljem odredbi Zakona o elektroničkim medijima i Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima, podnošenjem optužnih prijedloga sukladno zakonom propisanim prekršajnim odredbama odnosno izricanjem upozorenja, obvezujućih naloga i opomena. Slijedom navedenog, predmetne izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću koncipirane su na način koji će optimalno zaštititi javnozdravstvene interese i potrebe građana, interese države te neće otežati uvjete poslovanja priređivača igara na sreću i medijskog sektora, koji će za prilagodbu novom zakonodavnom okviru imati propisan adekvatan prijelazni period.

2. Regulacija oglašavanja igara na sreću u medijima i na javno vidljivim površinama, a) Ograničavanje oglašavanja u medijima

NOVA TV d.d. smatra da navod obrazloženja prijedloga Zakona o navodnom nedovoljno kvalitetnom reguliranju oglašavanja igara na sreću kojima se najviše stimulira sudjelovanje igrača u igri i posljedično povećava incidencija ovisnosti nije točan. Obveza odgovarajućeg označavanja oglasnih poruka kojima se oglašavaju igre na sreću na elektroničkim medijima adekvatno je regulirana novim zakonodavnim okvirom elektroničkih medija, koji je na snazi tek nešto više od godinu dana. Poblize, odredbama čl. 21. Zakona o elektroničkim medijima (NN 111/21 i 114/2022, na snazi od 11.10.2022.) određeno je da se audiovizualne komercijalne komunikacije vezane uz igre na sreću ne smiju emitirati u programima namijenjenim djeci kao i da audiovizualne komercijalne komunikacije vezane uz igre na sreću moraju sadržavati poruku o postojanju rizika razvijanja ovisnosti o igrama na sreću. Pravilnikom o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima (NN 106/2022, na snazi od 14.10.2022.) propisane su i zabrane u pogledu sadržaja oglašivačkih poruka igara na sreću, poblize da audiovizualne komercijalne komunikacije vezane uz igre na sreću ne smiju tvrditi da su igre na sreću bez rizika finansijskih gubitaka, koristiti popularne osobe koje su uzori mladima te osobe od medijskog utjecaja, koristiti fiktionalne ili animirane likove iz popularne kulture, sadržavati tvrdnje da igre na sreću označavaju prijelaz iz adolescencije u odraslu dob, navoditi lažne ili nerealne informacije o vjerojatnosti dobitaka, sugerirati da vještina može utjecati na ishod igre, sugerirati da su igre na sreću važan dio svakodnevnog života svakog pojedinca, sugerirati da igre na sreću mogu biti rješenje osobnim, profesionalnim ili obrazovnim problemima, sugerirati da igranje igara na sreću može dovesti do seksualnog uspjeha ili doprinijeti atraktivnosti osobe, prikazivati, opravdavati ili ohrabrivati kažnjiva ili antisocijalna ponašanja i ciljati ili biti posebno usmjerene na maloljetnike tako da su posebno privlačne djeci i mladima odražavajući ili se povezujući s kulturom mladih. Uvažavajući društveno koristan značaj borbe protiv svih oblika ovisnosti (pa i one o igrama na sreću), ali imajući u vidu opisano, vrlo detaljnu i novo usvojenu regulativu o oglašavanju igara na sreću u e-medijima, NOVA TV d.d. se protivi ishitrenom donošenju apsolutne zabrane oglašavanja i predlaže da se od zabrane oglašavanja svakako izuzmu e-mediji. Obzirom da je zakonodavni okvir e-medija u odnosu na oglašavanje igara na sreću nov i detaljan, potrebno je dionicima tog oglašavanja ostaviti dovoljno vremena za prilagodbu i primjenu novog zakonodavnog okvira, i tek potom po potrebi provesti odgovarajuće istraživanje i utvrditi u kojoj mjeri oglasne poruke igara na sreću u elektroničkim medijima, uz uvjet da su sukladne opisanim pravilima, zaista utječu na porast ovisnosti. Ističe se i kako određena ograničenja u oglašavanju igara na sreću poznaje niz europskih zemalja. U procesu pripreme i usvajanja postojećeg zakonodavnog okvira elektroničkih

Nije prihvaćen

Opća istraživanja sugeriraju da česta izloženost reklamama za igre na sreću može pridonijeti normalizaciji kockarskog ponašanja, čineći ga prihvatljivim dijelom svakodnevnog života. Poruke koje se gledateljima šalju kroz oglase govore da je lako doći do dobitka te da su šanse za dobitak velike, kao i da je kockanje lagan način za dolazak do bogatstva. Analiza sadržaja oglasa koji se prikazuju na televizijama s nacionalnom koncesijom u Hrvatskoj pokazala je da oglašivači koriste sve navedene poruke kako bi privukli nove i zadržali stare igrače. Posebno zabrinjava to što se reklame za kockanje i klađenje prikazuju tijekom cijelog dana. Navedena praksa može negativno utjecati na mlade koji još uvijek razvijaju svoje stavove prema različitim aktivnostima. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona igrama na sreću izradilo je Ministarstvo financija koristeći rezultate rada radne skupine za analizu tržišta igara na sreću i ciljeve i mjere utvrđene Nacionalnom strategijom djelovanja na području ovisnosti za razdoblje do 2030. godine („Narodne novine“, br. 18/2023.). Evaluacija postojećeg zakonodavnog okvira kojim je zabranjeno samo oglašavanje u radijskim i televizijskim emisijama te tiskanom materijalima za djecu, ukazala je na nedovoljno kvalitetno reguliranje oglašavanja igara na sreću. S obzirom da su krajem 2022. godine provedene posljednje izmjene zakonodavnog okvira koji regulira elektroničke medije a Zakon o igrama na sreću nije u bitnome mijenjan od 2010. godine, zaključeno je da se izmjene u području ograničavanja oglašavanja igara na sreću u medijima provedu izmjenama regulative igara na sreću. Slijedom navedenog, predmetne izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću koncipirane su na način koji će optimalno zaštititi javnozdravstvene interese i potrebe građana, interese države te neće otežati uvjete poslovanja priređivača igara na sreću i medijskog sektora, koji će za prilagodbu novom zakonodavnim okviru imati propisan adekvatan prijelazni period.

<p>medija (osobito Pravilnika o maloljetnicima) korištena su upravo najbolja iskustva tih zemalja. Zabrana emitiranja oglasnih poruka igara na sreću u Europi je prije izuzetak nego pravilo, a vremenska zabrana emitiranja oglasnih poruka u jurisdikcijama koje su zabranu implementirale u pravilu se veže uz određeni tip igara na sreću (virtualne i online igre, primjerice u Njemačkoj, i to do 21.00 sat). Većina europskih zemalja uopće ne poznaje zabranu oglašavanja odnosno uvodi zabrane u pogledu sadržaja oglasnih poruka (Danska, Češka, Britanija). Svi navedeni modeli oglašavanja uzeti su u obzir prilikom usvajanja zakonodavnog okvira elektroničkih medija, a u razgovorima o ovom pitanju sudjelovali su kako predstavnici medija, tako i oglašivači i nadležno tijelo, Agencija za elektroničke medije. Stoga je prijedlog NOVE TV d.d. da se utvrđena relativno nova rješenja koja su usklađena sa europskom praksom, a prilagodba koja je već uzrokovala određene napore i troškove kako oglašivača tako i medija, zadrže na snazi kako sada glase.</p>	
<p>37 RTL Hrvatska d.o.o. 2. Regulacija oglašavanja igara na sreću u medijima i na javno vidljivim površinama, b) Ograničavanje oglašavanja na javno vidljivim površinama i smanjenje vanjske vidljivosti prostora za igre na sreću Kao što smo već ukazali, predložene restrikcije oglašavanja dovode do neuravnoteženog i diskriminatornog pristupa prema kojem se penaliziraju legalni priređivači igara registrirani u RH čime se direktno pogoduje stranim i neregistriranim priređivačima koji koriste internetske platforme (prije svega Google i Meta) za oglašavanje. U tom smislu pozdravljamo prijedlog po kojem bi se uvele mjere blokade uplata u igre koje internetom priređuju nelicencirani priređivači igara na sreću. No, obzirom da je takva mjera planirana i vezana za izmjene Općeg poreznog zakona, smatramo pogrešnim i nepravilnim uvoditi bilo kakve restrikcije i ograničenja prije nego li je sveobuhvatnim pristupom regulirano cijelo tržište. Stoga smatramo da bilo kakva primjena eventualnih izmjena Zakona o igrama na sreću ne bi trebala stupiti na snagu prije nego li se donesu i provedu izmjene drugih zakona koji reguliraju ovu tematiku, prije svega OPZ-a, ali i Zakona o elektroničkim medijima.</p>	<p>Nije prihvaćen Vezano uz problematiku ilegalnih priređivača napominjemo da je mjera blokade pristupa Internet stranicama nelicenciranih priređivača implementirana izmjenama Općeg poreznog zakona 2019. godine, kada je regulirano sprječavanje obavljanja nedozvoljene gospodarske djelatnosti putem interneta. Kako bi se povećala učinkovitost navedene mjere sprječavanja sudjelovanja građana u igrama nelicenciranih priređivača igara na sreću putem interneta, razmotrit će se dodatno proširenje mjera sprječavanja uvođenjem blokade uplata u nedozvoljene igre na sreću. Mjeru bi provodili pružatelji platnih usluga (banke i kartične kuće). Blokiranje promidžbe ilegalnih priređivača kao mjera rijetko se primjenjuje u zemljama članicama EU zbog vrlo niske učinkovitosti. Sprječavanje i sankcioniranje promidžbe nelicenciranih priređivača igara na sreću provodi MFIN temeljem odredbi članka 68. Zakona o igrama na sreću i Agencija za elektroničke medije temeljem odredbi Zakona o elektroničkim medijima i Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima, podnošenjem optužnih prijedloga sukladno zakonom propisanim prekršajnim odredbama odnosno izricanjem upozorenja, obvezujućih naloga i opomena. Slijedom navedenog, predmetne izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću koncipirane su na način koji će optimalno zaštititi javnozdravstvene interese i potrebe građana, interese države te neće otežati uvjete poslovanja priređivača igara na sreću i medijskog sektora, koji će za prilagodbu novom zakonodavnom okviru imati propisan adekvatan prijelazni period.</p>

38 **DRAŽEN JABLAN**
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU
Pozdravljamo donošenje izmjena i dopuna Zakona o igrama na sreću, poglavito u smjeru zaštite opće populacije, napose maloljetnika, ranjivih skupina i problematičnih igrača. Ipak, držimo da je neekonomično i nesvrshodno donositi stroža pravila u odnosu na domaće, legalne, priređivače, prije no što je pravodobno, pravilno i adekvatno adresiran problem ilegalnih(inozemnih) priređivača i promotora. Tako slijedom – predložene mjere samoisključenja(isključenja), identifikacije, zabrane oglašavanja i oduzimanja prava priređivanja, djeluju samo i isključivo prema već legalnim priređivačima igara na sreću, koji su za to platili nemale naknade, dok ilegalni priređivači i promotori kontinuirano i gotovo nesmetano djeluju na hrvatskom tržištu. Istovremeno dakle, ne plaćaju nikakve naknade propisane zakonima, ne poštuju stroga pravila vezana uz igru maloljetnika, promociju i oglašavanje, ne poštuju pravila vezano uz GDPR i AML i sl. Uz to, od njih nema niti državni proračun i brojni korisnici prihoda od igara na sreću, koji se redovno svake godine povećava za nemale iznose. Ističemo jasnu potrebu za prvotnim adresiranjem ilegalnih priređivača kroz: 1. blokiranje ilegalnih web stranica priređivača i promotora usmjerenih na hrvatsko tržište 2. blokiranje isplata prema ilegalnim priređivačima i promotorima 3. blokiranje bilo kakve promidžbe ilegalnih priređivača i promotora
Podsjećamo, procjena EGBA-e je da je u Republici Hrvatskoj gotovo 38% tržišta „sivo tržište“ odnosno ono koje sačinjavaju ilegalni priređivači igara na sreću. Pravilnim adresiranjem ilegalnih priređivača igara na sreću, koji ne mare za predložene zakonske izmjene i dopune jer ih jednostavno ne poštuju ni u najmanjoj mjeri, otvara se mogućnost za istovremeni priljev više sredstava u državni proračun, odnosno korisnicima od prihoda od igara na sreću te zaista pravilna i primjerena zaštita opće populacije, napose maloljetnika, ranjivih skupina i problematičnih igrača. Također, predlažemo kao svrsishodnije, logičnije i ekonomičnije neke od predloženih, a značajnih, izmjena i dopuna definirati kroz za to namijenjene postojeće zakonske i podzakonske propise, a ne kroz Zakon o igrama na sreću.

Nije prihvaćen
Vezano uz problematiku ilegalnih priređivača napominjemo da je mjera blokade pristupa Internet stranicama nelicenciranih priređivača implementirana izmjenama Općeg poreznog zakona 2019. godine, kada je regulirano sprječavanje obavljanja nedozvoljene gospodarske djelatnosti putem interneta. Kako bi se povećala učinkovitost navedene mjere sprječavanja sudjelovanja građana u igrama nelicenciranih priređivača igara na sreću putem interneta, razmotrit će se dodatno proširenje mjera sprječavanja uvođenjem blokade uplata u nedozvoljene igre na sreću. Mjeru bi provodili pružatelji platnih usluga (banke i kartične kuće). Blokiranje promidžbe ilegalnih priređivača kao mjera rijetko se primjenjuje u zemljama članicama EU zbog vrlo niske učinkovitosti. Sprječavanje i sankcioniranje promidžbe nelicenciranih priređivača igara na sreću provodi MFIN temeljem odredbi članka 68. Zakona o igrama na sreću i Agencija za elektroničke medije temeljem odredbi Zakona o elektroničkim medijima i Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima, podnošenjem optužnih prijedloga sukladno zakonom propisanim prekršajnim odredbama odnosno izricanjem upozorenja, obvezujućih naloga i opomena. S obzirom da su krajem 2022. godine provedene posljednje izmjene zakonodavnog okvira koji regulira elektroničke medije a Zakon o igrama na sreću nije u bitnome mijenjan od 2010. godine, zaključeno je da se izmjene u području ograničavanja oglašavanja igara na sreću u medijima provedu izmjenama regulative igara na sreću. Slijedom navedenog, predmetne izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću koncipirane su na način koji će optimalno zaštititi javnozdravstvene interese i potrebe građana, interese države te neće otežati uvjete poslovanja priređivača igara na sreću i medijskog sektora, koji će za prilagodbu novom zakonodavnom okviru imati propisan adekvatan prijelazni period.

39 **Hrvatska udruga priređivača igara na sreću**
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU,
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU
Hrvatska udruga priređivača igara na sreću pozdravlja donošenje izmjena i dopuna Zakona o igrama na sreću, poglavito u smjeru zaštite opće populacije, napose maloljetnika, ranjivih skupina i problematičnih igrača. Ipak, držimo da je neekonomično i nesvršishodno donositi stroža pravila u odnosu na domaće, legalne, priređivače, prije no što je pravodobno, pravilno i adekvatno adresiran problem ilegalnih(inozemnih) priređivača i promotora. Tako slijedom – predložene mjere samoisključenja(isključenja), identifikacije, zabrane oglašavanja i oduzimanja prava priređivanja, djeluju samo i isključivo prema već legalnim priređivačima igara na sreću, koji su za to platili nemale naknade, dok ilegalni priređivači i promotori kontinuirano i gotovo nesmetano djeluju na hrvatskom tržištu. Istovremeno dakle, ne plaćaju nikakve naknade propisane zakonima, ne poštuju stroga pravila vezana uz igru maloljetnika, promociju i oglašavanje, ne poštuju pravila vezano uz GDPR i AML i sl. Uz to, od njih korist nema niti državni proračun i brojni korisnici prihoda od igara na sreću, koji se redovno svake godine povećava za nemale iznose. Ističemo jasnu potrebu za prvotnim adresiranjem ilegalnih priređivača kroz: 1. blokiranje ilegalnih web stranica priređivača i promotora usmjerenih na hrvatsko tržište 2. blokiranje isplata prema ilegalnim priređivačima i promotorima 3. blokiranje bilo kakve promidžbe ilegalnih priređivača i promotora
Podsjećamo, procjena EGBA-e je da je u Republici Hrvatskoj gotovo 38% tržišta „sivo tržište“ odnosno ono koje sačinjavaju ilegalni priređivači igara na sreću. Pravilnim adresiranjem ilegalnih priređivača igara na sreću, koji ne mare za predložene zakonske izmjene i dopune jer ih jednostavno ne poštuju ni u najmanjoj mjeri, otvara se mogućnost za istovremeni priljev više sredstava u državni proračun, odnosno korisnicima od prihoda od igara na sreću te zaista pravilna i primjerena zaštita opće populacije, napose maloljetnika, ranjivih skupina i problematičnih igrača. Također, predlažemo kao svrsishodnije, logičnije i ekonomičnije neke od predloženih, a značajnih, izmjena i dopuna definirati kroz za to namijenjene postojeće zakonske i podzakonske propise, a ne kroz Zakon o igrama na sreću.

Nije prihvaćen
Vezano uz problematiku ilegalnih priređivača napominjemo da je mjera blokade pristupa Internet stranicama nelicenciranih priređivača implementirana izmjenama Općeg poreznog zakona 2019. godine, kada je regulirano sprječavanje obavljanja nedozvoljene gospodarske djelatnosti putem interneta. Kako bi se povećala učinkovitost navedene mjere sprječavanja sudjelovanja građana u igrama nelicenciranih priređivača igara na sreću putem interneta, razmotrit će se dodatno proširenje mjera sprječavanja uvođenjem blokade uplata u nedozvoljene igre na sreću. Mjeru bi provodili pružatelji platnih usluga (banke i kartične kuće). Blokiranje promidžbe ilegalnih priređivača kao mjera rijetko se primjenjuje u zemljama članicama EU zbog vrlo niske učinkovitosti. Sprječavanje i sankcioniranje promidžbe nelicenciranih priređivača igara na sreću provodi MFIN temeljem odredbi članka 68. Zakona o igrama na sreću i Agencija za elektroničke medije temeljem odredbi Zakona o elektroničkim medijima i Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima, podnošenjem optužnih prijedloga sukladno zakonom propisanim prekršajnim odredbama odnosno izricanjem upozorenja, obvezujućih naloga i opomena. S obzirom da su krajem 2022. godine provedene posljednje izmjene zakonodavnog okvira koji regulira elektroničke medije a Zakon o igrama na sreću nije u bitnome mijenjan od 2010. godine, zaključeno je da se izmjene u području ograničavanja oglašavanja igara na sreću u medijima provedu izmjenama regulative igara na sreću. Slijedom navedenog, predmetne izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću koncipirane su na način koji će optimalno zaštititi javnozdravstvene interese i potrebe građana, interese države te neće otežati uvjete poslovanja priređivača igara na sreću, koji će za prilagodbu novom zakonodavnom okviru imati propisan adekvatan prijelazni period.

40	<p>Tamara Žanetić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 2. Predložemo ne usvajanje predloženog članka. Naime odredba je jako široka, neprecizna, utemeljena na nedefiniranom pravnom pojmu/standardu zbog čega se daju preširoke ovlasti upravnom tijelu u primjeni iste. Obzirom da nema precizne zakonske definicije, niti je ista predložena ovim dopunama, što čini „društveno odgovorno priređivanje“, kao pravni standard apsolutno je neprihvatljivo, da bi se mogla izreći tako teška „kazna“ priređivaču, a što za sobom povlači teške materijalne posljedice po zaposlene i njihove obitelji, poduzetnika, a u konačnici i državni proračun. . Zakon već predviđa mogućnost oduzimanja prava priređivanja ukoliko priređivač počinji prekršajno/kazneno djelo, a kako je prekršajnim odredbama u osnovi već obuhvaćeno postupanje suprotno zakonitom i odgovornom priređivanju priređivanju, smatramo da nema potrebe da se uvodi tako neprecizan standard, te se ista svrha može postići već postojećim mehanizmima</p>	<p>Nije prihvaćen Praksa je pokazala da postojeće prekršajne odredbe nedovoljno odvrćaju priređivače od kršenja zakonskih odredbi propisanih radi prevencije ovisnosti o kockanju. Navedenom sankcijom želi se postići maksimalno provođenje propisanih mjera društveno odgovornog priređivanja a primjenjivat će se kao krajnja mjera u slučaju konzistentnog kršenja propisanih mjera.</p>
41	<p>Pravobranitelj za djecu RH PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 2. Preporučamo uvođenje obveze donošenja posebnog provedbenog propisa koji će dodatno propisati zaštitu djece u skladu s člankom 12. stavak 3. Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima, odnosno regulirati i razraditi pitanja provođenja mjera društveno-odgovornog priređivanja igara na sreću, koja će se odnositi i na mrežne stranice i društvene mreže priređivača igara na sreću, s prekršajnim odredbama i tijelom nadzora određenim Zakonom o igrama na sreću.</p>	<p>Nije prihvaćen S obzirom da se važeći zakonodavni okvir igara na sreću detaljno regulira putem 8 provedbenih propisa, u ovom trenutku nije prihvatljiva opcija izrade posebnog pravilnika koji bi uređivao samo područje društveno odgovornog priređivanja igara na sreću, već će se navedene mjere regulirati kroz postojeće pravilnike.</p>
42	<p>DRAŽEN JABLAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 2. Predložemo da se navedeni prijedlog ne usvoji. Vjerujemo kako je navedena mjera drakonska i nelogična, budući da Zakon upravo propisuje kaznene i prekršajne odredbe, pa je logično da nepoštivanje određenih mjera potpada(kao i u većini slučajeva) upravu u tu kategoriju. Predložena odgovornost priređivača nesrazmjerna je ostalim dionicima sustava priređivanja igara na sreću, te je možebitno podložna manipulacijama i arbitrarnom odlučivanju. Naime, nad ostalim okolnostima i činjenicama sadašnjeg Čl. 32. Priređivač ima isključivu i samostalnu kontrolu, dok u predloženoj izmjeni više nije tako, a radikalnu posljedicu snosi isključivo i jedino priređivač. Predložemo uklanjanje prijedloga i propisivanje istog isključivo kroz kaznene i prekršajne odredbe.</p>	<p>Nije prihvaćen Praksa je pokazala da postojeće prekršajne odredbe nedovoljno odvrćaju priređivače od kršenja zakonskih odredbi propisanih radi prevencije ovisnosti o kockanju. Navedenom sankcijom želi se postići maksimalno provođenje propisanih mjera društveno odgovornog priređivanja a primjenjivat će se kao krajnja mjera u slučaju konzistentnog kršenja propisanih mjera.</p>

43	<p>Hrvatska udruga priređivača igara na sreću PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 2.</p> <p>Predlažemo da se navedeni prijedlog ne usvoji. Vjerujemo kako je navedena mjera drakonska i nelogična, budući da Zakon upravo propisuje kaznene i prekršajne odredbe, pa je logično da nepoštivanje određenih mjera potpada(kao i u većini slučajeva) upravu u tu kategoriju. Predložena odgovornost priređivača nesrazmjerna je ostalim dionicima sustava priređivanja igara na sreću, te je možebitno podložna manipulacijama i arbitrarnom odlučivanju. Naime, nad ostalim okolnostima i činjenicama sadašnjeg Čl. 32. Priređivač ima isključivu i samostalnu kontrolu, dok u predloženoj izmjeni više nije tako, a radikalnu posljedicu snosi isključivo i jedino priređivač. Predlažemo uklanjanje prijedloga i propisivanje istog isključivo kroz kaznene i prekršajne odredbe.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Praksa je pokazala da postojeće prekršajne odredbe nedovoljno odvraćaju priređivače od kršenja zakonskih odredbi propisanih radi prevencije ovisnosti o kockanju. Navedenom sankcijom želi se postići maksimalno provođenje propisanih mjera društveno odgovornog priređivanja a primjenjivat će se kao krajnja mjera u slučaju konzistentnog kršenja propisanih mjera.</p>
44	<p>Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 2.</p> <p>Zakon o igrama na sreću u članku 32. dodaje obavezu provođenja mjera društveno odgovornog priređivanja igara na sreću. To svakako pozdravljamo, no smatramo da je nužno donijeti podzakonski akt odnosno Pravilnik kojim bi se ova odredba dodatno specificirala. Ovo je važno posebno uzevši u obzir da je društveno odgovorno priređivanje igara na sreću izuzetno široko, te je nemoguće kroz Zakon dovoljno detaljno razraditi sve elemente poput: - Postupka identifikacije - Postupka samoisključenja - Oblikovanje i sadržaj web stranice priređivača - Mjere zaštite igrača - Educiranje djelatnika industrije igara na sreću - Mjere zaštite djelatnika industrija igara na sreću - ltd.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>S obzirom da se važeći zakonodavni okvir igara na sreću detaljno regulira putem 8 provedbenih propisa, u ovom trenutku nije prihvatljiva opcija izrade posebnog pravilnika koji bi uređivao samo područje društveno odgovornog priređivanja igara na sreću, već će se nove mjere društveno odgovornog priređivanja regulirati kroz postojeće pravilnike.</p>

45	<p>NEVEN RICIJAŠ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 2.</p> <p>Budući da članak 32. sada dodaje obvezu provođenja mjera društveno odgovornog priređivanja igara na sreću, nužno je da se donese provedbeni propis kojim će se specificirati različite mjere, a ne samo ovaj osnovni okvir koji je reguliran Zakonom o igrama na sreću. Takav propis (primjerice, Pravilnik o odgovornom priređivanju igara na sreću) nužno mora detaljnije propisati provedbu mjera određenih Zakonom o igrama na sreću (npr. postupak identifikacije igrača, postupak samoisključenja i slično), ali mora i inkorporirati neke elemente kojih se ovaj prijedlog Zakona dotiče, no ne razrađuje ih u dovoljnoj mjeri. To se primjerice odnosi na izgled i sadržaj internetskih stranica priređivača. Određeni standardi koji su danas propisani Pravilnikom o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima trebaju se analogno aplicirati na internetske stranice priređivača, kao i njihove društvene mreže. Ingerenciju nad tim sadržajima treba imati isključivo Ministarstvo financija RH kao regulator, budući da se radi o mrežnim stranicama i društvenim mrežama priređivača, a ne o općem oglašavanju u audio-vizualnim sadržajima. Pravilnik o odgovornom priređivanju igara na sreću bi također trebao inkorporirati mjere zaštite igrača u kontekstu načina komunikacije s igračima, educiranja zaposlenika industrije igara na sreću za provedbu mjera odgovornog priređivanja, kao i mjere zaštite samih zaposlenika – budući da su zaposlenici industrije igara na sreću mnogim međunarodnim istraživanjima identificirani kao rizična skupina za razvoj problema vezanih u kockanje. Sukladno takvom Pravilniku o društveno odgovornom priređivanju igara na sreću, svaki priređivač bi trebao donijeti svoj strateški i akcijski dokument kojim se obvezuje na određene mjere kojim će se obvezati na poštivanje politika DOP-a, a posebno i u odnosu na svoje zaposlenike, ne samo igrača.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>S obzirom da se važeći zakonodavni okvir igara na sreću detaljno regulira putem 8 provedbenih propisa, u ovom trenutku nije prihvatljiva opcija izrade posebnog pravilnika koji bi uređivao samo područje društveno odgovornog priređivanja igara na sreću, već će se nove mjere društveno odgovornog priređivanja regulirati kroz postojeće pravilnike.</p>
46	<p>Tamara Žanetić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 3.</p> <p>Predlažemo brisanje navedene odredbe obzirom da je ista teško provediva, diskriminatorna u odnosu na ostale djelatnosti, te je suprotna uređenju/standardu iz Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma kao i Nadnacionalnom procijeni rizika od pranja novca. Naime navedeni propisima određeno je da kladionice i automat klubovi predstavljaju nisko/srednje rizične djelatnosti (manje rizične od npr. mjenjačnica), dok bi se zakonskim promjenama obvezalo priređivače na provođenje dubinske analize prilikom uspostave odnosa što nije u skladu sa razinom rizika, opterećavajuće za poduzetnike, te ih dovodi u neravnopravan položaj na tržištu. U zakonu već postoji zabrana igranja maloljetnika, koja se dobro provodi, nema značajnijih kršenja, te ako je potrebno neka se povećaju kontrole provođenja iste. Za što smatramo da bi puno više pridonijelo namjeravanoj svrsi.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Identifikacija igrača mjera je društveno odgovornog priređivanja nužna za učinkovitu primjenu registra isključenih igrača. Priređivači igara na sreću za prilagodbu novom zakonodavnom okviru imati će propisan adekvatan prijelazni period.</p>

47	<p>Hrvatska udruga priređivača igara na sreću PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 3.</p> <p>Predlažemo sljedeću izmjenu i dopunu predmetnog članka. "(1) Posjet i sudjelovanje u igrama klađenja dopušten je samo osobama koje su se identificirale." "2) Zabranjuje se posjet i sudjelovanje u igrama klađenja osobama mlađim od 18 godina i samoisključenim igračima.", te nastavno na isto i kumulativno, "(3) Odgovornost za provođenje zabrana iz stavaka 1. i 2. ovoga članka snosi priređivač i posjetitelj objekta za igre na sreću." Navedenom bi se definicijom izbjegla isključiva odgovornost priređivača i spriječila možebitna lucidna kršenja, jasno postavljenih pravila, od strane posjetitelja.</p>	<p>Nije prihvaćen Odgovornost isključivo priređivača osigurat će učinkovitiju provedbu predmetnih zabrana.</p>
48	<p>Hrvatska Lutrija d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 3.</p> <p>Predlaže se brisanje stavka prvog budući drugi stavak u osnovi postiže svrhu, te je stavak jedan u biti suvišan. Osim navedenog, doslovna provedba stavka prvog u slučaju Hrvatske Lutrije d.o.o. rezultirala bi stavljanjem Hrvatske Lutrije d.o.o. u nepovoljan položaj budući ista priređuje i lutrijske igre na sreću u istim prostorima te bi u praksi bilo nemoguće unaprijed razlikovati igrača lutrijskih igara od igrača igara klađenja.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Prihvaća se brisanje riječi „posjet“ u stavku 1. ali ostaje propisana obveza identifikacije kao mjera koja osigurava učinkovitu primjenu registra isključenih igrača.</p>
49	<p>Tamara Žanetić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 4.</p> <p>Predlažemo brisanje navedene odredbe obzirom da je ista teško provediva, diskriminatorna u odnosu na ostale djelatnosti, te je suprotna uređenju/standardu iz Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma kao i Nadnacionalnom procijeni rizika od pranja novca. Naime navedeni propisima određeno je da kladionice i automat klubovi predstavljaju nisko/srednje rizične djelatnosti (manje rizične od npr. mjenjačnica), dok bi se zakonskim promjenama obvezalo priređivače na provođenje dubinske analize prilikom uspostave odnosa što nije u skladu sa razinom rizika, opterećavajuće za poduzetnike, te ih dovodi u neravnopravan položaj na tržištu. U zakonu već postoji zabrana igranja maloljetnika, koja se dobro provodi, nema značajnijih kršenja, te ako je potrebno neka se povećaju kontrole provođenja iste. Za što smatramo da bi puno više pridonijelo namjeravanoj svrsi.</p>	<p>Nije prihvaćen Identifikacija igrača mjera je društveno odgovornog priređivanja nužna za učinkovitu primjenu registra isključenih igrača. Priređivači igara na sreću za prilagodbu novom zakonodavnom okviru imati će propisan adekvatan prijelazni period.</p>

50	<p>DRAŽEN JABLAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 4. Predložemo sljedeću izmjenu i dopunu predmetnog članka tako da isti glasi: Članak 60. (1) Posjet i sudjelovanje u igri na automatima dopušten je samo osobama koje su se identificirale. (2) Zabranjuje se posjet i sudjelovanje u igri na automatima osobama mlađim od 18 godina. (3) Zabranjuje se sudjelovanje u igri na automatima samoisključenim igračima. (4) Odgovornost za provođenje zabrane iz stavka 2. i 3. snosi priređivač i posjetitelj objekta za igre na sreću.</p>	<p>Nije prihvaćen Odgovornost isključivo priređivača osigurat će učinkovitiju provedbu predmetnih zabrana.</p>
51	<p>Hrvatska udruga priređivača igara na sreću PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 4. Predložemo sljedeću izmjenu i dopunu predmetnog članka. „(1) Posjet i sudjelovanje u igri na automatima dopušten je samo osobama koje su se identificirale.“ "2) Zabranjuje se posjet i sudjelovanje u u igri na automatima osobama mlađim od 18 godina i samoisključenim igračima.“ "(3) Odgovornost za provođenje zabrana iz stavaka 1. i 2. ovoga članka snosi priređivač i posjetitelj objekta za igre na sreću." Navedenom bi se definicijom izbjegla isključiva odgovornost priređivača i spriječila možebitna lucidna kršenja, jasno postavljenih pravila, od strane posjetitelja.</p>	<p>Nije prihvaćen Odgovornost isključivo priređivača osigurat će učinkovitiju provedbu predmetnih zabrana.</p>
52	<p>Hrvatska Lutrija d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 4. Predlaže se brisanje stavka prvog budući drugi stavak u osnovi postiže svrhu, te je stavak jedan u biti suvišan. Osim navedenog, doslovna provedba stavka prvog u slučaju Hrvatske Lutrije d.o.o. rezultirala bi stavljanjem Hrvatske Lutrije d.o.o. u nepovoljan položaj budući ista priređuje i lutrijske igre na sreću u istim prostorima te bi u praksi bilo nemoguće unaprijed razlikovati igrača lutrijskih igara od ostalih igrača.</p>	<p>Nije prihvaćen Budući da je riječ o prostorima u kojima se priređuju visoko adiktivne igre na automatima, potrebno je propisati i zabranu posjeta i obveznu identifikaciju igrača, koja ujedno osigurava učinkovitu primjenu registra isključenih igrača.</p>
53	<p>Pravobranitelj za djecu RH PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 5. Preporučamo uvođenje obveze donošenja posebnog provedbenog propisa koji će dodatno propisati zaštitu djece u skladu s člankom 12. stavak 3. Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima, odnosno regulirati i razraditi pitanja provođenja mjera društveno-odgovornog priređivanja igara na sreću, koja će se odnositi i na mrežne stranice i društvene mreže priređivača igara na sreću, s prekršajnim odredbama i tijelom nadzora određenim Zakonom o igrama na sreću.</p>	<p>Nije prihvaćen S obzirom da se važeći zakonodavni okvir igara na sreću detaljno regulira putem 8 provedbenih propisa, u ovom trenutku nije prihvatljiva opcija izrade posebnog pravilnika koji bi uređivao samo područje društveno odgovornog priređivanja igara na sreću, već će se nove mjere društveno odgovornog priređivanja regulirati kroz postojeće pravilnike.</p>

54	<p>Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 5.</p> <p>Kao što je ranije navedeno, predlažemo korištenje pojma „ovisnost o kockanju“. U skladu s time, u članku 67. bi trebalo biti navedeno „prevenciji ovisnosti o kockanju“. Također, smatramo da je dobar pristup da se mjere društveno odgovornog priređivanja propišu odgovarajućim pravilnikom koji proizlazi iz ovog zakona (a u kojem bi se donijeli univerzalni i transparentni standardi za sve priređivače igara na sreću). U tom smislu bi u čl.67. trebalo dodati stavak u kojem se takav pravilnik navodi/najavljuje.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Budući da se pojam „kockanje“ do sada niti u jednom obliku ne pojavljuje u regulativi igara na sreću, u ovom trenutku nije moguće njegovo uvođenje u zakonske odredbe S obzirom da se važeći zakonodavni okvir igara na sreću detaljno regulira putem 8 provedbenih propisa, u ovom trenutku nije prihvatljiva opcija izrade posebnog pravilnika koji bi uređivao samo područje društveno odgovornog priređivanja igara na sreću, već će se nove mjere društveno odgovornog priređivanja regulirati kroz postojeće pravilnike.</p>
55	<p>NEVEN RICIJAŠ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 5.</p> <p>Sukladno ranije navedenom, u članku 67. treba pisati 'prevenciji ovisnosti o kockanju' – a ne, kao sada, ovisnosti o igrama na sreću, budući da taj pojam nije prepoznat u znanstvenoj i klinički relevantnoj literaturi. Konceptualno se radi o ponašajnoj ovisnosti, dakle ovisnosti o ponašanju, a ne o proizvodu. Predlaže se dodavanje stavka 2 kojim će se navesti da su mjere i postupci društveno odgovornog priređivanja igara na sreću propisani posebnim pravilnikom kojeg donosi Ministar financija (primjerice, Pravilnik o društvenom odgovornom priređivanju igara na sreću) Ovaj pravilnik mora donijeti minimalne standarde kojih će se svi licencirani priređivači morati pridržavati. Time bi i sam postupak provjere, ali i potencijalne penalizacije u slučaju kršenja tih odredbi, bio puno jasniji i transparentniji.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Budući da se pojam „kockanje“ do sada niti u jednom obliku ne pojavljuje u regulativi igara na sreću, u ovom trenutku nije moguće njegovo uvođenje u zakonske odredbe S obzirom da se važeći zakonodavni okvir igara na sreću detaljno regulira putem 8 provedbenih propisa, u ovom trenutku nije prihvatljiva opcija izrade posebnog pravilnika koji bi uređivao samo područje društveno odgovornog priređivanja igara na sreću, već će se nove mjere društveno odgovornog priređivanja regulirati kroz postojeće pravilnike.</p>

56	<p>RTL Hrvatska d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 6. Predložemo brisanje stavaka 1 do 5 članka 67.b, dok predložemo da se stavci 6 i 7 predmetnog prijedloga članka uglave u Zakon o elektroničkim medijima kao lex specialis oglašavanja u elektroničkim medijima.</p>	<p>Nije prihvaćen Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona igrara na sreću izradilo je Ministarstvo financija koristeći rezultate rada radne skupine za analizu tržišta igara na sreću i ciljeve i mjere utvrđene Nacionalnom strategijom djelovanja na području ovisnosti za razdoblje do 2030. godine („Narodne novine“, br. 18/2023.). Evaluacija postojećeg zakonodavnog okvira kojim je zabranjeno samo oglašavanje u radijskim i televizijskim emisijama te tiskanim materijalima za djecu, ukazala je na nedovoljno kvalitetno reguliranje oglašavanja igara na sreću. Opća istraživanja sugeriraju da česta izloženost reklamama za igre na sreću može pridonijeti normalizaciji kockarskog ponašanja, čineći ga prihvatljivim dijelom svakodnevnog života. Poruke koje se gledateljima šalju kroz oglase govore da je lako doći do dobitka te da su šanse za dobitak velike, kao i da je kockanje lagan način za dolazak do bogatstva. Analiza sadržaja oglasa koji se prikazuju na televizijama s nacionalnom koncesijom u Hrvatskoj pokazala je da oglašivači koriste sve navedene poruke kako bi privukli nove i zadržali stare igrače. Posebno zabrinjava to što se reklame za kockanje i klađenje prikazuju tijekom cijelog dana. Navedena praksa može negativno utjecati na mlade koji još uvijek razvijaju svoje stavove prema različitim aktivnostima. S obzirom da su krajem 2022. godine provedene posljednje izmjene zakonodavnog okvira koji regulira elektroničke medije a Zakon o igrama na sreću nije u bitnome mijenjan od 2010. godine, zaključeno je da se izmjene u području ograničavanja oglašavanja igara na sreću u medijima provedu izmjenama regulative igara na sreću. Predmetne izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću koncipirane su na način koji će optimalno zaštititi javnozdravstvene interese i potrebe građana, interese države te neće otežati uvjete poslovanja priređivača igara na sreću i medijskog sektora, koji će za prilagodbu novom zakonodavnom okviru imati propisan adekvatan prijelazni period.</p>
57	<p>Večernji list d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 6. Postavlja se pitanje da li je zabrana oglašavanja adekvatan mehanizam odvratanja od klađenja ili bi se trebalo fokusirati na regulaciju poslovanja priređivača igara na sreću. Usporedba s drugim porocima, poput alkohola, pokazuje da zabrana oglašavanja ne dovodi nužno do smanjenja ovisnosti. Stoga smatramo da bi se trebalo razmotriti uvođenje mjera koje bi direktno utjecale na smanjenje ovisnosti, kao što su edukacija, promicanje odgovornog igranja i ograničenje pružanja usluga koje potiču ovisničko ponašanje, a koje mediji mogu omogućiti u ovu svrhu bez naknade u dogovorenom volumenu na godišnjoj razini Postojeći Zakon o elektroničkim medijima i Pravilnik o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima već sadrže detaljne odredbe o oglašavanju igara na sreću. Ove odredbe jasno definiraju kako oglašavanje treba izgledati, koja su ograničenja i koja upozorenja moraju biti prisutna uz oglase. S</p>	<p>Nije prihvaćen Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona igrara na sreću izradilo je Ministarstvo financija koristeći rezultate rada radne skupine za analizu tržišta igara na sreću i ciljeve i mjere utvrđene Nacionalnom strategijom djelovanja na području ovisnosti za razdoblje do 2030. godine („Narodne novine“, br. 18/2023.). Evaluacija postojećeg zakonodavnog okvira kojim je zabranjeno samo oglašavanje u radijskim i televizijskim emisijama te tiskanim materijalima za djecu, ukazala je na nedovoljno kvalitetno reguliranje oglašavanja igara na sreću kojim se najviše stimulira sudjelovanje igrača u igri i posljedično povećava incidenciju ovisnosti o igrama na sreću. Riječ je o ovisnosti koja razvija teškoće s kontrolom ponašanja i poriva i razvojem impulzivnih i kompulzivnih ponašanja. Opća istraživanja sugeriraju da česta izloženost reklamama za igre na sreću može pridonijeti normalizaciji kockarskog ponašanja, čineći ga prihvatljivim dijelom svakodnevnog života. Poruke koje se gledateljima šalju kroz oglase govore da je lako doći do dobitka te da su šanse za dobitak velike, kao i da je kockanje</p>

obzirom na to, smatramo da dodatne izmjene kroz lex specialis nisu neophodne. Umjesto toga, predlažemo da se unutar postojećeg regulatornog okvira naglasi potreba za još istaknutijim isticanjem upozorenja uz oglase igara na sreću. To bi moglo uključivati veću vidljivost upozorenja, jasniju komunikaciju o rizicima i poticanje odgovornog igranja. Vjerujemo da bi takav pristup bio učinkovitiji u zaštiti potrošača, posebice maloljetnika, i u promicanju odgovornog oglašavanja, bez potrebe za radikalnim izmjenama koje bi mogle imati nepredviđene posljedice na medijski sektor. Utvrdili smo da postoji očita diskriminacija između tiskanih medija i elektroničkih publikacija nasuprot televizijskim kućama i radio postajama, a sve iz razloga jer zakon omogućuje oglašavanje igara na sreću 15 minuta prije, tijekom, i 15 minuta nakon sportskog događaja koji se emitira uživo. Takov postupanje uvelike ide na ruku plaćenim TV kanalima sa sportskim kanalima koji ne moraju imati sjedište u Hrvatskoj, u odnosu na sve elektronske medije, lokalne radio postaje, internetske portale, outdoor oglašavanje i slično. Posebno smo zabrinuti zbog različitog tretmana lokalnih oglašivača u odnosu na velike tehnološke platforme (BigTech) i subjekte na crnom tržištu, uključujući stranice promotora. Lokalni oglašivači podliježu strogim nacionalnim regulativama, dok je regulacija BigTech kompanija na razini Republike Hrvatske izazovna zbog njihovih globalnih pravila zajednice i autonomije. Osim toga, crno tržište i stranice promotora često djeluju izvan dosega nacionalnog zakonodavstva, što onemogućava efikasnu kontrolu i nadzor, gdje ilegalni priređivači igara na sreću oglašavaju svoje usluge na ilegalnim medijima koji nisu upisani u registar medija Agencije za elektroničke medije, Ovakva situacija stvara neravnopravan položaj na tržištu, gdje lokalni oglašivači trpe posljedice strožih zakonskih ograničenja, dok se istovremeno ne može adekvatno adresirati problematika oglašavanja putem globalnih platformi i nelegalnih kanala. Smatramo da bi takva diskriminacija mogla imati negativne posljedice na konkurentnost lokalnih subjekata i pravednost tržišta. Smatramo važnim istaknuti kako je tema oglašavanja igara na sreću u drugim europskim državama kao što su Danska, Austrija, Grčka, Slovenija, Francuska, Ujedinjeno Kraljevstvo i Rumunjska regulirana bitno drugačije. Naime, u tim je državama omogućeno oglašavanje igara na sreću uz uvjet da se osigura zaštita potrošača i promiče odgovorno igranje. Zakonodavstvo Europske unije ne nameće direktive koje bi ograničavale oglašavanje igara na sreću, već to prepušta nacionalnim zakonodavstvima. Potpuna zabrana oglašavanja igara na sreću nije u skladu s praksom drugih članica EU. U skladu s tim, predlažemo da se oglašavanje igara na sreću regulira kroz sljedećih pet područja, usklađenih s europskom praksom: i. Ispravno predstavljanje izgleda za dobitak - oglašavanje treba objektivno prikazati šanse za dobitak, bez stvaranja lažnih očekivanja. ii. Promicanje odgovornog igranja - kockanje treba predstaviti kao oblik zabave, a ne kao način zarade. iii. Zaštita maloljetnika i ranjivih skupina -

lagan način za dolazak do bogatstva. Analiza sadržaja oglasa koji se prikazuju na televizijama s nacionalnom koncesijom u Hrvatskoj pokazala je da oglašivači koriste sve navedene poruke kako bi privukli nove i zadržali stare igrače. Posebno zabrinjava to što se reklame za kockanje i klađenje prikazuju tijekom cijelog dana a upravo izloženost nekontroliranom oglašavanju dodatno potencira ekscesivno kockanje. Navedena praksa može negativno utjecati na mlade koji još uvijek razvijaju svoje stavove prema različitim aktivnostima. S obzirom da su krajem 2022. godine provedene posljednje izmjene zakonodavnog okvira koji regulira elektroničke medije a Zakon o igrama na sreću nije u bitnome mijenjan od 2010. godine, zaključeno je da se izmjene u području ograničavanja oglašavanja igara na sreću u medijima provedu izmjenama regulative igara na sreću. Vezano uz problematiku ilegalnih priređivača napominjemo da je mjera blokade pristupa Internet stranicama nelicenciranih priređivača implementirana izmjenama Općeg poreznog zakona 2019. godine, kada je regulirano sprječavanje obavljanja nedozvoljene gospodarske djelatnosti putem interneta. Kako bi se povećala učinkovitost navedene mjere sprječavanja sudjelovanja građana u igrama nelicenciranih priređivača igara na sreću putem interneta, razmotrit će se dodatno proširenje mjera sprječavanja uvođenjem blokade uplata u nedozvoljene igre na sreću. Mjeru bi provodili pružatelji platnih usluga (banke i kartične kuće). Blokiranje promidžbe ilegalnih priređivača kao mjera rijetko se primjenjuje u zemljama članicama EU zbog vrlo niske učinkovitosti. Sprječavanje i sankcioniranje promidžbe nelicenciranih priređivača igara na sreću provodi MFIN temeljem odredbi članka 68. Zakona o igrama na sreću i Agencija za elektroničke medije temeljem odredbi Zakona o elektroničkim medijima i Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima, podnošenjem optužnih prijedloga sukladno zakonom propisanim prekršajnim odredbama odnosno izricanjem upozorenja, obvezujućih naloga i opomena. Slijedom navedenog, predmetne izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću koncipirane su na način koji će optimalno zaštititi javnozdravstvene interese i potrebe građana, interese države te neće ugroziti uvjete poslovanja priređivača igara na sreću i medijskog sektora koji će za prilagodbu novom zakonodavnom okviru imati propisan adekvatan prijelazan period.

oglašavanje ne smije biti usmjereno na djecu, maloljetnike ili ranjive skupine. iv. Ograničenje upotrebe poznatih osoba - ne koristiti javne ličnosti na način koji bi mogao sugerirati da je kockanje doprinijelo njihovom uspjehu. v. Odbacivanje sadržaja koji sugerira financijsku korist - oglašavanje ne smije implicirati da kockanje može riješiti financijske probleme ili osigurati društveno prihvaćanje. vi. Zabrana oglašavanja ilegalnih platformi - ne smije se dopustiti oglašavanje platformi koje nisu legalno registrirane i regulirane. Vjerujemo da bi takav pristup bio uravnotežen i u skladu s europskim standardima, te bi omogućio transparentnost i fer tržišno natjecanje, dok bi istovremeno štitio interese potrošača. Dodatno, skrećemo pozornost na analizu koju je provela Hrvatska udruga digitalnih izdavača korištenjem internih podataka te podataka iz Ipsos MediaPuls alata koja ukazuje na značajan obujam ulaganja u oglašavanje igara na sreću. U 2023. godini, bruto iznos ulaganja firmi koje se bave igrama na sreću samo na internetu iznosio je između 10 i 20 milijuna eura, dok je na svim oglašivačkim kanalima taj značajno iznad 70 milijuna eura. Ovi podaci jasno pokazuju da je sektor igara na sreću značajan izvor prihoda za medijske kuće i agencije. S obzirom na navedeno, zabrinuti smo da bi zabrana oglašavanja igara na sreću mogla rezultirati značajnim gubitkom prihoda za medijski sektor, što bi posljedično moglo dovesti do smanjenja broja zaposlenih ili čak do otkaza. Smatramo da bi takav razvoj događaja negativno utjecao ne samo na medijske kuće i agencije već i na širu društvenu zajednicu.

58 **Tamara Žanetić**
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 6.
Predlažemo brisanje predloženih članaka 67.a do 67.c. Oglašavanje se uređuje specijaliziranim zakonima - Zakonom o medijima, Zakonom o elektroničkim medijima i pratećim pravilnicima a ne Zakonom o igrama na sreću, slijedom čega smatramo da nema osnove, ako ni pravno-tehničke potrebe da se navedeno uređuje izmjenama zakona o igrama na sreću. Predložene izmjene negativno će utjecati na domaće poslovne subjekte, dok se strani subjekti, koji ionako ne poštuju propise RH, dovode u relativno bolju poziciju, te će izostati pozitivni učinci na proračun i ekonomiju, dok će svi negativni učinci i dalje ostati. Nastavno na odredbe predloženog čl. 67.d. Pozdržavamo sustav uvođenja sustava samoisključenja igrača na multi-level razini, odnosno kod svih priređivača bez obzira jesu li online ili land-based. Ističemo kako je bitno definirati trajanje samoisključenja stupnjevima, po uzoru na druge zemlje i dobre prakse, na sljedeći način: 1. Prvo samoisključenje traje mjesec dana, nakon čega se povlači 2. Druge samoisključenje traje 3 mjeseca, nakon čega se povlači 3. Treće samoisključenje traje godinu dana, nakon čega se povlači 4. Četvrto samoisključenje je trajnog karaktera, moguće povući samo uz javnobilježničku izjavu pri Registru(HZJZ)

Djelomično prihvaćen
Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona igrama na sreću izradilo je Ministarstvo financija koristeći rezultate rada radne skupine za analizu tržišta igara na sreću i ciljeve i mjere utvrđene Nacionalnom strategijom djelovanja na području ovisnosti za razdoblje do 2030. godine („Narodne novine“, br. 18/2023.). Evaluacija postojećeg zakonodavnog okvira kojim je zabranjeno samo oglašavanje u radijskim i televizijskim emisijama te tiskanim materijalima za djecu, ukazala je na nedovoljno kvalitetno reguliranje oglašavanja igara na sreću. Opća istraživanja sugeriraju da česta izloženost reklamama za igre na sreću može pridonijeti normalizaciji kockarskog ponašanja, čineći ga prihvatljivim dijelom svakodnevnog života. Poruke koje se gledateljima šalju kroz oglase govore da je lako doći do dobitka te da su šanse za dobitak velike, kao i da je kockanje lagan način za dolazak do bogatstva. Analiza sadržaja oglasa koji se prikazuju na televizijama s nacionalnom koncesijom u Hrvatskoj pokazala je da oglašivači koriste sve navedene poruke kako bi privukli nove i zadržali stare igrače. Posebno zabrinjava to što se reklame za kockanje i klađenje prikazuju tijekom cijelog dana, događaje. Navedena praksa može negativno utjecati na mlade koji još uvijek razvijaju svoje stavove prema različitim aktivnostima. S obzirom da su krajem 2022. godine provedene posljednje izmjene zakonodavnog okvira koji regulira elektroničke medije a Zakon o igrama na sreću nije u bitnome mijenjan od 2010. godine, zaključeno je da se izmjene u području ograničavanja oglašavanja igara na sreću u medijima provedu izmjenama regulative igara na sreću. Predmetne izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću koncipirane su na način koji će optimalno zaštititi javnozdravstvene interese i potrebe građana, interese države te neće otežati uvjete poslovanja priređivača igara na sreću i medijskog sektora koji će za prilagodbu novom zakonodavnom okviru imati propisan adekvatan prijelazni period. Predložen način reguliranja samoisključenja uzet će se u razmatranje prilikom izrade provedbenih propisa.

59	<p>Hrvatska udruga digitalnih izdavača PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 6.</p> <p>Analiza korištenjem internih podataka te podataka iz Ipsos MediaPuls alata ukazuje na značajan obujam ulaganja u oglašavanje igara na sreću. U 2023. godini, bruto iznos ulaganja firmi koje se bave igrama na sreću samo na internetu iznosio je između 10 i 20 milijuna eura. Ovi podaci jasno pokazuju da je sektor igara na sreću značajan izvor prihoda za medijske kuće i agencije. S obzirom na navedeno, zabrinuti smo da bi zabrana oglašavanja igara na sreću mogla rezultirati značajnim gubitkom prihoda za medijski sektor, što bi posljedično moglo dovesti do smanjenja broja zaposlenih ili čak do otkaza. Smatramo da bi takav razvoj događaja negativno utjecao ne samo na medijske kuće i agencije već i na širu društvenu zajednicu.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Evaluacija postojećeg zakonodavnog okvira kojim je zabranjeno samo oglašavanje u radijskim i televizijskim emisijama te tiskanim materijalima za djecu, ukazala je na nedovoljno kvalitetno reguliranje oglašavanja igara na sreću. Prema navodima Agencije za elektroničke medije istraživanja sugeriraju da česta izloženost reklamama za igre na sreću može pridonijeti normalizaciji kockarskog ponašanja, čineći ga prihvatljivim dijelom svakodnevnog života. Poruke koje se gledateljima šalju kroz oglase govore da je lako doći do dobitka te da su šanse za dobitak velike, kao i da je kockanje lagan način za dolazak do bogatstva. Analiza sadržaja oglasa koji se prikazuju na televizijama s nacionalnom koncesijom u Hrvatskoj pokazala je da oglašivači koriste sve navedene poruke kako bi privukli nove i zadržali stare igrače. Posebno zabrinjava to što se reklame za kockanje i klađenje prikazuju tijekom cijelog dana. Navedena praksa može negativno utjecati na mlade koji još uvijek razvijaju svoje stavove prema različitim aktivnostima. Slijedom navedenog, predmetne izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću koncipirane su na način koji će optimalno zaštititi javnozdravstvene interese i potrebe građana, interese države te neće otežati uvjete poslovanja priređivača igara na sreću i medijskog sektora.</p>
60	<p>Vedran Miličević PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 6.</p> <p>Što se tiče smanjenja vidljivosti objekata u kojima se priređuju igre na sreću potrebno je napraviti određenu distinkciju i uvažiti specifičnosti velikih klubova s velikom investicijom koji se nalaze u poslovnim zonama (auto destinacijama) i malih klubova koji se nalaze u gradskim četvrtima. Također, neke postojeće vanjske površine prostora za igru su u dugoročnom zakupu zajedno s ugovorom o najmu i nije moguće iste otkazati niti dati u podzakup, što znači da bi u slučaju predloženog ograničenja, priređivači morali i nadalje plaćati najmove za oglasnu površinu koju više ne bi mogli koristiti. Smatram da nije opravdano niti smanjenje natpisa prostora automat kluba ili casina jer nije opravdano niti logično da klub od 100 m² ima istu mogućnost za natpis kao klub od nekoliko tisuća kvadrata, koji ima puno veće troškove.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Specifičnosti pojedinih prostora za igre na sreću prepoznati su propisivanjem izuzeća od primjene odredbi koje uređuju vanjsku vidljivost za prostore casina smještenih u ugostiteljskim objektima skupine „hoteli“ kategorije četiri ili više zvjezdica. Riječ je o prostorima u sklopu hotela koji svojim sadržajem pridonose obogaćivanju turističke ponude. Predmetne izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću koncipirane su na način koji će optimalno zaštititi javnozdravstvene interese i potrebe građana, interese države te neće otežati uvjete poslovanja priređivača igara na sreću i medijskog sektora koji će za prilagodbu novom zakonodavnom okviru imati propisan adekvatan prijelazni period. Ostali prijedlozi razmotrit će se prilikom izrade provedbenih propisa.</p>

61	<p>Pravobranitelj za djecu RH PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 6.</p> <p>Uz članak 67. a Prijedloga koji uređuje da je zabranjeno oglašavanje igara na sreću u svim medijima, sadržajima i na događajima namijenjenima za djecu i mladež – podržavamo ovu zabranu oglašavanja svih igara na sreću, uz napomenu da bi se ista trebala odnositi i na sve druge medije, sadržaje i na događanja, koji nisu izravno namijenjeni za djecu i mladež, ali je očekivano da ih u velikoj mjeri prate djeca i mladi, poput sportskih događaja. Uz članak 67. b st. 1. Prijedloga koji uređuje da je zabranjeno oglašavanje igara na sreću putem interneta i audiovizualnih i radijskih programa u vremenu od 6:00 do 23:00 sata – podržavamo ovu zabranu oglašavanja svih igara na sreću, no protivimo se uvođenju izuzetaka 15 minuta prije, za vrijeme i 15 minuta nakon sportskog događanja koje se emitira uživo. Držimo da će ovakva regulacija ugroziti prava i interese djece tijekom cijelog dana i vikenda, naročito za vrijeme većih sportskih natjecanja, koji su i do sada popraćeni prekomjernim oglašavanjem svih igara na sreću, posebice igara kockanja i klađenja, te da ovakvo uređenje zapravo neće uopće zaštititi djecu, već će predstavljati zakonom dopušteno ugrožavanje prava i interesa djece. Predlažemo da ograničenje oglašavanja igara na sreću sadržava i zabranu oglašavanja sponzorstva od strane priređivača igara na sreću. Uz članak 67. b st. 4. Prijedloga– što se tiče dopuštanja oglašavanja lutrijskih igara koje priređuje Hrvatska lutrija d.d, preporučamo da se ograniči i ova vrsta oglašavanja, budući da postoje lutrijske igre koje predstavljaju viši rizik ovisnosti, stoga za njih ne bi trebala važiti iznimka i biti dopušteno oglašavanje. Uz članak 67. b st. 5. Prijedloga– preporučamo da se oglašavanja na internetskim stranicama priređivača igara na sreću uvjetuje poštivanjem zaštitnih mehanizama u skladu s člankom 12. stavak 3. Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima, jer uvjeti koji su propisani stavkom 7. nisu dostatni. Uz članak 67. c Prijedloga – podržavamo zabranu oglašavanja igara na sreću na svim javnim vidljivim površinama, no smatramo da bi trebalo biti jasno da se to odnosi i na sve vrste vozila kojima se do sada oglašavalo igre na sreću (autobuse, osobna vozila i drugo), opremu i odjeću. Uz članak 67. c st. 4. Prijedloga - smatramo da bi izuzetak za hotele s četiri ili više zvjezdica ovo trebalo dodatno ograničiti radi zaštite djece.</p>	<p>Djelomično prihvaćen</p> <p>Predmetnim izmjenama i dopunama reguliraju se znatno restriktivniji uvjeti oglašavanja igara na sreću u odnosu na važeći zakonodavni okvir kojim je bila propisana samo zabrana oglašavanja igara na sreću u tiskanim i elektroničkim medijima za mlade, te se očekuje visoka učinkovitost navedenih ograničenja na smanjenje dostupnosti i prevenciju ovisnosti o igrama na sreću. Evaluacija navedenih ograničenja ukazat će na potrebu reguliranja dodatnih oblika ograničavanja oglašavanja i mjera društveno odgovornog priređivanja . Prihvaća se prijedlog vezan uz oglašavanje lutrijskih igara niskog rizika.</p>
62	<p>24sata d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 6.</p> <p>Prije svega, skrećemo pozornost na regulativu oglašavanja igara na sreću u drugim državama članicama EU (Danska, Austrija, Grčka, Slovenija, Francuska, Ujedinjeno Kraljevstvo i Rumunjska), u kojima ne postoji zabrana oglašavanja igara na sreću, već je oglašavanje omogućeno uz istovremeno osiguranje zaštite potrošača i promicanje odgovornog sudjelovanja u igrama na</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona igrama na sreću izradilo je Ministarstvo financija koristeći rezultate rada radne skupine za analizu tržišta igara na sreću i ciljeve i mjere utvrđene Nacionalnom strategijom djelovanja na području ovisnosti za razdoblje do 2030. godine („Narodne novine“, br. 18/2023.). Evaluacija postojećeg zakonodavnog okvira kojim je zabranjeno samo oglašavanje u radijskim i televizijskim emisijama te tiskanim materijalima za djecu, ukazala je na nedovoljno kvalitetno reguliranje oglašavanja igara na</p>

sreću. Zakonodavstvo Europske unije također ne nameće direktive koje bi ograničavale oglašavanje igara na sreću, već to prepušta nacionalnim zakonodavstvima. Potpuna zabrana oglašavanja igara na sreću stoga ne odražava praksu drugih članica EU. U skladu s tim, predlažemo da se oglašavanje igara na sreću regulira kroz sljedećih pet područja, usklađenih s europskom praksom: i. Ispravno predstavljanje izgleda za dobitak - oglašavanje treba objektivno prikazati šanse za dobitak, bez stvaranja lažnih očekivanja. ii. Promicanje odgovornog igranja - kockanje treba predstaviti kao oblik zabave, a ne kao način zarade. iii. Zaštita maloljetnika i ranjivih skupina - oglašavanje ne smije biti usmjereno na djecu, maloljetnike ili ranjive skupine. iv. Ograničenje upotrebe poznatih osoba - ne koristiti javne ličnosti na način koji bi mogao sugerirati da je kockanje doprinijelo njihovom uspjehu. v. Odbacivanje sadržaja koji sugerira financijsku korist - oglašavanje ne smije implicirati da kockanje može riješiti financijske probleme ili osigurati društveno prihvaćanje. vi. Zabrana oglašavanja ilegalnih platformi - ne smije se dopustiti oglašavanje platformi koje nisu legalno registrirane i regulirane. Vjerujemo da bi takav pristup bio uravnotežen i u skladu s europskim standardima, te bi omogućio transparentnost i fer tržišno natjecanje, dok bi istovremeno štitio interese potrošača. Nadalje, prema trenutnom prijedlogu, postoji diskriminacija između tiskanih medija i elektroničkih publikacija nasuprot televizijskim kućama i radio postajama. Specifično, zakon omogućuje oglašavanje igara na sreću 15 minuta prije, tijekom, i 15 minuta nakon sportskog događaja koji se emitira uživo, što direktno favorizira paid TV kanale sa sportskim kanalima koji ne moraju imati sjedište u Hrvatskoj, u odnosu na sve elektronske medije, lokalne radio postaje, internetske portale, outdoor oglašavanje i slično. Posebno smo zabrinuti zbog različitog tretmana lokalnih oglašivača u odnosu na velike tehnološke platforme (BigTech) i subjekte na crnom tržištu, uključujući stranice promotora. Lokalni oglašivači podliježu strogim nacionalnim regulativama, dok je regulacija BigTech kompanija na razini Republike Hrvatske izazovna zbog njihovih globalnih pravila zajednice i autonomije. Osim toga, crno tržište i stranice promotora često djeluju izvan dosega nacionalnog zakonodavstva, što onemogućava efikasnu kontrolu i nadzor, gdje ilegalni priređivači igara na sreću oglašavaju svoje usluge na ilegalnim medijima koji nisu upisani u registar medija Agencije za elektroničke medije. Ovakva situacija stvara neravnopravan položaj na tržištu, gdje lokalni oglašivači trpe posljedice strožih zakonskih ograničenja, dok se istovremeno ne može adekvatno adresirati problematika oglašavanja putem globalnih platformi i nelegalnih kanala. Smatramo da bi takva diskriminacija mogla imati negativne posljedice na konkurentnost lokalnih subjekata i pravednost tržišta. Opravdano se postavlja se pitanje da li je zabrana oglašavanja adekvatan mehanizam odvratanja od kladenja ili bi se trebalo fokusirati na regulaciju poslovanja priređivača igara na sreću. Usporedba s drugim porocima, poput alkohola, pokazuje da

sreću kojim se najviše stimulira sudjelovanje igrača u igri i posljedično povećava incidenciju ovisnosti o igrama na sreću. Riječ je o ovisnosti koja razvija teškoće s kontrolom ponašanja i poriva i razvojem impulzivnih i kompulzivnih ponašanja. Opća istraživanja sugeriraju da česta izloženost reklamama za igre na sreću može pridonijeti normalizaciji kockarskog ponašanja, čineći ga prihvatljivim dijelom svakodnevnog života. Poruke koje se gledateljima šalju kroz oglase govore da je lako doći do dobitka te da su šanse za dobitak velike, kao i da je kockanje lagan način za dolazak do bogatstva. Analiza sadržaja oglasa koji se prikazuju na televizijama s nacionalnom koncesijom u Hrvatskoj pokazala je da oglašivači koriste sve navedene poruke kako bi privukli nove i zadržali stare igrače. Posebno zabrinjava to što se reklame za kockanje i kladenje prikazuju tijekom cijelog dana a upravo izloženost nekontroliranom oglašavanju dodatno potencira ekscitativno kockanje. Navedena praksa može negativno utjecati na mlade koji još uvijek razvijaju svoje stavove prema različitim aktivnostima. S obzirom da su krajem 2022. godine provedene posljednje izmjene zakonodavnog okvira koji regulira elektroničke medije a Zakon o igrama na sreću nije u bitnome mijenjan od 2010. godine, zaključeno je da se izmjene u području ograničavanja oglašavanja igara na sreću u medijima provedu izmjenama regulative igara na sreću. Vezano uz problematiku ilegalnih priređivača napominjemo da je mjera blokade pristupa Internet stranicama nelicenciranih priređivača implementirana izmjenama Općeg poreznog zakona 2019. godine, kada je regulirano sprječavanje obavljanja nedozvoljene gospodarske djelatnosti putem interneta. Kako bi se povećala učinkovitost navedene mjere sprječavanja sudjelovanja građana u igrama nelicenciranih priređivača igara na sreću putem interneta, razmotrit će se dodatno proširenje mjera sprječavanja uvođenjem blokade uplata u nedozvoljene igre na sreću. Mjeru bi provodili pružatelji platnih usluga (banke i kartične kuće). Blokiranje promidžbe ilegalnih priređivača kao mjera rijetko se primjenjuje u zemljama članicama EU zbog vrlo niske učinkovitosti. Sprječavanje i sankcioniranje promidžbe nelicenciranih priređivača igara na sreću provodi MFIN temeljem odredbi članka 68. Zakona o igrama na sreću i Agencija za elektroničke medije temeljem odredbi Zakona o elektroničkim medijima i Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima, podnošenjem optužnih prijedloga sukladno zakonom propisanim prekršajnim odredbama odnosno izricanjem upozorenja, obvezujućih naloga i opomena. Slijedom navedenog, predmetne izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću koncipirane su na način koji će optimalno zaštititi javnozdravstvene interese i potrebe građana, interese države te neće otežati uvjete poslovanja priređivača igara na sreću i medijskog sektora koji će za prilagodbu novom zakonodavnom okviru imati propisan adekvatan prijelazni period.

zabrana oglašavanja ne dovodi nužno do smanjenja ovisnosti. Stoga smatramo da bi se trebalo razmotriti uvođenje mjera koje bi direktno utjecale na smanjenje ovisnosti, kao što su edukacija, promicanje odgovornog igranja i ograničenje pružanja usluga koje potiču ovisničko ponašanje, a koje mediji mogu omogućiti u ovu svrhu bez naknade u dogovorenom volumenu na godišnjoj razini. Postojeći Zakon o elektroničkim medijima i Pravilnik o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima već sadrže detaljne odredbe o oglašavanju igara na sreću. Ove odredbe jasno definiraju kako oglašavanje treba izgledati, koja su ograničenja i koja upozorenja moraju biti prisutna uz oglase. S obzirom na to, smatramo da dodatne izmjene kroz lex specialis nisu neophodne. Umjesto toga, predlažemo da se unutar postojećeg regulatornog okvira naglasi potreba za još istaknutijim isticanjem upozorenja uz oglase igara na sreću. To bi moglo uključivati veću vidljivost upozorenja, jasniju komunikaciju o rizicima i poticanje odgovornog igranja. Vjerujemo da bi takav pristup bio učinkovitiji u zaštiti potrošača, posebice maloljetnika, i u promicanju odgovornog oglašavanja, bez potrebe za radikalnim izmjenama koje bi mogle imati nepredviđene posljedice na medijski sektor. Dodatno, ističemo kako je Hrvatska udurga digitalnih izdavača provela analizu korištenjem internih podataka te podataka iz Ipsos MediaPuls alata koja ukazuje na značajan obujam ulaganja u oglašavanje igara na sreću. U 2023. godini, bruto iznos ulaganja firmi koje se bave igrama na sreću samo na internetu iznosio je između 10 i 20 milijuna eura, dok je na svim oglašivačkim kanalima taj značajno iznad 70 milijuna eura. Ovi podaci jasno pokazuju da je sektor igara na sreću značajan izvor prihoda za medijske kuće i agencije. S obzirom na navedeno, zabrinuti smo da bi zabrana oglašavanja igara na sreću mogla rezultirati značajnim gubitkom prihoda za medijski sektor, što bi posljedično moglo dovesti do smanjenja broja zaposlenih ili čak do otkaza. Smatramo da bi takav razvoj događaja negativno utjecao ne samo na medijske kuće i agencije već i na širu društvenu zajednicu.

63 Nova TV d.d.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 6.

Članak 67.b (1) Zabranjeno je oglašavanje igara na sreću putem interneta, u svim audiovizualnim i radijskim programima u vremenu od 6:00 do 23:00 sata, izuzev 15 minuta prije, za vrijeme i 15 minuta nakon sportskog događaja koji se emitira uživo. Imajući u vidu primjedbe iznesene pod uvodnom odredbom br. 2.2.(a), predlaže se brisanje odredbe odnosno izuzeće za elektroničke medije budući je adekvatna odredba sadržana u propisima o elektroničkim medijima. Podredno, predlaže se uvesti jasna i precizna pravila o načinu označavanja i trajanju označavanja oglasnih poruka te implementacija sadržajnih ograničenja istovjetnih onima sadržanim u propisima o elektroničkim medijima. NOVA TV d.d. smatra i da dozvola emitiranja oglasnih poruka samo za sportske live

Nije prihvaćen

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona igrama na sreću izradilo je Ministarstvo financija koristeći rezultate rada radne skupine za analizu tržišta igara na sreću i ciljeve i mjere utvrđene Nacionalnom strategijom djelovanja na području ovisnosti za razdoblje do 2030. godine („Narodne novine“, br. 18/2023.). Evaluacija postojećeg zakonodavnog okvira kojim je zabranjeno samo oglašavanje u radijskim i televizijskim emisijama te tiskanom materijalima za djecu, ukazala je na nedovoljno kvalitetno reguliranje oglašavanja igara na sreću kojim se najviše stimulira sudjelovanje igrača u igri i posljedično povećava incidenciju ovisnosti o igrama na sreću. Riječ je o ovisnosti koja razvija teškoće s kontrolom ponašanja i poriva i razvojem impulzivnih i kompulzivnih ponašanja. Opća istraživanja sugeriraju da česta izloženost reklamama za igre na sreću može pridonijeti normalizaciji kockarskog ponašanja, čineći ga prihvatljivim dijelom

evente nije pravična jer pojedine medije i nakladnike neopravdano dovodi u povoljniji položaj (nakladnici specijaliziranih sportskih programa, nakladnici audiovizualnog programa sa više live prijenosa i slično) bez da se ovakva iznimka može pravdati borbom protiv ovisnosti od igara na sreću. Nesporno je da klađenje učestalo uključuje upravo klađenje o rezultatu live sportskih evenata, pri čemu live sportske prijenose prati upravo rizična skupina gledatelja/slušatelja. Uz navedeno, NOVA TV d.d. mora istaknuti da apsolutna zabrana oglašavanja igara na sreću u razdoblju od 06.00 ujutro do 23:00 navečer zbog agresivnog oglašavanja i porasta igara na sreću na internetu (on-line klađenja) neće rezultirati željenim efektom smanjenja rizika od ovisnosti. Iskustva sa zabranama oglašavanja duhanskih proizvoda i alkoholnih pića ukazuju na činjenicu da zabrana oglašavanja ne dovodi do pada ili prestanka korištenja zabranjenih supstanci ili pada ovisnosti. Upravo suprotno, vjerodostojna istraživanja ukazuju na to da izvori ovisnosti (alkohol, duhan ili, ovdje, igre na sreću) nisu bihevioralno indicirani i stoga na nastanak ili porast stope ovisnosti nikako ili malo utječe njihovo oglašavanje (primjerice, studija Griffiths, 2005; Abbott et al., 1999), odnosno ukazuju na to da oglašavanje utječe isključivo na užu skupinu ranjivih potrošača (postojeći ovisnici) zbog čega je potrebno odgovarajućim smjernicama utjecati na sadržaj oglašavanja, a ne ga u cijelosti zabraniti (studija Planzer & Wardle, 2012). Na nastanak i porast stope ovisnosti, s druge strane, zasigurno utječu dozvoljenost i dostupnost odnosnih supstanci ili, u konkretnom slučaju, usluga. Drugim riječima, notorno je da je porast stope ovisnosti od igara na sreću direktan rezultat dozvole priređivanja on-line igara na sreću i povećanog igranja on-line igara na sreću tijekom COVID-a. U slučaju implementacije zabrane oglašavanja na predloženi način, bit će oštećeni tzv. tradicionalni priređivači igara na sreću, a pritom će internet oglašivači biti prisiljeni premjestiti oglasne poruke sa programa i stranica domaćih elektroničkih medija na odgovarajuće lokacije stranih pružatelja sličnih usluga. Poblježe, u slučaju zabrane oglašavanja, za očekivati je intenziviranje objava oglasnih poruka na društvenim mrežama (You Tube i dr.), plasiranje oglasnih poruka neposredno na ekrane korisnika putem IP adresa (Google alati), te porast oglašavanja putem Facebooka i Instagrama. Na takva oglašavanja neće se ili će se teško primjenjivati domaći propisi i zabrane; odnosno sankcioniranje mogućih povreda u slučaju da takva oglašavanja i budu izrijeком zabranjena u praksi neće biti efikasno. To znači da će upravo štićena populacija (mladež) biti izložena porastu oglasnih poruka koje nadležna nacionalna tijela neće moći nadzirati i efikasno sankcionirati, a oglašivači će prestati voditi računa o domaćim pravilima o označavanju (u pogledu načina označavanja i sadržaja oglasnih poruka) koja sada postoje i koja se prema iskustvima NOVE TV d.d. poštuju. Dodatni efekt koji ne treba zanemariti jest činjenica da će, uslijed oglašavanja na opisani način (putem društvenih mreža, google alata i slično) porasti prihodi od oglašavanja stranih oglasnih platformi, uz

svakodnevnog života. Poruke koje se gledateljima šalju kroz oglase govore da je lako doći do dobitka te da su šanse za dobitak velike, kao i da je kockanje lagan način za dolazak do bogatstva. Analiza sadržaja oglasa koji se prikazuju na televizijama s nacionalnom koncesijom u Hrvatskoj pokazala je da oglašivači koriste sve navedene poruke kako bi privukli nove i zadržali stare igrače. Posebno zabrinjava to što se reklame za kockanje i klađenje prikazuju tijekom cijelog dana a upravo izloženost nekontroliranom oglašavanju dodatno potencira ekscesivno kockanje. Navedena praksa može negativno utjecati na mlade koji još uvijek razvijaju svoje stavove prema različitim aktivnostima. S obzirom da su krajem 2022. godine provedene posljednje izmjene zakonodavnog okvira koji regulira elektroničke medije a Zakon o igrama na sreću nije u bitnome mijenjan od 2010. godine, zaključeno je da se izmjene u području ograničavanja oglašavanja igara na sreću u medijima provedu izmjenama regulative igara na sreću. Vezano uz problematiku ilegalnih priređivača napominjemo da je mjera blokade pristupa Internet stranicama nelicenciranih priređivača implementirana izmjenama Općeg poreznog zakona 2019. godine, kada je regulirano sprječavanje obavljanja nedozvoljene gospodarske djelatnosti putem interneta. Kako bi se povećala učinkovitost navedene mjere sprječavanja sudjelovanja građana u igrama nelicenciranih priređivača igara na sreću putem interneta, razmotrit će se dodatno proširenje mjera sprječavanja uvođenjem blokade uplata u nedozvoljene igre na sreću. Mjeru bi provodili pružatelji platnih usluga (banke i kartične kuće). Blokiranje promidžbe ilegalnih priređivača kao mjera rijetko se primjenjuje u zemljama članicama EU zbog vrlo niske učinkovitosti. Sprječavanje i sankcioniranje promidžbe nelicenciranih priređivača igara na sreću provodi MFIN temeljem odredbi članka 68. Zakona o igrama na sreću i Agencija za elektroničke medije temeljem odredbi Zakona o elektroničkim medijima i Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima, podnošenjem optužnih prijedloga sukladno zakonom propisanim prekršajnim odredbama odnosno izricanjem upozorenja, obvezujućih naloga i opomena. Slijedom navedenog, predmetne izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću koncipirane su na način koji će optimalno zaštititi javnozdravstvene interese i potrebe građana, interese države te neće otežati uvjete poslovanja priređivača igara na sreću i medijskog sektora koji će za prilagodbu novom zakonodavnom okviru imati propisan adekvatan prijelazni period.

pad prihoda domaćih medija i posljedično smanjenje prihoda državnog proračuna (manje plaćeni porez). Zaključno, puka zabrana oglašavanja neće imati željeni efekt smanjenja igranja takvih igara odnosno neće rezultirati padom ovisnosti, a pritom će štetno djelovati kako na priređivače tradicionalnih igara na sreću, tako i na nakladnike i državni proračun. Zbog toga NOVA TV d.d. još jednom ponavlja prijedlog iznesen u pogledu uvodne odredbe, i to da se uz nužne prilagodbe primjene rješenja novog zakonodavnog okvira elektroničkih medija, i tek potom po potrebi na hrvatskom tržištu provede odgovarajuće istraživanje i utvrdi u kojoj mjeri oglasne poruke igara na sreću u elektroničkim medijima, uz uvjet da su sukladne opisanim pravilima, zaista utječu na porast ovisnosti i treba li stoga usvajati stroža rješenja poput onog predloženog. Članak 67.b (3) Zabrana iz stavaka 1. i 2. ovoga članka odnosi se na priređivače igara na sreću, pružatelje telekomunikacijskih usluga, pružatelje medijskih usluga, pružatelje usluga oglašavanja i izdavače. NOVA TV d.d. predlaže isključenje u odnosu na pružatelje medijskih usluga, a za nakladnike elektroničkih medija, iz razloga iznesenih pod prethodnim primjedbama. Članak 67.b. (4) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, dozvoljeno je oglašavanje lutrijskih igara koje priređuje priređivač iz članka 9. stavka 2. ovog Zakona. Nejasno je zbog čega bi iz zabrane oglašavanja bile izuzete (samo) lutrijske igre na sreću koje je prema Zakonu smije priređivati isključivo Hrvatska lutrija d.o.o., a ne i ostale igre na sreću koje priređuju drugi priređivači. Zbog vrlo šturom obrazloženja razloga za izuzeće (ne daje se obrazloženje ni podloga razloga zbog kojih od zabrane nisu izuzete i druge igre na sreću), kao i zbog činjenice da se iz zabrane izuzima isključivo zakonski monopolist i jedini pružatelj određene vrste igara na sreću koji je istovremeno u državnom vlasništvu, Hrvatska lutrija d.o.o., Nova TV d.d. ističe i kako se Zakonom ponovno u povlaštenu položaj stavlja upravo državni priređivač lutrijskih igara na sreću Hrvatska lutrija d.o.o. koja je isključivi nositelj prava priređivanja lutrijskih igara. Na opisani način krši se načelo poduzetničke ravnopravnosti između priređivača igara na sreću, kao i prava nakladnika kako će to biti nastavno izneseno. Imajući u vidu obrazloženje predloženih zabrana na području oglašavanja igara na sreću, kao i dostupna iskustva europskog okruženja, potrebno je procijeniti da li od zabrane oglašavanja treba izuzeti samo lutrijske igre ili i druge igre na sreću. Predloženim izuzećem od zabrane oglašavanja samo lutrijskih igara na sreću nanosi se izravna šteta komercijalnim nakladnicima u Republici Hrvatskoj. Notorno je da Hrvatska lutrija d.o.o. većinu svojih oglasnih poruka na elektroničkim medijima oglašava na drugoj pravnoj osobi u državnom vlasništvu, nacionalnoj televiziji odnosno HTV-u. De facto zabranom oglašavanja svih ostalih igara na sreću na elektroničkim medijima, stoga, izravno se nanosi šteta svim komercijalnim nakladnicima elektroničkih medija u Republici Hrvatskoj koji gube oglasne prihode od oglašavanja igara na sreću, pri čemu se izravno pogoduje HTV-u. NOVA TV d.d. stoga predlaže unošenje

<p>odgovarajuće izričite obveze Hrvatske lutrije d.o.o. da sredstva za oglašavanje pravično raspodijeli među nakladnicima elektroničkih medija u RH. Članak 67.b. (7) Oglašavanje igara na sreću mora udovoljiti sljedećim uvjetima: a) upozoravati da igre na sreću mogu uzrokovati ovisnost b) upozoravati o zabrani sudjelovanja maloljetnika u igrama na sreću. NOVA TV d.d. predlaže uskladiti izričaj odredbe sa onom iz Zakona o elektroničkim medijima i utvrditi njenu obveznu primjenu radi uočenih problema u praksi u divergentnom označavanju upravo kod priređivača igara na sreću u državnom vlasništvu, Hrvatske lutrije d.o.o.</p>	
<p>64 DRAŽEN JABLAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 6. Nastavno na članak 67.d predlažemo da glasi kako slijedi: Članak 67.d Postupak isključenja igrača i registar isključenih igrača (1) Igrač koji sudjeluje u igri na sreću iz članka 5. stavka 1. točaka 2., 3. i 4. ovog Zakona i lutrijskim igrama na daljinu može pisanim putem ili elektroničkom obaviješću zatražiti isključenje iz igre. (2) Uklanja se. (3) Za uspostavu i vođenje registra isključenih igrača koji sadrži podatke o isključenim igračima zadužuje se Hrvatski zavod za javno zdravstvo. (4) Priređivač je dužan podatke o isključenim igračima iz stavka 1. ovoga članka dostaviti Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i osigurati da osoba upisana u registar isključenih igrača ne sudjeluje u igrama na sreću. (5) Ministar financija propisat će u pravilnicima sadržaj obrasca za isključenje te ostale uvjete postupka isključenja igrača.“</p>	<p>Nije prihvaćen Odredbama članka 43. važećeg Zakona o igrama na sreću posjet casinu i sudjelovanje u igrama na sreću pojedinom igraču može privremeno zabraniti ili ograničiti priređivač te ustanove koje se bave zaštitom obitelji u slučajevima kad igrač zbog nekontroliranog igranja nanosi štetu sebi ili obitelji te dovodi u opasnost njihov egzistencijski minimum. S obzirom na navedeno, nema pravne niti etičke zapreke da se i u postupku isključenja navedena mogućnost dozvoli ustanovama koje se bave zaštitom obitelji.</p>

65 **DRAŽEN JABLAN**
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU,
Članak 6.
 Želimo skrenuti pozornost na regulativu oglašavanja igara na sreću u drugim europskim državama kao što su Danska, Austrija, Grčka, Slovenija, Francuska, Ujedinjeno Kraljevstvo i Rumunjska. U navedenim zemljama, zakoni su koncipirani na način koji omogućuje oglašavanje igara na sreću, dok istovremeno osiguravaju zaštitu potrošača i promiču odgovorno igranje. Zakonodavstvo Europske unije ne nameće direktive koje bi ograničavale oglašavanje igara na sreću, već to prepušta nacionalnim zakonodavstvima. Smatramo da bi potpuna zabrana oglašavanja igara na sreću bila pretjerana i ne bi odražavala praksu drugih članica EU. U skladu s tim, predlažemo da se oglašavanje igara na sreću regulira kroz sljedećih pet područja, usklađenih s europskom praksom: i. Ispravno predstavljanje izgleda za dobitak - oglašavanje treba objektivno prikazati šanse za dobitak, bez stvaranja lažnih očekivanja. ii. Promicanje odgovornog igranja - kockanje treba predstaviti kao oblik zabave, a ne kao način zarade. iii. Zaštita maloljetnika i ranjivih skupina - oglašavanje ne smije biti usmjereno na djecu, maloljetnike ili ranjive skupine. iv. Ograničenje upotrebe poznatih osoba - ne koristiti javne ličnosti na način koji bi mogao sugerirati da je kockanje doprinijelo njihovom uspjehu. v. Odbacivanje sadržaja koji sugerira financijsku korist - oglašavanje ne smije implicirati da kockanje može riješiti financijske probleme ili osigurati društveno prihvaćanje. vi. Zabrana oglašavanja ilegalnih platformi - ne smije se dopustiti oglašavanje platformi koje nisu legalno registrirane i regulirane. Vjerujemo da bi takav pristup bio uravnotežen i u skladu s europskim standardima, te bi omogućio transparentnost i fer tržišno natjecanje, dok bi istovremeno štitio interese potrošača.

Nije prihvaćen
 Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona igrama na sreću izradilo je Ministarstvo financija koristeći rezultate rada radne skupine za analizu tržišta igara na sreću i ciljeve i mjere utvrđene Nacionalnom strategijom djelovanja na području ovisnosti za razdoblje do 2030. godine („Narodne novine“, br. 18/2023.). Evaluacija postojećeg zakonodavnog okvira kojim je zabranjeno samo oglašavanje u radijskim i televizijskim emisijama te tiskanim materijalima za djecu, ukazala je na nedovoljno kvalitetno reguliranje oglašavanja igara na sreću kojim se najviše stimulira sudjelovanje igrača u igri i posljedično povećava incidenciju ovisnosti o igrama na sreću. Opća istraživanja sugeriraju da česta izloženost reklamama za igre na sreću može pridonijeti normalizaciji kockarskog ponašanja, čineći ga prihvatljivim dijelom svakodnevnog života. Poruke koje se gledateljima šalju kroz oglase govore da je lako doći do dobitka te da su šanse za dobitak velike, kao i da je kockanje lagan način za dolazak do bogatstva. Analiza sadržaja oglasa koji se prikazuju na televizijama s nacionalnom koncesijom u Hrvatskoj pokazala je da oglašivači koriste sve navedene poruke kako bi privukli nove i zadržali stare igrače. Posebno zabrinjava to što se reklame za kockanje i klađenje prikazuju tijekom cijelog dana. Navedena praksa može negativno utjecati na mlade koji još uvijek razvijaju svoje stavove prema različitim aktivnostima. S obzirom da su krajem 2022. godine provedene posljednje izmjene zakonodavnog okvira koji regulira elektroničke medije a Zakon o igrama na sreću nije u bitnome mijenjan od 2010. godine, zaključeno je da se izmjene u području ograničavanja oglašavanja igara na sreću u medijima provedu izmjenama regulative igara na sreću kojom će se regulirati ograničavanje oglašavanja, a ne potpuna zabrana oglašavanja, kako je to slučaj kod npr. alkohola i duhana. Slijedom navedenog, predmetne izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću koncipirane su na način koji će optimalno zaštititi javnozdravstvene interese i potrebe građana, interese države te neće otežati uvjete poslovanja priređivača igara na sreću i medijskog sektora, koji će za prilagodbu novom zakonodavnom okviru imati propisan adekvatan prijelazni period.

66 **Hrvatska udruga priređivača igara na sreću**
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU,
Članak 6.
 Nastavno na prethodno izneseni opći komentar i potrebu da se navedeno definira kroz za to poseban, već postojeći, Zakon odnosno Zakone (lex specialis), a ne kroz Zakon o igrama na sreću, alternativno predlažemo izmjenu i dopunu predloženog Članka 6. na način: „Članak 6. Naslov iza članka 67. dodaje se i glasi: „Oglašavanje igara na sreću“ Iza članka 67. dodaju se članci 67.a do 67.d koji glase: „Članak 67.a (a) Zabranjeno je oglašavanje igara na sreću u svim medijima, sadržajima i na događajima, namijenjenim za djecu i mladež. (2) Zabrana iz stavka 1. ovoga članka odnosi se na priređivače igara na sreću, pružatelje medijskih usluga, izdavače i organizatore događaja. Članak 67.b (1) Zabranjeno

Nije prihvaćen
 Evaluacija postojećeg zakonodavnog okvira kojim je zabranjeno samo oglašavanje u radijskim i televizijskim emisijama te tiskanim materijalima za djecu, ukazala je na nedovoljno kvalitetno reguliranje oglašavanja igara na sreću kojim se najviše stimulira sudjelovanje igrača u igri i posljedično povećava incidenciju ovisnosti o igrama na sreću. Prema općim istraživanjima poruke koje se gledateljima šalju kroz oglase govore da je lako doći do dobitka te da su šanse za dobitak velike, kao i da je kockanje lagan način za dolazak do bogatstva. Analiza sadržaja oglasa koji se prikazuju na televizijama s nacionalnom koncesijom u Hrvatskoj pokazala je da oglašivači koriste sve navedene poruke kako bi privukli nove i zadržali stare igrače. Posebno zabrinjava to što se reklame za kockanje i klađenje prikazuju tijekom cijelog dana a upravo izloženost nekontroliranom

je oglašavanje igara na sreću putem interneta, u svim audiovizualnim i radijskim programima u vremenu 7:00 do 22:00 sata, izuzev 15 minuta prije, za vrijeme i 15 minuta nakon sportskog događaja koji se emitira. (2) Zabranjeno je oglašavanje igara na sreću u tiskanim medijima, osim u onim namijenjenim sportu i sportskim događanjima. (3) Zabrana iz stavaka 1. i 2. ovoga članka odnosi se na priređivače igara na sreću, pružatelje telekomunikacijskih usluga, pružatelje medijskih usluga, pružatelje usluga oglašavanja, promotore igara na sreću i izdavače. (4) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, dozvoljeno je oglašavanje lutrijskih igara koje priređuje priređivač iz članka 9. stavka 2. ovog Zakona. (5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka dozvoljeno je oglašavanje na Internet stranicama priređivača igara na sreću iz članka 3. stavaka 3. i 4. ovog Zakona. (6) Uklanja se. (7) Oglašavanje igara na sreću mora udovoljiti sljedećim uvjetima: a) upozoravati da igre na sreću mogu uzrokovati ovisnost b) upozoravati o zabrani sudjelovanja maloljetnika u igrama na sreću. Članak 67.c (1) Uklanja se. (2) Uklanja se. (3) Vanjski izgled prostora za igre na sreću mora biti takav da onemogućuje uvid u igru i za to namijenjena sredstva poput aparata, stolova i sl. (4) Odredbe stavka 3. ovoga članka ne primjenjuju se na prostore casina u ugostiteljskim objektima skupine "hoteli" kategorije četiri ili više zvjezdica. (5) Ministar financija propisat će pravilnikom postupak i način oglašavanja i vanjskog uređenja prostora za igre na sreću. Članak 67.d Postupak isključenja igrača i registar isključenih igrača (1) Igrač koji sudjeluje u igri na sreću iz članka 5. stavka 1. točaka 2., 3. i 4. ovog Zakona i lutrijskim igrama na daljinu može pisanim putem ili elektroničkom obaviješću zatražiti isključenje iz igre. (2) Uklanja se. (3) Za uspostavu i vođenje registra isključenih igrača koji sadrži podatke o isključenim igračima zadužuje se Hrvatski zavod za javno zdravstvo. (4) Priređivač je dužan podatke o isključenim igračima iz stavka 1. ovoga članka dostaviti Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i osigurati da osoba upisana u registar isključenih igrača ne sudjeluje u igrama na sreću. (5) Ministar financija propisat će u pravilnicima sadržaj obrasca za isključenje te ostale uvjete postupka isključenja igrača.“

oglašavanju dodatno potencira ekscesivno kockanje. S obzirom da su krajem 2022. godine provedene posljednje izmjene zakonodavnog okvira koji regulira elektroničke medije a Zakon o igrama na sreću nije u bitnome mijenjan od 2010. godine, zaključeno je da se izmjene u području ograničavanja oglašavanja igara na sreću u medijima provedu izmjenama regulative igara na sreću. Slijedom navedenog, predmetne izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću koncipirane su na način koji će optimalno zaštititi javnozdravstvene interese i potrebe građana, interese države te neće otežati uvjete poslovanja priređivača igara na sreću koji će za prilagodbu novom zakonodavnom okviru imati propisan adekvatan prijelazni period.

67 **Hrvatska udruga priređivača igara na sreću**
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU,
Članak 6.
 Isprva, upozoravamo kako se ilegalni priređivači u ovom trenutku, samostalno i putem, promotora oglašavaju na hrvatskom tržištu, hrvatskim građanima, iako je isto suprotno: 1. Čl. 68. st. 1. i st. 4. Zakona o igrama na sreću 2. Čl. 237. Kaznenog zakona - Nedoželjena igra na sreću 3. Čl. 21. st. 10. i 11. Zakona o elektroničkim medijima 4. Čl. 12 Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima O istome je AEM odlučivao u više navrata, a primjera iz prakse je zabrinjavajuće mnogo. Zabranom oglašavanja u ovoj mjeri iznova se daje prostor ilegalnim priređivačima, koji nesmetano djeluju bez obzira na vremenski okvir(sate),

Nije prihvaćen
 Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona igrama na sreću izradilo je Ministarstvo financija koristeći rezultate rada radne skupine za analizu tržišta igara na sreću i ciljeve i mjere utvrđene Nacionalnom strategijom djelovanja na području ovisnosti za razdoblje do 2030. godine („Narodne novine“, br. 18/2023.). Evaluacija postojećeg zakonodavnog okvira kojim je zabranjeno samo oglašavanje u radijskim i televizijskim emisijama te tiskanim materijalima za djecu, ukazala je na nedovoljno kvalitetno reguliranje oglašavanja igara na sreću kojim se najviše stimulira sudjelovanje igrača u igri i posljedično povećava incidenciju ovisnosti o igrama na sreću. Opća istraživanja sugeriraju da česta izloženost reklamama za igre na sreću može pridonijeti normalizaciji kockarskog ponašanja, čineći

maloljetnike, vrstu medija i/ili sl. Ističemo kako je navedene mjere potrebno donijeti nakon adekvatne borbe protiv ilegalnih priređivača i promotora. U odnosu na vremenski okvir, predlažemo pomicanje granice na 7:00 do 22:00 sata, sukladno uspostavljenoj dobroj praksi u drugim državama, te životnim i kulturološkim navikama hrvatskih građana. U odnosu na sportske događaje predlažemo da se i u slučaju repriziranja istih oglašavanje može odvijati, kao i kod događaja uživo, budući da u odnosu na sadržaj razlika ne postoji. U odnosu na tiskane medije predlažemo mogućnost oglašavanja u onim namijenjenim sportu i sportskim događanjima. U odnosu na promociju bonusa i ostalih pogodnosti smatramo da je mjera prestroga, budući da je isto dio poslove prakse svake industrije (popusti, akcije i sl.) u obraćanju klijentima i/ili potencijalnim klijentima. Također, upozoravamo kako ilegalni priređivači upravo u tom djelu najviše djeluju, te će i nakon donošenja zakona nesmetano nastaviti s istim. U odnosu na oglašavanje na javno vidljivim područjima smatramo kako nije potrebno donositi predloženu mjeru, budući da se većina promidžbe danas odnosi na radio/televiziju i digitalne medije, a land-based objektima tada ne preostaje drugi kanal komunikacije osim putem "billboarda", oznaka i slično. Predlažemo alternativno, uvođenje ograničenja u smislu veličina predmetnih reklama, jačine svjetla i sl. U odnosu na vidljivost (unutar) objekata predlažemo da se onemogućiti vidljivost igre i aparata za igru, dok bi ugostiteljski objekti unutar prostora za igre na sreću te sami ulazi u objekte morali moći biti vidljivi, budući da direktno ne pozivaju na igru i konzumaciju igara na sreću. Podsjećamo kako nebrojeno puno objekata za igre na sreću upravo ima prateće ugostiteljske objekte, sukladno Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti te Pravilniku o razvrstavanju i minimalnim uvjetima ugostiteljskih objekata. Držimo kako je također bitno istaknuti da se kroz OPZ, ili akte koji uređuju medije i oglašavanje, mora omogućiti blokada promotora ilegalnih priređivača igara na sreću te samih ilegalnih priređivača igara na sreću, uz predloženi sustav blokade stranica i uplata koji ovim putem pohvaljujemo i podržavamo. Povrh svega, vjerujemo kako je oglašavanje potrebno regulirati kroz za to specijalizirane zakone odnosno Zakon o medijima, Zakon o elektroničkim medijima i prateće postojeće Pravilnike. Smatramo naime, kako nije adekvatno u Zakonu o igrama na sreću na ovaj način detaljno raspisivati zabrane oglašavanja i promidžbe istih, poglavito kroz možebitne Pravilnike, kada za to postoji, upravo s tom svrhom *lex specialis*.

ga prihvatljivim dijelom svakodnevnog života. Poruke koje se gledateljima šalju kroz oglase govore da je lako doći do dobitka te da su šanse za dobitak velike, kao i da je kockanje lagan način za dolazak do bogatstva. Analiza sadržaja oglasa koji se prikazuju na televizijama s nacionalnom koncesijom u Hrvatskoj pokazala je da oglašivači koriste sve navedene poruke kako bi privukli nove i zadržali stare igrače. Posebno zabrinjava to što se reklame za kockanje i klađenje prikazuju tijekom cijelog dana. Navedena praksa može negativno utjecati na mlade koji još uvijek razvijaju svoje stavove prema različitim aktivnostima. S obzirom da su krajem 2022. godine provedene posljednje izmjene zakonodavnog okvira koji regulira elektroničke medije a Zakon o igrama na sreću nije u bitnome mijenjan od 2010. godine, zaključeno je da se izmjene u području ograničavanja oglašavanja igara na sreću u medijima provedu izmjenama regulative igara na sreću. Vezano uz problematiku ilegalnih priređivača napominjemo da je mjera blokade pristupa Internet stranicama nelicenciranih priređivača implementirana izmjenama Općeg poreznog zakona 2019. godine, kada je regulirano sprječavanje obavljanja nedozvoljene gospodarske djelatnosti putem interneta. Kako bi se povećala učinkovitost navedene mjere sprječavanja sudjelovanja građana u igrama nelicenciranih priređivača igara na sreću putem interneta, razmotrit će se dodatno proširenje mjera sprječavanja uvođenjem blokade uplata u nedozvoljene igre na sreću. Mjeru bi provodili pružatelji platnih usluga (banke i kartične kuće). Blokiranje promidžbe ilegalnih priređivača kao mjera rijetko se primjenjuje u zemljama članicama EU zbog vrlo niske učinkovitosti. Sprječavanje i sankcioniranje promidžbe nelicenciranih priređivača igara na sreću provodi MFIN temeljem odredbi članka 68. Zakona o igrama na sreću i Agencija za elektroničke medije temeljem odredbi Zakona o elektroničkim medijima i Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima, podnošenjem optužnih prijedloga sukladno zakonom propisanim prekršajnim odredbama odnosno izricanjem upozorenja, obvezujućih naloga i opomena. Slijedom navedenog, predmetne izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću koncipirane su na način koji će optimalno zaštititi javnozdravstvene interese i potrebe građana, interese države te neće otežati uvjete poslovanja priređivača igara na sreću i medijskog sektora, koji će za prilagodbu novom zakonodavnom okviru imati propisan adekvatan prijelazni period.

68	<p>Hrvatska Lutrija d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 6.</p> <p>U odnosu na članak 67.d. predlaže se jasnije definirati stavak 2. budući upotreba termina „moguće je“ u praksi može izazvati nesigurnost je li priređivač u obvezi isključiti igrača ili ne te predlažemo da se isti zamijeni sa pojmom „obvezno je“. Prijedlog stavka drugog: (2) Isključenje igrača iz igre obvezno je ako to zatraže ustanove koje se bave zaštitom obitelji, a osobito Hrvatski zavod za socijalni rad.</p>	<p>Prihvaćen Prihvaća se.</p>
69	<p>Hrvatska Lutrija d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 6.</p> <p>U odnosu na članak 67.c. predlaže se u stavku (3) jasno naznačiti da se isto odnosi na automat klubove i casina, a ne i na prodajna mjesta za priređivanje lutrijskih igara i igara klađenja budući ta odredba može samo pogodovati duljem zadržavanju u prostoru prodajnog mjesta. Prijedlog stavka 3.: (3) Vanjski izgled prostora za igre na sreću u automat klubovima i casinima mora biti takav da onemogućuje uvid u unutrašnjost prostora. Također se predlaže izuzeće lutrijskih igara od zabrane propisane stavkom prvim, a u duhu čitavog zakona kao i obzirom na nemjerljivo manji adiktivni potencijal lutrijskih igara dodavanjem stavka 6.: (6) Zabrana iz ovog članka ne odnosi se na lutrijske igre na sreću.</p>	<p>Nije prihvaćen Cilj onemogućavanja uvida u prostore za priređivanje igara na sreću je smanjivanje njihove uočljivosti i atraktivnost koji stvaraju pozivajući učinak. Tijekom savjetovanja ukazano je na potrebu reduciranja izuzeća za lutrijske igre te se ne prihvaća prijedlog za propisivanjem dodatnog izuzeća lutrijskih igara od zabrane oglašavanja na javno vidljivim površinama.</p>
70	<p>Hrvatska Lutrija d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 6.</p> <p>U odnosu na prijedlog članka 67.b. potrebno je pojasniti odnosi li se navedena zabrana i na društvene mreže te je li dozvoljeno oglašavanje na profilima priređivača iz članka 3. stavaka 3. i 4. Zakona na društvenim mrežama?</p>	<p>Nije prihvaćen Predmetnim izmjenama propisa dozvoljeno je oglašavanje isključivo na Internet stranicama priređivača.</p>

71

VEDRAN VUSIĆ**PROJEKAT ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 6.**

Suprotno tvrdnjama predlagatelja nacрта zakona, predmetno oglašavanje je već dovoljno detaljno regulirano u skladu sa europskim standardima, i to postojećim Zakonom o elektroničkim medijima i Pravilnikom o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima. Naime, navedeni propisi već sadrže detaljne odredbe o oglašavanju igara na sreću. Te odredbe jasno definiraju kako oglašavanje treba izgledati, koja su ograničenja i koja upozorenja moraju biti prisutna uz oglase. S obzirom na to, dodatne izmjene kako se ovdje predlažu nisu potrebne. Umjesto toga, unutar postojećeg pravnog okvira može se predvidjeti još istaknutije isticanje upozorenja uz oglase igara na sreću. Na primjer, veća vidljivost upozorenja, jasnija komunikaciju o rizicima i poticanje odgovornog igranja. Takav bi pristup bio učinkovitiji kako u zaštiti potrošača, posebice maloljetnika, tako i u promicanju odgovornog oglašavanja, bez potrebe za radikalnim izmjenama koje će sigurno imati nepredviđene posljedice na cjelokupni medijski sektor. Naime, zabrana oglašavanja zasigurno neće odvratači od kladjenja kao što, primjerice, niti zabrana oglašavanja alkohola ne dovodi do smanjenja njegove konzumacije (u krajnjem slučaju i ovisnosti). U pogledu samih predloženih izmjena, ukoliko se na istima bude ustrajalo usprkos valjanim argumentima protiv, smatram da se predviđena vremenska zabrana u članku 67. b, stavku 1. u svakom slučaju može smanjiti (skratiti) budući da za to svakako ima uporišta u postojećem zakonodavnom uređenju unutar država EU. Osim toga, iz formulacije cit. "izuzev 15 minuta prije, za vrijeme i 15 minuta nakon sportskog događaja koji se emitira uživo" proizlazi da se primjenjuje samo na televizijski prijenos uživo, a ne, primjerice, i na tekstualni prijenos uživo pa bi u tom smislu ta odredba mogla predstavljati diskriminaciju elektroničkih medija. Također, trebalo bi predvidjeti dozvolu oglašavanja igara na sreću u specijaliziranim tiskanim i digitalnim sportskim medijima i/ili specijaliziranim sportskim rubrikama unutar postojećih tiskanih i digitalnih medija - obzirom na intenciju zakonodavca u pogledu predloženih izmjena, nema zapreke da se dozvoli oglašavanje u specijaliziranim sportskim medijima odnosno specijaliziranim sportskim rubrikama.

Nije prihvaćen

Evaluacija postojećeg zakonodavnog okvira kojim je zabranjeno samo oglašavanje u radijskim i televizijskim emisijama te tiskanim materijalima za djecu, ukazala je na nedovoljno kvalitetno reguliranje oglašavanja igara na sreću kojim se najviše stimulira sudjelovanje igrača u igri i posljedično povećava incidenciju ovisnosti o igrama na sreću. Riječ je o ovisnosti koja razvija teškoće s kontrolom ponašanja i poriva i razvojem impulzivnih i kompulzivnih ponašanja. Opća istraživanja sugeriraju da česta izloženost reklamama za igre na sreću može pridonijeti normalizaciji kockarskog ponašanja, čineći ga prihvatljivim dijelom svakodnevnog života. Poruke koje se gledateljima šalju kroz oglase govore da je lako doći do dobitka te da su šanse za dobitak velike, kao i da je kockanje lagan način za dolazak do bogatstva. Analiza sadržaja oglasa koji se prikazuju na televizijama s nacionalnom koncesijom u Hrvatskoj pokazala je da oglašivači koriste sve navedene poruke kako bi privukli nove i zadržali stare igrače. Posebno zabrinjava to što se reklame za kockanje i kladjenje prikazuju tijekom cijelog dana a upravo izloženost nekontroliranom oglašavanju dodatno potencira ekscesivno kockanje. S obzirom da su krajem 2022. godine provedene posljednje izmjene zakonodavnog okvira koji regulira elektroničke medije a Zakon o igrama na sreću nije u bitnome mijenjan od 2010. godine, zaključeno je da se izmjene u području ograničavanja oglašavanja igara na sreću u medijima provedu izmjenama regulative igara na sreću. Slijedom navedenog, predmetne izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću koncipirane su na način koji će optimalno zaštititi javnozdravstvene interese i potrebe građana, interese države te neće otežati uvjete poslovanja priređivača igara na sreću i medijskog sektora, koji će za prilagodbu novom zakonodavnom okviru imati propisan adekvatan prijelazni period.

72	<p>Davor Bodor PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 6. Članak 67.D. stavak 2. Predlažem da isključenje može biti moguće i na zahtjev ustanova koje se bave zaštitom mentalnog zdravlja poput na primjer odjela ili Dневnih bolnica za liječenje ovisnosti koja su mjesta gdje se najveći broj ovisnika i javlja na liječenje odnosno to su mjesta gdje će najčešće prvi puta ostvariti kontakt sa sustavom skrbi. Mogućnost da se nakon inicijalne evaluacije, a prije ulaska u terapijski protokol, na zahtjev na primjer Dневne bolnice podnese zahtjev za isključenje bi imalo značajan pozitivni učinak na tijek liječenja. Ovo tim više dolazi do izražaja jer se samoisključenje traži u ranoj fazi oporavka kada je i vjerojatnost recidiva/ponovnog kockanja najveća.</p>	<p>Prihvaćen Prihvaća se.</p>
73	<p>Davor Bodor PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 6. Potrebno je točno navesti za koje igre na sreću vrijedi iznimka u oglašavanju tijekom sportskih događaja (15min prije, za vrijeme i 15 min nakon sportskog događaja). Ako se radi o sportskom klađenju onda to treba navesti inače će biti situacija da će se online casino i druge igre na sreću nastaviti oglašavati u sportskim prijenosima što je pretjerano. S obzirom na to da tijekom određenih sportskih događaja (npr. europska i svjetska prvenstva) sportski prijenosi mogu biti tijekom cijelog dana ponovno imamo situaciju da se djecu i maloljetnike izlaže oglašavanju kockanja cijeli dan i zato je nužno je postaviti vremenski okvir i na ove sportske događaje. Predlažem da granica vremenskog okvira bude 20:00 sati odnosno da se nakon tog vremena može oglašavati sportsko klađenje 15 min prije, za vrijeme i 15 min nakon događaja. Stoga predlažem da se stavak 1 preformulira i glasi: zabranjuje se oglašavanje igara na sreću putem interneta, u svim audiovizualnim i radijskim programima u vremenu u od 6:00 do 23:00 sata, izuzev sportskog klađenja, s izuzetkom sportskog klađenja koje se nakon 20:00h može oglašavati u terminu 15 minuta prije, za vrijeme i 15 minuta nakon sportskog događaja koji se emitira uživo. Ono što je smatram potrebno dodatno zakonski "pokriti" jesu prijenosi uživo kockanja od strane tzv. influencera odnosno osoba koje kockaju i svoje kockanje prenose uživo na različitim platformama, pri čemu je veliki broj pratitelja ovih osoba maloljetan, odnosno radi se o djeci i maloljetnicima. Time se kockanju izlažu maloljetnici, kockanje se normalizira, potiče ih na kockanje kroz nagradne kodove koje dobivaju i sl. Stoga smatram da Zakon treba u potpunosti zabraniti ovakav oblik kockanja odnosno plaćenog oglašavanja.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Predmetnim izmjenama i dopunama reguliraju se znatno restriktivniji uvjeti oglašavanja igara na sreću u odnosu na važeći zakonodavni okvir kojim je bila propisana samo zabrana oglašavanja igara na sreću u tiskanim i elektroničkim medijima za mlade, te se očekuje visoka učinkovitost navedenih ograničenja na smanjenje dostupnosti i prevenciju ovisnosti o igrama na sreću. Evaluacija navedenih ograničenja ukazat će na potrebu reguliranja dodatnih oblika ograničavanja oglašavanja i mjera društveno odgovornog priređivanja. Prihvaća se prijedlog o oglašavanju sportskog klađenja.</p>

74 **Hrvatska udruga digitalnih izdavača
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU,
Članak 6.**
Želimo skrenuti pozornost na regulativu oglašavanja igara na sreću u drugim europskim državama kao što su Danska, Austrija, Grčka, Slovenija, Francuska, Ujedinjeno Kraljevstvo i Rumunjska. U navedenim zemljama, zakoni su koncipirani na način koji omogućuje oglašavanje igara na sreću, dok istovremeno osiguravaju zaštitu potrošača i promiču odgovorno igranje. Zakonodavstvo Europske unije ne nameće direktive koje bi ograničavale oglašavanje igara na sreću, već to prepušta nacionalnim zakonodavstvima. Smatramo da bi potpuna zabrana oglašavanja igara na sreću bila pretjerana i ne bi odražavala praksu drugih članica EU. U skladu s tim, predlažemo da se oglašavanje igara na sreću regulira kroz sljedećih pet područja, usklađenih s europskom praksom: i. Ispravno predstavljanje izgleda za dobitak - oglašavanje treba objektivno prikazati šanse za dobitak, bez stvaranja lažnih očekivanja. ii. Promicanje odgovornog igranja - kockanje treba predstaviti kao oblik zabave, a ne kao način zarade. iii. Zaštita maloljetnika i ranjivih skupina - oglašavanje ne smije biti usmjereno na djecu, maloljetnike ili ranjive skupine. iv. Ograničenje upotrebe poznatih osoba - ne koristiti javne ličnosti na način koji bi mogao sugerirati da je kockanje doprinijelo njihovom uspjehu. v. Odbacivanje sadržaja koji sugerira financijsku korist - oglašavanje ne smije implicirati da kockanje može riješiti financijske probleme ili osigurati društveno prihvaćanje. vi. Zabrana oglašavanja ilegalnih platformi - ne smije se dopustiti oglašavanje platformi koje nisu legalno registrirane i regulirane. Vjerujemo da bi takav pristup bio uravnotežen i u skladu s europskim standardima, te bi omogućio transparentnost i fer tržišno natjecanje, dok bi istovremeno štitio interese potrošača.

Nije prihvaćen
Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona igrama na sreću izradilo je Ministarstvo financija koristeći rezultate rada radne skupine za analizu tržišta igara na sreću i ciljeve i mjere utvrđene Nacionalnom strategijom djelovanja na području ovisnosti za razdoblje do 2030. godine („Narodne novine“, br. 18/2023.). Evaluacija postojećeg zakonodavnog okvira kojim je zabranjeno samo oglašavanje u radijskim i televizijskim emisijama te tiskanom materijalima za djecu, ukazala je na nedovoljno kvalitetno reguliranje oglašavanja igara na sreću kojim se najviše stimulira sudjelovanje igrača u igri i posljedično povećava incidenciju ovisnosti o igrama na sreću. Opća istraživanja sugeriraju da česta izloženost reklamama za igre na sreću može pridonijeti normalizaciji kockarskog ponašanja, čineći ga prihvatljivim dijelom svakodnevnog života. Poruke koje se gledateljima šalju kroz oglase govore da je lako doći do dobitka te da su šanse za dobitak velike, kao i da je kockanje lagan način za dolazak do bogatstva. Analiza sadržaja oglasa koji se prikazuju na televizijama s nacionalnom koncesijom u Hrvatskoj pokazala je da oglašivači koriste sve navedene poruke kako bi privukli nove i zadržali stare igrače. Posebno zabrinjava to što se reklame za kockanje i kladenje prikazuju tijekom cijelog dana. Navedena praksa može negativno utjecati na mlade koji još uvijek razvijaju svoje stavove prema različitim aktivnostima. S obzirom da su krajem 2022. godine provedene posljednje izmjene zakonodavnog okvira koji regulira elektroničke medije a Zakon o igrama na sreću nije u bitnome mijenjan od 2010. godine, zaključeno je da se izmjene u području ograničavanja oglašavanja igara na sreću u medijima provedu izmjenama regulative igara na sreću kojom će se regulirati ograničavanje oglašavanja, a ne potpuna zabrana oglašavanja, kako je to slučaj kod npr. alkohola i duhana. Slijedom navedenog, predmetne izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću koncipirane su na način koji će optimalno zaštititi javnozdravstvene interese i potrebe građana, interese države te neće otežati uvjete poslovanja priređivača igara na sreću i medijskog sektora, koji će za prilagodbu novom zakonodavnom okviru imati propisan adekvatan prijelazni period.

75	<p>Hrvatska udruga digitalnih izdavača PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 6.</p> <p>Postavlja se pitanje da li je zabrana oglašavanja adekvatan mehanizam odvratanja od klađenja ili bi se trebalo fokusirati na regulaciju poslovanja priređivača igara na sreću. Usporedba s drugim porocima, poput alkohola, pokazuje da zabrana oglašavanja ne dovodi nužno do smanjenja ovisnosti. Stoga smatramo da bi se trebalo razmotriti uvođenje mjera koje bi direktno utjecale na smanjenje ovisnosti, kao što su edukacija, promicanje odgovornog igranja i ograničenje pružanja usluga koje potiču ovisničko ponašanje, a koje mediji mogu omogućiti u ovu svrhu bez naknade u dogovorenom volumenu na godišnjoj razini</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Opća istraživanja sugeriraju da česta izloženost reklamama za igre na sreću može pridonijeti normalizaciji kockarskog ponašanja, čineći ga prihvatljivim dijelom svakodnevnog života, međutim riječ je o izvoru zabave koji može razviti ponašajnu ovisnost izazivajući teškoće s kontrolom ponašanja i poriva i razvojem impulzivnih i kompulzivnih ponašanja. Poruke koje se gledateljima šalju kroz oglase govore da je lako doći do dobitka te da su šanse za dobitak velike, kao i da je kockanje lagan način za dolazak do bogatstva. Analiza sadržaja oglasa koji se prikazuju na televizijama s nacionalnom koncesijom u Hrvatskoj pokazala je da oglašivači koriste sve navedene poruke kako bi privukli nove i zadržali stare igrače. Posebno zabrinjava to što se reklame za kockanje i klađenje prikazuju tijekom cijelog dana a upravo izloženost nekontroliranom oglašavanju dodatno potencira ekscesivno kockanje. Navedena praksa može negativno utjecati na mlade koji još uvijek razvijaju svoje stavove prema različitim aktivnostima. S obzirom na navedeno, odlučeno je izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću regulirati dodatne mjere ograničavanja oglašavanja koncipirane na način koji će optimalno zaštititi javnozdravstvene interese i potrebe građana, interese države te neće otežati uvjete poslovanja priređivača igara na sreću i medijskog sektora, koji će za prilagodbu novom zakonodavnom okviru imati propisan adekvatan prijelazni period. Hrvatska udruga digitalnih izdavača može predložiti medijima provedbu edukacija i promicanje odgovornog igranja iako takva mjera nije izrijekom propisana kao zakonska obveza.</p>
----	---	--

76	<p>Hrvatska udruga digitalnih izdavača PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 6.</p> <p>Sva pravila ne smiju biti diskriminirajuća, neovisno reguliraju li se različiti medijski kanali ili različiti entiteti (BigTech, crno tržište i slično). Ujedno u cilju postizanja pravednog regulatornog prostora pravila se trebaju aplicirati u isto vrijeme na sve dionike, a ne samo na dio njih, kako bi osigurali pravednost tržišta i umanjili potencijalne negativne posljedice. Posebno smo zabrinuti zbog različitog tretmana lokalnih oglašivača u odnosu na velike tehnološke platforme (BigTech) i subjekte na crnom tržištu, uključujući stranice promotora. Lokalni oglašivači podliježu strogim nacionalnim regulativama, dok je regulacija BigTech kompanija na razini Republike Hrvatske izazovna zbog njihovih globalnih pravila zajednice i autonomije. Osim toga, crno tržište i stranice promotora često djeluju izvan dosega nacionalnog zakonodavstva, što onemogućava efikasnu kontrolu i nadzor, gdje ilegalni priređivači igara na sreću oglašavaju svoje usluge na ilegalnim medijima koji nisu upisani u registar medija Agencije za elektroničke medije, Ovakva situacija stvara neravnotežan položaj na tržištu, gdje lokalni oglašivači trpe posljedice strožih zakonskih ograničenja, dok se istovremeno ne može adekvatno adresirati problematika oglašavanja putem globalnih platformi i nelegalnih kanala. Smatramo da bi takva diskriminacija mogla imati negativne posljedice na konkurentnost lokalnih subjekata i pravednost tržišta.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Vezano uz problematiku ilegalnih priređivača napominjemo da je mjera blokade pristupa Internet stranicama nelicenciranih priređivača implementirana izmjenama Općeg poreznog zakona 2019. godine, kada je regulirano sprječavanje obavljanja nedozvoljene gospodarske djelatnosti putem interneta. Kako bi se povećala učinkovitost navedene mjere sprječavanja sudjelovanja građana u igrama nelicenciranih priređivača igara na sreću putem interneta, razmotrit će se dodatno proširenje mjera sprječavanja uvođenjem blokade uplata u nedozvoljene igre na sreću. Mjeru bi provodili pružatelji platnih usluga (banke i kartične kuće). Blokiranje promidžbe ilegalnih priređivača kao mjera rijetko se primjenjuje u zemljama članicama EU zbog vrlo niske učinkovitosti. Sprječavanje i sankcioniranje promidžbe nelicenciranih priređivača igara na sreću provodi MFIN temeljem odredbi članka 68. Zakona o igrama na sreću i Agencija za elektroničke medije temeljem odredbi Zakona o elektroničkim medijima i Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima, podnošenjem optužnih prijedloga sukladno zakonom propisanim prekršajnim odredbama odnosno izricanjem upozorenja, obvezujućih naloga i opomena. Stajalište je zakonodavca da su predmetne izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću koncipirane na način koji će optimalno zaštititi javnozdravstvene interese i potrebe građana, interese države te neće otežati uvjete poslovanja priređivača igara na sreću i medijskog sektora, koji će za prilagodbu novom zakonodavnom okviru imati propisan adekvatan prijelazni period.</p>
77	<p>Hrvatska udruga digitalnih izdavača PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 6.</p> <p>Postojeći Zakon o elektroničkim medijima i Pravilnik o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima već sadrže detaljne odredbe o oglašavanju igara na sreću. Ove odredbe jasno definiraju kako oglašavanje treba izgledati, koja su ograničenja i koja upozorenja moraju biti prisutna uz oglase. S obzirom na to, smatramo da dodatne izmjene kroz lex specialis nisu neophodne. Umjesto toga, predlažemo da se unutar postojećeg regulatornog okvira naglasi potreba za još istaknutijim isticanjem upozorenja uz oglase igara na sreću. To bi moglo uključivati veću vidljivost upozorenja, jasniju komunikaciju o rizicima i poticanje odgovornog igranja. Vjerujemo da bi takav pristup bio učinkovitiji u zaštiti potrošača, posebice maloljetnika, i u promicanju odgovornog oglašavanja, bez potrebe za radikalnim izmjenama koje bi mogle imati nepredviđene posljedice na medijski sektor.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Opća istraživanja sugeriraju da česta izloženost reklamama za igre na sreću može pridonijeti normalizaciji kockarskog ponašanja, čineći ga prihvatljivim dijelom svakodnevnog života. Poruke koje se gledateljima šalju kroz oglase govore da je lako doći do dobitka te da su šanse za dobitak velike, kao i da je kockanje lagan način za dolazak do bogatstva. Analiza sadržaja oglasa koji se prikazuju na televizijama s nacionalnom koncesijom u Hrvatskoj pokazala je da oglašivači koriste sve navedene poruke kako bi privukli nove i zadržali stare igrače. Posebno zabrinjava to što se reklame za kockanje i klađenje prikazuju tijekom cijelog dana. Navedena praksa može negativno utjecati na mlade koji još uvijek razvijaju svoje stavove prema različitim aktivnostima. S obzirom na navedeno, odlučeno je izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću regulirati dodatne mjere ograničavanja oglašavanja. Predmetne izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću koncipirane su na način koji će optimalno zaštititi javnozdravstvene interese i potrebe građana, interese države te neće otežati uvjete poslovanja priređivača igara na sreću i medijskog sektora, koji će za prilagodbu novom zakonodavnom okviru imati propisan adekvatan prijelazni period.</p>

<p>78 Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 6. Mišljenja smo da je članak 67.b, stavak 1. nedovoljno specificiran i jasan. Drago nam je da postoji namjera zakonodavca da se oglašavanje igara na sreću dodatno regulira, no također smatramo da trenutna formulacija vezana uz oglašavanje neposredno prije, tijekom i nakon sportskog događaja uživo zbog svoje nedovoljne jasnoće, otvara prostor i za potencijalno pretjerano oglašavanje. Primjerice, kada su aktualna prvenstva, utakmice uživo su vrlo često i intenzivno, te bi tada oglašavanje potencijalno bilo moguće tijekom cijelog dana. S obzirom da je glavna namjera dodatne regulacije oglašavanja zaštita djece i mladih, ovakav pristup nije zadovoljavajući. U tom smislu predlažemo da se navede vrijeme kada je ovakvo oglašavanje moguće (npr. u večernjim i noćnim satima). Također, smatramo izuzetno bitnim i da se specificira na koje igre na sreću se ova odredba (ne) odnosi. S obzirom na visok adiktivni potencijal igara na automatima i u casinima, smatramo da te igre na sreću moraju biti isključene iz ove odredbe. Članak 67.b, stavak 4. navodi da se stavak 1 i 2 članka 67.b (određena zabrana oglašavanja) ne odnose na sve lutrijske igre. No, lutrijske igre su raznovrsne i različitog adiktivnog potencijala što je prepoznao i sam priređivač, odnosno HL, klasificirajući igre upravo po tom kriteriju. Smatramo da to i pravni okvir treba pratiti, odnosno da se stavak 1. i 2. ne odnose samo na igre niskog adiktivnog potencijala tj. tzv. zelene igre. U članku 67.b, stavak 5, navedeno je da se zabrana oglašavanja na internetu ne odnosi na web stranice samih priređivača. U svjetlu zaštite ranjivih skupina, smatramo da i oglašavanje na vlastitim web stranicama treba biti usklađeno s određenim pravilima i standardima, te kao što je već i navedeno, smatramo da je njih potrebno regulirati odgovarajućim pravilnikom. Ponovno s ciljem zaštite građana, a posebno onih ranjivijih, stava smo da bi i casina u hotelima s 4 i više zvjezdica, kada je riječ o njihovim vanjskim vizualnim obilježjima, trebala podlijegati istim pravilima kao i ostala casina i automat klubovi (čl. 67.c, st. 4). Članak 67.d. stavak 2. nužno je proširiti i na druge ustanove. Konkretno, u praksi je češće slučaj da se ovakav postupak inicira od strane zdravstvene ustanove, primjerice u okviru psihijatrijskog liječenja od ovisnosti. Smatramo da je bolji pristup u ovoj odredbi šire definirati koje sve ustanove mogu tražiti isključenje (primjerice, zdravstvene ustanove, zavod za socijalni rad).</p>	<p>Djelomično prihvaćen Predmetnim izmjenama i dopunama reguliraju se znatno restriktivniji uvjeti oglašavanja igara na sreću u odnosu na važeći zakonodavni okvir kojim je bila propisana samo zabrana oglašavanja igara na sreću u tiskanim i elektroničkim medijima za mlade, te se očekuje visoka učinkovitost navedenih ograničenja na smanjenje dostupnosti i prevenciju ovisnosti o igrama na sreću. Evaluacija navedenih ograničenja ukazat će na potrebu reguliranja dodatnih oblika ograničavanja oglašavanja i mjera društveno odgovornog priređivanja. Prihvaća se prijedlog za izuzimanje od ograničavanja oglašavanja isključivo lutrijskih igara niskog rizika i isključivanje igrača ako to zatraže zdravstvene ustanove za zaštitu mentalnog zdravlja.</p>
<p>79 NEVEN RICIJAŠ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 6. ČLANAK 67.B. STAVAK 1. U odnosu na članak 67.b, stavak 1. predlaže se izmjena upravo radi usklađenosti s osnovnim okvirom društveno odgovornog priređivanja igara na sreću i logikom novog regulatornog okvira. Prije svega, potrebno je specificirati za koje igre na sreću vrijedi iznimka (od</p>	<p>Djelomično prihvaćen Predmetnim izmjenama i dopunama reguliraju se znatno restriktivniji uvjeti oglašavanja igara na sreću u odnosu na važeći zakonodavni okvir kojim je bila propisana samo zabrana oglašavanja igara na sreću u tiskanim i elektroničkim medijima za mlade, te se očekuje visoka učinkovitost navedenih ograničenja na smanjenje dostupnosti i prevenciju ovisnosti o igrama na sreću. Evaluacija navedenih ograničenja ukazat će na potrebu reguliranja dodatnih oblika ograničavanja</p>

15 minuta prije, za vrijeme i 15 minuta nakon sportskog događaja koji se emitira uživo). Budući da se kao iznimka uzima kriterij sportskog događaja uživo, pretpostavka je da se radi o sportskom klađenju, te bi isto trebalo specifično navesti. U protivnom će se i igre u casinima i igre na automatima moći oglašavati u sportskim događajima, a to bi bilo pretjerano. Bitno je odrediti koja igra na sreću se može oglašavati, a ne koje igre na sreću priređivač ima dostupne u svojoj ponudi. Nadalje, ako je intencija zakonodavca osigurati zaštitu djece, maloljetnika i opće populacije od prevelike izloženosti oglašavanju kockanja, tada je nužno postaviti i vremenski okvir na ove sportske događaje uživo. U tom smislu, predlažem da se navedeno odnosi na sportske događaje nakon 20:00 sati. U protivnom će preko vikenda (subota i nedjelja) kada su česti prijenosi uživo tijekom cijelog dana, kao i prilikom važnih međunarodnih natjecanja (Olimpijske igre, svjetska prvenstva i slično), neprestano, cijeli dan, biti reklame vezane uz kockanje. Slijedom navedenog, predlaže se preformulirati stavak 1 na sljedeći način: (1) Zabranjeno je oglašavanje igara na sreću putem interneta, u svim audiovizualnim i radijskim programima u vremenu u od 6:00 do 23:00 sata, izuzev sportskog klađenja koje se nakon 20:00h može oglašavati u terminu 15 minuta prije, za vrijeme i 15 minuta nakon sportskog događaja koji se emitira uživo. Također smatram kako je potrebno navesti potencijali izuzetak kada je priređivač igara na sreću sponzor nekom sportskom događaju, pa se u pozadini vidi njegovo ime i logo. Budući da ovaj prijedlog Zakona ne regulira zabranu sponzorstava, isto je potrebno specificirati u odnosu na izloženost takvoj vidljivosti u sportskim događajima. ČLANAK 67.B. STAVAK 4. Budući da nemaju sve lutrijske igre niski adiktivni potencijal, nužno je definirati da se navedena iznimka odnosi samo na lutrijske igre niskog rizika. Hrvatska Lutrija, d.o.o. dužna je raditi klasifikaciju rizičnosti svih svojih igara, te ima smisla da se samo igre niskog rizika (tzv. zelene igre) mogu oglašavati. Tu se radi o igrama s primjerice tjednim/dvotjednim izvlačenjem kuglica (primjerice Loto 6, Loto 7, EuroJackpot) te strugalicama/jednokratnim srećkama u fizičkom obliku. Određene lutrijske igre (kao što je primjerice Brzih 35) klasificirane su kao igre umjerenog rizika te za njih ne bi trebala vrijediti navedena iznimka. ČLANAK 67.B. STAVAK 5. Upravo zbog ovakve odredbe, nužno je donijeti Pravilnik o društveno odgovornom priređivanju igara na sreću kojim će se detaljnije regulirati dozvoljen i nedozvoljen sadržaj Internet stranica priređivača i profila društvenih mreža. Iznimka koja se predviđa je logična, ali to ne znači da bi sadržaj na internetskim stranicama priređivača trebao biti bez ikakvih ograničenja i minimalnih standarda društvene odgovornosti. U svjetlu aktualne ingerencije Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima, navedeno je od izuzetne važnosti. ČLANAK 67.C. STAVAK 4. Logičan je izuzetak hotela s četiri ili više zvjezdica, međutim taj izuzetak bi trebao vrijediti samo i isključivo za unutrašnju stranu hotela, odnosno vidljivost prostora casina iz unutrašnjosti hotela. Ukoliko je prostor casina u hotelu smješten tako da

oglašavanja i mjera društveno odgovornog priređivanja. Prihvaća se prijedlog za izuzimanje od ograničavanja oglašavanja isključivo lutrijskih igara niskog rizika, isključivanje igrača ako to zatraže zdravstvene ustanove za zaštitu mentalnog zdravlja, oglašavanje sportskog klađenja za vrijeme prijenosa uživo sportskih događaja te prijedlog za uređenje casina u hotelima s četiri i više zvjezdica.

	<p>ima vanjske prozore/izloge, s vanjske strane trebala bi vrijediti ista pravila kao i za druga casina. Predlaže se specificirati ovu odredbu na takav način. S vanjske strane bi trebale vrijediti iste odredbe kao i za druga casina i automat klubove. ČLANAK 67.D. STAVAK 2. Predlaže se proširivanje i na ustanove koje se bave zaštitom mentalnog zdravlja (primjerice, Zavodi za javno zdravstvo, psihijatrijske ustanove). Ustanove koje se bave zaštitom obitelji su samo dio sustava, a koji proceduralno može biti spor. Zdravstvene ustanove specijalizirane za mentalno zdravlje imaju potencijal brže odgovoriti na potrebe i zaštitu ovisnika o kockanju, ali i članova njihovih obitelji.</p>
<p>80 Mičo Ljubenko PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 6. U odnosu na prijedlog dopune zakona sa čl. 67.b. st.1. gdje se sada prvi puta određuje kada je moguće oglašavati igre na sreću, npr. na TV (audiovizualni program), smatram da treba izričito zabraniti oglašavanje na TV-u (može i na drugim medijima, ali TV je najvažniji) oglašavanje dvije vrste igre na sreću iz čl. 5.st.1. t.2. i t.4., a to su casino i igre na sreću na automatima. Zašto se sada predlaže kao legalno za TV reklame npr. reklama za casino iza 23 sata, ali i tijekom dana bilo kada ako se to veže uz prijenos sportskog događaja u živo? Nije jasno kakvo je opravdanje zakonodavca da se sada prvi puta propisuje kao legalno oglašavanje npr. casina i to na TV-u? Casino je najočiti primjer - kockanja. Kockanje je po svim pravilima i medicinskim i pravnim jednak porok kao i alkohol i cigarete. Zakonodavac ovdje treba dati jasno obrazloženje zašto je kockanje (casino) manja društvena šteta tj. čak poželjno u odnosu na alkohol i cigarete. Ako je zakonodavac pravilno zaključio da ne treba reklamirati alkohol i cigarete, za sada se ne vidi razlog zašto suprotno tome treba reklamirati kockanje - casino. Jasno je da promet od casina donosi državnom proračunu npr. PDV. Međutim, i promet od alkohola i cigareta također donosi isti PDV i to nije argument da se sada omogući reklamiranje alkohola i cigareta.</p>	<p>Nije prihvaćen Predmetnim izmjenama i dopunama reguliraju se znatno restriktivniji uvjeti oglašavanja igara na sreću u odnosu na važeći zakonodavni okvir kojim je bila propisana samo zabrana oglašavanja igara na sreću u tiskanim i elektroničkim medijima za mlade, te se očekuje visoka učinkovitost navedenih ograničenja na smanjenje i prevenciju ovisnosti o igrama na sreću. Evaluacija navedenih ograničenja ukazat će na potrebu reguliranja dodatnih mjera ograničavanja oglašavanja i društveno odgovornog priređivanja.</p>
<p>81 Pravobranitelj za djecu RH PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 7. Predlažemo da se uvedu strože novčane kazne koje će se odnositi na kršenja odredbi zakona na štetu djece.</p>	<p>Primljeno na znanje Primljeno na znanje.</p>
<p>82 Tamara Žanetić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU, Članak 8. Predlažemo da st. 4. glasi: (4) Priređivači igara na sreću dužni su razmjenjivati podatke o isključenim igračima putem kontaktne točke iz stavka 2. ovoga članka od dana uspostave registra isključenih igrača. Kako bi se osiguralo da se podacima fizičkih osoba upravlja na unificiran način predlažemo da odredba stupi na snagu zajedno sa uspostavom registra.</p>	<p>Nije prihvaćen Navedenom odredbom osigurava se što raniji početak razmjene podataka o isključenim igračima i postizanje pozitivnih učinaka isključenja igrača kod svih priređivača i prije uspostave registra, budući da isti zahtijeva znatno duže vrijeme za realizaciju.</p>

PRILOG 4.:

OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA

1.	OPĆE INFORMACIJE		
1.1.	Stručni nositelj:	Ministarstvo financija	
1.2.	Naziv propisa:	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću	
1.3.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt strateškog planiranja ili reformska mjera:	Da/Ne: Ne	Naziv akta: Opis mjere:
1.4.	Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	Da/Ne: Ne	Naziv pravne stečevine:
2.	UTVRĐIVANJE PROBLEMA		
2.1.	<p>Kontinuirani razvoj tehnoloških inovacija na tržištu igara na sreću, ekspanzija priređivanja igara na sreću putem interneta, znatno veća dostupnost igara na sreću koju prati porast ponašajne ovisnosti o igrama na sreću, ukazali su na nužnost adekvatnog usklađenja normativne regulacije igara na sreću s promjenama na tržištu igara na sreću i posljedicama razvoja igara na sreću na društvo u cjelini.</p> <p>Utvrđeni problemi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izostanak strožih uvjeta ulaska u prostore u kojima se priređuju igre na sreću jer se samo u slučaju sumnje, na zahtjev priređivača provjeravala punoljetnost priređivača - nedovoljno jasno propisani način i uvjeti samoisključenja/isključenja kod jednog priređivača što ne vrijedi za sve priređivače - nedostatak sankcija za priređivače zbog neprovođenja mjera društveno odgovornog priređivanja - nedovoljno reguliranje oglašavanja igara na sreću u medijima i na javno vidljivim površinama 		
2.2.	Izvor podataka:		
	Članak 13., članak 32. stavak 1., članak 49. članak 60., članak 67., članak 72. stavak 1., članak 73. i članak 76. Zakona o igrama na sreću („Narodne novine“, br. 87/09., 35/13., 158/13., 41/14., 143/14., 114/22.).		
3.	UTVRĐIVANJE POSEBNOG CILJA		
3.1.	Opis posebnog cilja		

	<p>Smanjenje dostupnosti igara na sreću radi zaštite maloljetnika i ranjivih skupina od igara na sreću, sprječavanje razvoja ovisnosti o igrama na sreću i smanjivanje negativnih posljedica povećane incidencije ovisnosti o igrama na sreću u društvu. Područja regulative koje je potrebno izmijeniti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Regulacija novih mjera društveno odgovornog priređivanja igara na sreću: <ol style="list-style-type: none"> a) Obvezna identifikacija svih igrača u zemaljskim poslovnica b) Ujednačavanje postupka isključenja igrača i uspostava registra isključenih igrača c) Utvrđivanje prekršajnih kazni i oduzimanje prava priređivanja igara na sreću zbog neprovođenja mjera društveno odgovornog priređivanja 2. Regulacija oglašavanja igara na sreću u medijima i na javno vidljivim površinama <ol style="list-style-type: none"> a) Ograničenje oglašavanja igara na sreću putem interneta, u audiovizualnim i radijskim programima b) Zabrana oglašavanja u tiskanim medijima c) Zabrana oglašavanja na svim javno vidljivim površinama d) Smanjenje vanjske vidljivosti prostora za igre na sreću 	
3.2.	Opis svrhe propisa	
	Regulacija novih mjera društveno odgovornog priređivanja (ograničavanje oglašavanja igara na sreću u medijima, zabrana oglašavanja na javno vidljivim površinama, identifikacija igrača, provedba isključenja igrača kod svih priređivača igara na sreću)	
3.3.	Razmotrena druga moguća normativna i nenormativna rješenja	
	Cilj koji se želi postići ostvaruje se isključivo normativnim rješenjem, budući da je potrebno mijenjati odredbe kojima je propisano društveno odgovorno priređivanje igara na sreću. Navedeni ishod nije moguće postići nenormativnim rješenjem.	
3.4.	Izvor podataka:	
4.	UTVRĐIVANJE UČINAKA I ADRESATA	
4.1.	<p>Posebni cilj:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Smanjiti dostupnost igara na sreću maloljetnicima i ranjivim skupinama (osobama u riziku od razvoja ovisnosti o igrama na sreću) na način da se ograniči vremensko oglašavanje putem interneta, u svim audiovizualnim i radijskim programima, zabrani oglašavanje u tiskanim medijima, zabrani oglašavanje na javno vidljivim površinama i smanji vanjska vidljivost prostora za igre na sreću. 2. Smanjiti ovisnost o igrama na sreću i posljedice povećanja incidencije ovisnosti o igrama na sreću u društvu implementacijom novih mjera društveno odgovornog priređivanja (obvezna identifikacija svih igrača u zemaljskim poslovnica, ujednačavanje postupka isključenja igrača i uspostava registra isključenih igrača, oduzimanje prava priređivanja igara na sreću zbog neprovođenja mjera društveno odgovornog priređivanja). 	
4.1.1.	Učinci na gospodarstvo:	Adresati:
	<ul style="list-style-type: none"> - zaštita potrošača od negativnih posljedica prekomjernog igranja - smanjenje društveno ekonomskih troškova razvoja ponašajne ovisnosti o igrama na sreću 	<p>Priređivači – ukupno 55 društava</p> <p>Poslovni subjekti (elektronički mediji, tiskani mediji, pružatelji usluga oglašavanja)</p>

	<p>- smanjenje troškova priređivača za oglašavanje igara na sreću u medijima i na javnim površinama</p> <p>- smanjenje prihoda od oglašavanja igara na sreću u elektroničkim medijima, tiskanim medijima te ostalim pružateljima usluga oglašavanja</p> <p>- smanjenje prihoda od oglašavanja igara na sreću na javnim površinama jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.</p>	<p>Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave</p> <p>Građani – maloljetnici i ranjive skupine (osobe u riziku od razvoja ovisnosti o igrama na sreću)</p>
4.1.2.	Učinci na održivi razvoj:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na održivi razvoj.	Nisu utvrđeni adresati.
4.1.3.	Učinci na socijalnu skrb:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na socijalnu skrb.	Nisu utvrđeni adresati.
4.1.4.	Učinci na zaštitu ljudskih prava:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na zaštitu ljudskih prava.	Nisu utvrđeni adresati.
4.1.5.	Učinci na druga područja:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na druga područja.	Nisu utvrđeni adresati.
5.	ANALIZA UTVRĐENIH UČINAKA I ADRESATA	
5.1.	Analiza učinaka i adresata u području gospodarstva:	
	<p>Priređivačima igara na sreću mijenjaju se pravila po kojima posluju u dijelu oglašavanja, koje neće imati značajnih utjecaja na njihove financijske rezultate poslovanja.</p> <p>Ograničavanje oglašavanja igara na sreću u medijima i na javnim površinama, utjecat će na prihode pružatelja usluga oglašavanja u elektroničkim medijima, tiskanim medijima te na prihode tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.</p> <p>Reguliranjem novih mjera društveno odgovornog priređivanja igara na sreću, osobito u dijelu zabrane i ograničavanja oglašavanja, smanjit će se dostupnost i vidljivost igara na sreću maloljetnicima i ranjivim skupinama (osobama u riziku od razvoja ovisnosti o igrama na sreću) koji neće biti izravno izloženi oglašavanju igara na sreću, smanjit će se poticanje igrača na sudjelovanje u igrama na sreću, a time smanjiti incidencija ovisnosti o igrama na sreću i njene negativne posljedice na život pojedinca i društvo u cjelini.</p>	
5.2.	Analiza učinaka i adresata u području održivog razvoja:	
	Nije utvrđen izravan učinak u području održivog razvoja.	
5.3.	Analiza učinaka i adresata u području socijalne skrbi:	
	Nije utvrđen izravan učinak u području socijalne skrbi.	
5.4.	Analiza učinaka i adresata u području zaštite ljudskih prava:	
	Nije utvrđen izravan učinak u području zaštite ljudskih prava.	

5.5.	Analiza učinaka i adresata u drugim područjima:	
	Nije utvrđen izravan učinak u drugim područjima.	
5.6.	Izvor podataka:	
6.	SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE	
6.1.	Savjetovanje: provedena su e-savjetovanja od 14.03.2024. do 12.04.2024. godine na nacrt Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o igrama na sreću i na Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa. Na nacrt Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o igrama na sreću zaprimljeno je 82 komentara, a na Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa niti jedno mišljenje, primjedba ni prijedlog.	
6.2.	Konzultacije: Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa dostavljen je prije provedbe e-savjetovanja na mišljenje Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, Ministarstvu gospodarstva (prijašnji naziv tijela državne uprave: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja), Ministarstvu pravosuđa, uprave i digitalne transformacije (prijašnji naziv tijela državne uprave: Ministarstvo pravosuđa i uprave), Ministarstvu zdravstva, Ministarstvu kulture i medija, Ministarstvu rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike te Uredu za zakonodavstvo. Na Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa očitovali su se Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije (prijašnji naziv tijela državne uprave: Ministarstvo pravosuđa i uprave) i Ured za zakonodavstvo. S navedenim institucijama obavljene su konzultacije te su prihvaćene predložene izmjene prije upućivanja na e-savjetovanje.	
7.	ZAKLJUČAK	
7.1.	Pozitivni učinci: Smanjenje dostupnosti i vidljivost igara na sreću maloljetnicima i ranjivim skupinama i smanjenje poticanja igrača na sudjelovanje u igrama na sreću utjecat će na smanjenje incidencije ovisnosti o igrama na sreću te posljedično smanjenje troškova liječenja ovisnika.	Negativni učinci: Nisu utvrđeni značajniji negativni učinci.
7.2.	Zaključak o učincima koji će proisteći iz provedbe: Smanjenje dostupnosti i vidljivost igara na sreću maloljetnicima i ranjivim skupinama (osobama u riziku od razvoja ovisnosti o igrama na sreću) i smanjenje poticanja igrača na sudjelovanje u igrama na sreću, rezultat će smanjenjem incidencije ovisnosti o igrama na sreću, a time i smanjenjem troškova liječenja ovisnika i doprinijeti uspostavi kompromisnog odnosa između interesa države, priređivača igara na sreću i zaštite javnozdravstvenih interesa i potreba građana. Zaključno naglašavamo da je javni interes smanjivanja ovisnosti i dobrobit ciljane skupine građana pretežit u odnosu na poslovanje priređivača igara na sreću.	
8.	PRILOZI	
8.1.	Dokumenti u prilogu:	

9.	OVJERA ČELNIKA STRUČNOG NOSITELJA
	Potpis: dr. sc. Marko Primorac, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar financija Datum: 21. lipanj 2024.

